

3/1/50

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 23-వ తేది మంగళవారము

297

సంపుటము ౧౨

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక చైత్రమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

సంచిక ౨౭౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు.

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది మంచభాష చీటి కూచి కొనిన యోనయ్యగారు.

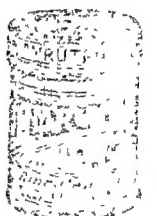
అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
చర్మపునొప్పులు తొలగించును, పొట్టబోగొట్టును.
బెగుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే ఔషుట పట్టుటచలన కఠిన
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
తారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

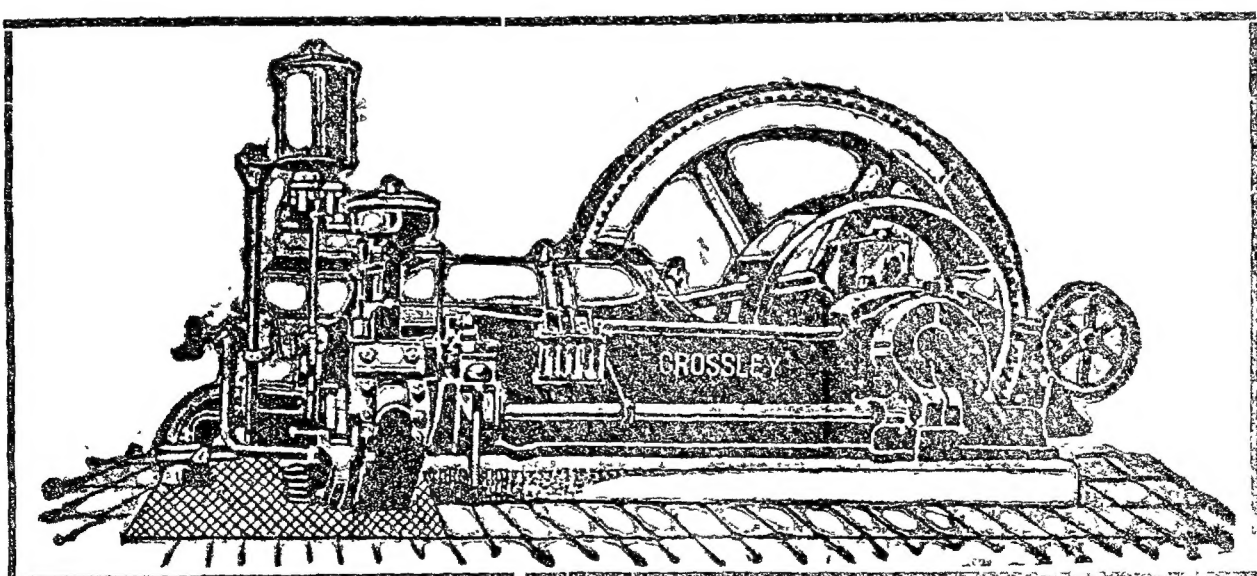

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుంచుకొను
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరిరోడ్డు, ఛోర్ల చొంబాణు.

క్రాస్సిగాసు అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబనై
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైమా
మూవరు మొద
లగువాటి తో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

మద్రాసు అండ్ నదర్ నమహారాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్;

(మద్రాసులో ఇంకా కార్మికులతో చేతులు కట్టినది)

ప్రకటన

మద్రాసు రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

మద్రాసు రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా వర్షపడుచున్నవి

Table with 2 columns: Bond Number and Price. Includes entries like 'సెం 41 మిక్స్డ్ ఆర్మీ సేవలకు', 'సెం 155 జిల్లా పోస్ట్ ఏరియల్ సేవలకు', etc.

సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిలు 18-22 కు బదులు 12-25 లకు బదులు చేయవచ్చు. సెం 9 రైజినాడ ప్యాసెంజర్ రైజినాడ బిల్టుగుంట నుండి ప్రత్యేకంగా నిలువని రైజినాడకు 10-40 ఫుంటులకు ప్రత్యేకంగా 11-45 ఫుంటులకు బదులు చేసి కాకినాడ వరకు పోవచ్చు.

తామ వదుకునూలుతో బట్టలు

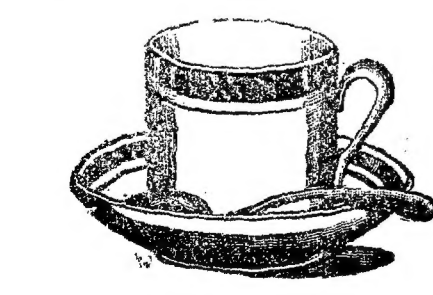
నేయించుకొన గోరుట

భారత తంత్రకారపంథుమనకు నూలుపంపినవారిలో చాల మంది ఆనూలుతో బట్టలను నేయించుకొనుటకు దానిని తిరిగి తమకు పంపవలెననియు ఆనూలుకు యియ్యవలసిన ధరను భారతపంథుమవారికి పంపెదమనియు ప్రాయశఃపాద్యం. భారతీ సంఘమువారికి బట్టలను నేయించి పంపెదరుగాని వారి నూలు చాలనిచో ఇతరుల నూలు డ కొంత కలియకమానదు. ఇందులకు కొందరికి కరింపలేదు. అటుల పంపినచో కొందరు కష్టపడి తమవూలు తిరిగి నూలువదుకుకుండ దానినే మరల పందాగా పంపవచ్చును. పక్షపాతిమలకు అవకాశము కలుగునుగాన అటుల పంపవలెనుగాన నూలుపంపనకు చతురమేయించి చండాదారులకు అమ్ముటకు నిశ్చయింపబడెను. చతురమేయించి (బ్లీచింగ్) వలన నూలు కేమియును నష్టము కలుగదు. కోరాగా నందు నూలు, తెల్ల గా చలువనుడతలవలె నుండును. కొంతదశ సరికూడ కలుగును. ఇటుల తిరిగి నూలుపంపగోరువారు తాము చందానూలును పంపునపుడే దీనిని తిరిగి పంపగోరెదమ అని కార్మిమిద పుష్టముగా ప్రాయశఃపాద్యం.

ఆయుర్వేద విద్యార్థుల సమ్మె

బోధనా శ్రమము బాగుండలేదు. ఉపాధ్యాయులు సరిగవచ్చుటయు లేదు. కలకత్తా, మార్చి 22:— అశంగ ఆయుర్వేద విద్యాల యములోని విద్యార్థులు సుమారు నూరుగురు ఒకటి, రెండు, మూడు తరగతులవాండ్లు సమ్మెకట్టిరి. పాఠశాలనువకు ఇట్లు ప్రాసించిరి. బోధనా శ్రమము మాకు బాగుగ లేదు. అనుభవసాపాదనకు అవకాశములు కలుగలేదు. ఉపాధ్యాయులు క్రమముగ పోషకములేదు. అయిదన్నయు సరిచేయబడునకు తిరిగి కళాశాలలో ప్రవేశింపము. (ఆ. ప్రె.)

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసి

మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును. ప్రస్తుత పక్షాగతి తగినట్టి లోలాములు, పువ్వరాగముల తోడులు, చేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు అంటుపాగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ పెట్టు, టెన్ని కప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిథిగారిలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

మద్రాసు పెన్సల్లు. ప్రతి రకము ప్రాయుగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును. మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది. వీటిని ఉపయోగించి నవ్వుజోడిమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు: వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

స్వరాజ్యయులు శాసనసభను

విడుదల

అందుకు తగుకారణములు

మణ్సుగం చెట్టిగారి ఉపన్యాసము

భారతశాసన సభ్యులు స్వరాజ్యపక్ష "విప్ల" అగు ఆర్. కే. మణ్సుగం చెట్టిగారు శుక్రవారము సాయంత్రము గోఖలే లులో జరిగిన స్వరాజ్యపక్షపు బహిరంగసభయందు స్వరాజ్యయులు శాసనసభలనుండి వెడలినట్లు అందుకు తగు కారణములు పరిశీలించుచు దీర్ఘముగ ఉపన్యసించిరి. శ్రీమతు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు సభ్యులు పలువురు సభలో నుపన్యసించిరి.

మణ్సుగం చెట్టిగారి నిబంధననుండి

స్వరాజ్యయులు సాధించినదేమి?

స్వరాజ్యపక్షము జమాఖర్చులు చూచుకొని నిలువ పరిశోధించుకొని సాంకేతికమయ మానవ మయినది. వివిధశాసనసభలలోని ప్రతినిధులు తమ ఆధికారాలను నియోజకవర్గము పరిధిలోని శాసనసభలలో తాము సాధించిన కార్యములగుర్తి చేయకొనవలసియున్నది. ఈ యేడు ప్రతినిధులె గాక యెక్కువగ మూడేండ్లలో ఏమయ్యెదలందు విషయము తెలియజేయుటకు వలసియున్నది. మాత్రము వారు గత మూడేండ్లలో శాసనసభల ద్వారా ఏమి సాధించిరి? అందులో ప్రత్యేకముగా మేము తొలగింపజేసిన గొప్ప మేలు సాధించగలిగితిమి. అదియే మనమహాత్మా గాంధీగారి విడుదల. పరువుపొందిన మరొక కాపాడుకొనుటకై ప్రభుత్వము వారు గాంధీగారి అస్వస్థతను విడుదల కారణము ప్రకటించిరి. కాని నిజమేమనగా, జాన శాసనసభలో గాంధీగారిని తీర్మానముపై చర్యనంగీకరించుటకు ప్రభుత్వము వారికి ధైర్యము చాలలేదు. ఆలోచన 11 గంటల భారతశాసనసభలో గాంధీగారి విడుదలగుర్తి తీర్మానము జరుగనంత, ఉదయము 7 గంటలకే వారిని విడిచిపెట్టిన వాస్తవ్యులకు తెలియచిరి. ఇది స్వరాజ్యపక్షము వారిచే గల్గిన మొదటి మేలు. (వార్త) నూతన శాసనసభకు ప్రతినిధులుగ దేశభిన్నులను తొక్కివేసింది రాకుండినచో ప్రభుత్వము వారు మహాత్మా గాంధీగారిని విడిచియుండగని వానమృతము. మిరచి రట్టంగీకరింతురని చలించెదను.

ఇదిగాక ఉప్పుపన్ను ప్రాతిరేకులకు మరల్చుట ప్రభుత్వము వారి కిష్టము లేకున్నను దేశీయపరిశ్రమల సంరక్షణ కొప్పించుట, రాజకీయ కైదల విడుదల చేయవలెనని తీర్మానించుట, లాంక మేరువారి క్రేయము వారని ఇంగ్లాండు ఇండియా దేశమున న్యాయము కేయము విధించిన ప్రతిపక్షము పన్ను తొలగించుట, యివన్నియు గూడ స్వరాజ్యయులవల్లనే జరిగినవి. అధిక సంస్కరణల నొసంగు లోపు న 1919 సంస్కరణల చట్టము, ఆంధ్రములో పన్నులను విచారించవలసియున్నదని ప్రభుత్వము తరపున సర్ మాల్గాము పాయిలీగారు చర్చనయమన చెప్పిరి.

మద్దీమనుసంఘము

వారు చెప్పిన ప్రకారము సంస్కరణల విచారణ సంఘము, ఉర్దూ మద్దీమనుసంఘము నియమించబడినది. ఈ సంఘము వారు విచారించుచుండగానే, కార్మికపక్ష ప్రభుత్వమునందు ఇండియమంత్రిగా నున్న అరివర ప్రభువుగారు సామ్రాజ్యపక్ష ప్రభుత్వమతరపున ప్రభువులసభలో ఉపన్యసించిరి. వారి ఉపన్యాసము అశాభంగముగ నున్నదని మేము సభలో నిశ్చయించుకొంటిమి. అప్పుడు చేయవలసినదేమి? ఇప్పుడుంటు తొలగిసి, గ్రాంటుల నంగీకరింపరాదను మార్కెట్లము తప్పకేరేమియు లేదు. తదనుగుణముగ 1924 మార్చిలో బడ్జెటు డిమాండుల నిరాకరించి అర్థిక చట్టమును త్రోసివేసితిమి. మద్దీమను సంఘము మేము కోరలేనదియు, అందలి సభ్యుల నియామకము మా కిష్టము లేదనియు చెప్పితిమి అయినను సంఘము వారు పనిపాగించుచునే యుండిరి. వారేమి చేసినను చేయకున్నను, తాము సంపాదించిర సాత్వమువల్ల 1919 సంస్కరణ చట్టము లో పథ్యమును మనదనియు, ఆచరణయోగ్యము కాదనియు, కేవలము సైకనుల మార్పుతో సరిపాక చట్టము మూలమునుండియు మార్చవలసినదేయనియు రుజువుయ్యెను. సంయుక్త రాష్ట్రములో ముత్రిపని జేసిన సి. వై. చింతామణిగారి అట్లు చెప్పిరి. సాత్వము లెట్లున్నను, సంఘములో అధిక సంఖ్యాకులు విచిత్రముగ శిఫార్సులు చేసిరి. కొన్ని సవరణల నూచించి అంతిమ శ్రమ జేసిన చట్టము చక్కగ అమలుజరుపవచ్చుననిరి. తక్కిన సభ్యులు (మెమబర్స్) అతుకువ్యవహారము పనికిరాదనియు, రాజ్యాంగవిధానము నూతనముగా నేర్పరుచుటకై రాయలుకమిషను నియమించవలెననియు శిఫార్సు జేసిరి. ఈలోపున ఇంగ్లాండులో కన్వెన్షన్ ప్రభుత్వము వచ్చెను. అమితవిజ్ఞానవంతులగు ఇండియమంత్రి బర్మిస్టన్ హుడు ప్రభువుగారు కేవల ఇండియాచరిత్ర

చదివి (నవ్య) ప్రభుత్వసభలో 2 గంటలపేపు మాట్లాడి మన కేమియు లేట్టలేదు (నవ్య).

కాని ఒక్కపక్షమును మాత్రము చెప్పిరి. ఆంగ్లేయులు రాజ్యాంగనిర్మాణమునందెంతిని ప్రభుత్వమునను, రాజ్యాంగనిర్మాణము జేయుట వారిని తప్పని గాదనియు, భారతీయులు ఏదేని విధానమును నూచించినచో తాము అంగీకరింపవచ్చును అనుకూలముగ విచారించుననియు, వెంటనే కాకున్నను రాయలుకమిషను నియమించినచో విచారించుననియు చెప్పిరి. భారతీయులు సహకారము జూపనిది తామేమియు రాజ్యాంగవిధానము మార్చజేయజాల మనిరి.

1925, సెప్టెంబరు, స్వరాజ్యయుల డిమాండు

కన్వెన్షన్ ప్రభుత్వము రాగానే 1925 సెప్టెంబరులో భారత శాసనసభయందు, మద్దీమను సంఘము మెమబర్స్ రిపోర్టు నమలుజరుపవలెనని తీర్మానము గావించి ప్రభుత్వమువారికి ధైర్యముదచ్చెను. ఆరిపోర్టులో తేలికసార మేమి? మదరాసు లో ప్రభుత్వము ప్రజాశాసనము మంత్రిల స్యాధనము క్రింద నుంచవలెను, అని. ఇంతకు మించిన విలువగల శిఫార్సు ఒక్కటి లేదు.

అంతట మేము తిరిగి పని ప్రారంభించితిమి. పంజీతమో తీరాలు: సెప్టెంబరు గారు ఏన్నిక సభ్యులందరితరపున దేశీయులందరి తరపున 1925 సెప్టెంబరు మాసము ఒకసవరణ ప్రతిపాదించిరి. అందు నూతన రాజ్యాంగవిధాన మెట్లుండలెనో ముఖ్యముగా త్రమల నూచించిరి. అది నూడుభాగములుగ గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వవిధాన మెట్లుండలెనో ముఖ్యముగా త్రమలను బ్రతిఫల పార్లమెంటు వారు నూచించవలెననియు, రాండుకే దీనినభిదా స్వేచ్ఛనలకల్పెనును, లేదా మరేమయిన సంఘమును నియమించి వారు నూచించు డిల్లసు వాగ్ల మించువారు ఆగివేయవలెను. ఈసవరణయందు తిరుగుబాటు నూచించు అంశములెవనియు లేవు. 1919 చట్టము జిట్టిపడ్డదికానై ఆంధ్ర సింహాసనది.

1917 సం॥ ఇండియా మంత్రిగారు ఇండియా ప్రభుత్వ విభాగము గుర్తి ప్రకటించియుండిరి. ఏమిట వైస్రాయిగారు, ఇండియా మంత్రిగారు, ఇండియా అంతయు తిరిగి విచారించి పార్లమెంటునకు నివేదించిరి. ఈయంట్లు సర్ది వివరించుటకు బ్రతిఫల ప్రభుత్వము వారు 1019 ఇండియా చట్టమును గావించిరి. ఇప్పుడు గూడ అక్టోబరు మొట్టొక్కమును మున్నాము. 1924 సం॥ ఫిబ్రవరిలో కోరినట్లు కోరిక తిరిగి మార్పుకొందుకల యని మామిరుక్కలను మున్నాము. 1924, ఫిబ్రవరికి, 1925 సెప్టెంబరులోపున కొంతమార్పు జరిగినది. బర్మిస్టన్ హుడుగారు మనల రాజ్యాంగవిధానము నూచించగలిగిరి. వారి శిఫార్సు ప్రకారము మేము నూచించుకొన్న మార్పులైన అనుసరింపవలసిన ముఖ్యపద్ధతుల చెప్పితిమి. దీని నంగీకరించినచో వివరములన్నియు చెల్లెదము. స్టేటు సెక్రటరీగారు మా ప్రధానభాషకుల కంగీకరించుకొన్నచో కన్వెన్షన్ డిల్ల తయారుజేసిన ప్రయోజనమేమి? స్టేటు సెక్రటరీగారియెడ గౌరవము జూపి మేము నూచనలు చేసినపుడు తిరిగి వారు మాయెడ గౌరవము జూపి తన అభిప్రాయమును చెలువపడ్డా? అప్పుడే ఏదాకగడచినది. ఇంకను వారు దీర్ఘముగ నాలోచించుచున్నారు. (నవ్య)

1924 ఫిబ్రవరిలో వలె రాయలుకమిషను మాత్రము కోరియున్నచో వెంటనే వచ్చెడిది. ఇప్పుడేమి లేవండపాయెనని మామిత్రివర్ధన్ విమర్శకులను మున్నాము. రాయలుకమిషను 1919 చట్టము నిబంధనల ప్రకారము దాసరితనడియే చట్టము అవలంబింపవలెనని మేము స్వరాజ్య మిచ్చుటకు రాదు. చట్ట మెట్లువలెననిదియు, అందలిలోపము లేమిగలవో విచారించుటకై వచ్చును. రాయలుకమిషను నిచారణ యనగ మనము విద్యావైతికాభివృద్ధి సంతకాంబిలిమో విచారించుట. అనగా మన అనాగరికత పోయినచో లేదో చూడవచ్చును. అట్టిపరిత్రమ మేము గీకరింపము. ఆత్మగౌరవముగల భారతీయు డెవ్వ డిందు కంగీకరింపజాలదు. కమిషను 1919 చట్టమును బహుసరమో లేదో విచారించును. మనకిచ్చిన యామాత్రము స్వేచ్ఛ ఉంచుట లేదాయని పరీక్ష జేయుదురు. కావున రాయలుకమిషను కోరలేదు.

1926 సం॥ జనవరినెలలో ఎసంబ్లియందు రీడింగు ప్రభువుగారు ఆర్థికముగ కొన్నమాటలు చెప్పిరి. ప్రభుత్వము వారు మా తీర్మానముపై జెట్టి నిర్ణయము గావించుకొనలేదు. మేము సహకారము చూపినయెడల రాయలుకమిషను స్వరలోనే నియమంబుపడవచ్చుననియు జెప్పిరి. ఇది కేవలము అర్థములేని మాటయని చెప్పవలసియున్నది. 1921 సం॥ ప్రభుత్వము వారి సహాయమున సంస్కరణముల వృద్ధి జేయవలెనను తీర్మానము ఎసంబ్లియందు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినది. అప్పుడే ఆసహజంగా ద్వయము ప్రబలియుండును. ప్రభుత్వము వారు అప్పుడు సహకారమును కోరియుండలేదు. నేడు అసహాయధానము వివరింపబడిన ఈస్సాడు ఇండియా మంత్రి సహకారము కోరుచున్నాడు.

యూదుసంవత్సరములు మేము సంతకరకు సహకారము ప్రకటించితిమి కొంతవివరించెదను.

మేము అన్ని విషయములందు సంపూర్ణ సహకారము ప్రకటించుచుంటిమని సర్ వైసెంటిస్ వైట్లగారు చెప్పిరి. రైల్వే బడ్జెటును గుర్తి మాట్లాడుచు సర్ చార్లసు ఇన్ని సుగారు మా సహకారమును ప్రశంసించిరి. అర్థికపరిస్థితులు చక్కపెట్టుటకు వారికి తోడ్పడినందుకు అర్థికపభ్యులు కృతజ్ఞులై ధిరి. మా నాయకుడు శాసనసభయందే ప్రభుత్వమువారితో గౌరవకరముగ మరతులపై తోడ్పడుటకు మేమిచ్చటికి వచ్చియున్నామని ప్రకటించెను. ఇవంతయు సహకారము కాదా మోతీలాలు సెప్టెంబరు గారు మోకాలుపై బడి జేడవలెనా యని తిన్నా గారు ప్రశ్నించియుండిరి. ప్రభుత్వము వారు కోరు సహకార మట్టిదెనచో అది యెన్ని జీకిని జరుగదు. ఏదియెట్లున్ను ఎక్కువ సంస్కరణముల కోయవచ్చును కొన్ని సవరణల నిర్ణయించుట యెంతమాత్రము సరసముగ లేదు.

1925 సెప్టెంబరునందా మోదినపడెన తీర్మానముపై ప్రభుత్వము వారు యెట్టిదర్శన ప్రయత్నమునిరి ఒకసభ్యుడు ప్రశ్నింప ఈవిషయమై ఇంకను ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారని హామీ మెంబరు ప్రత్యుత్తరముచ్చెను. ఈయలోదన యింక నెంతకాలము పట్టునని మన సభ్యు, దీర్ఘకాలము పట్టునను. ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము ఇంకను స్పష్టపడవలెనని సెప్టెంబరు గారు రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము చూచునని హామీ మెంబరు చెప్పెను ఇవియే ఆఖరుమాటలు. అని సెప్టెంబరు గారు "అక్షర మాట యెన్ని" చెప్పెను.

మహాత్మాగారు ప్రభుత్వము వారికి "అక్షర మాట యెన్ని" చెప్పెను. కొంతసేపు సహకారము జూపుచు ఉన్నందు మా తీర్మానము మోదెనా గుర్తు 1925 నెలము గాంధీగారి (మణ్సుగం) చర్యలు అవమానించుటకు సంబంధించి విషయముగ ఉంది. ప్రభుత్వము కామ్యూను కాంగ్రెసునందా మోదించబడిన తీర్మానము అంగీకారము ఆచరణయందు ముందుకన్న వేరుమార్గము పొడెను.

మార్చి 8 తేదీన స్వరాజ్యపక్షము వారి తరపున సెప్టెంబరు వండితు ఒక ప్రకటన గావించెను. ఏమిట మేమందరము సభినువిడిచి వెడలితిమి.

సభను విడుచుట ఎన్నికల యెత్తా

మేము సభను విడిచినవిషయముల మేము ప్రకాశప్రతినిధులగుమాతామా యని ప్రశ్నించెను. స్వరాజ్యపక్షము ప్రకాశప్రతినిధ్యము వహించుటలేదని పురాతన కాంగ్రెసు యోధుడు బి. సి. పాలుగారు నడిపిరి. (నిర్ద సిద్ధ) కాని పాలుగారికన్న ప్రభుత్వము వారికి స్వరాజ్యయులస్థితి యెక్కువ తెలుసును.

మేము వైసెంటిస్ ముట్ల ఎన్నికలపట్లోపమని కొందరిని, అమాట నేను కాదనను. శాసనసభ్యులందరు తమ్మెన్ను కొనిన ప్రజల కిష్టమయినపనియే జేయుదురు. మేము సభను విడిచినవిషయముల నిమోజకవర్గము సంత్వేషిపరచుటకే యుపయోగము కాంగ్రెసుకు బద్ధులగుటచేగాక ప్రజలకోర్కెలను గూడ సెరనేర్చినవార మయితిమి (హర్షము)

మరియు యిదేకేవలము హాస్యాస్పదమనిరి. అట్లయినచో తదనంతరము దానిగుర్తి అంతేదీర్ఘముగ చర్చింపనేల? తిరిగి ఎన్నికలనుయమన మాపని తెలిసివచ్చునని చెవరించిరి. తిరిగి ప్రజలు మిమ్మెముకొనకుండినచో మేము విచారించము. మేము గౌరవముకొరకు అసహకారము సభలదూర లేదు. గతమాడేండ్లలో ప్రజలహక్కుల కాపాడుచుంటిమి.

మణ్సుగం చెట్టిగారు ముగించినవిషయము గొల్లి వి. రామ గాణపతులు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, డి. కొలండెగా ద్ధవన్యసించిరి.

రేవల్ల హాల్లో బుధవారము 24-3-26 నాట్యసభ (ఎమెయ్యూర్) తెనాలి

ప్రతాపరుద్రయము

అభినవయుగంధర బాక్సరు. గోవిందరాజు సెంకట సుబ్బారావుగారు యుగంధర, పిచ్చివాని పాత్రలను ధరింతురు.

సంఘారి శేషాచారి. బి. ఏ. ప్రిదర్శ. కృష్ణమూర్తి.

క రాచీ, మార్చి 22:—అనేకములైన వదంతులు హైం
దవప్రతికల్పా “దిలాష్టడొమియను” అను పుస్తకపు గ్రంథ
కర్తనుగూర్చి వెలువడుచున్నవి. అవన్నియు గ్రంథకర్త యొక
ఇండియను సివిలు సర్వీసులోని ముఖ్యుడనియు ఇప్పుడు న్యాయ
శాఖకు సంబంధించిన గొప్పఉద్యోగములోకరాచీలోనున్నా
డనియు చెప్పుచున్నవి. డెయిలీగజటు ఇందు సత్యలేతము
లేదని వానినది. (అ. ప్రె)

తీర్మానముల ధర్మసంస్థ కమిషనరుల బోర్డువారి ఆఫీసు

శ్రీబోర్డువారి ఆర్డరు 45; తే 22-2-26

(బళ్లారిజిల్లా హంపిగ్రామములో వేంచేయున్న శ్రీవిరూపాక్ష స్వామివారి దేవాలయము మినహాయించబడిన దేవాలయము కాదు.)

మీరుల ప్రఖ్యాతిపొంది పురాతనమైనట్టి శ్రీవిరూపాక్ష స్వామివారి దేవాలయము, చిరకాలమునుండి వేదవ్యాఖ్యానము చేత క్రింది వహించిన విద్యార్థిస్వామిలవారి పరిపాలనాధి పత్యముక్తిరద నుండినదనియున్న, సదరు దేవాలయము మద్రాసు హిందూధర్మసంస్థల చట్టము ప్రకారము మినహాయించబడిన దేవాలయములలో చేరుననియున్న, సదరు దేవాలయమును దేవాలయపు ఉపసంఘములకింద చేర్చుట మరాఠీపత్రికారేన సదరుస్వామిలవారి హోదాకు తగదనియున్న, శిష్యులగునకై పాటుపడి, మోక్షప్రాప్తి కల్గు కృత్యములను నిర్వహించునట్టి మరాఠీకారులకు ఇంకొక మెహారిటీ ఆఫ్ ఛెందననియున్నా న్నాయదట్టముప్రకారము నియమించబడిన మరాఠీపతి యగుటచే, ఆయనను సదరు దేవాలయమునకు వంశపారంపర్యపు హక్కుగల బ్రహ్మిగా అప్పకొనవలెననియున్న, (బ్రహ్మియొక్క కృత్యములను నెరవేర్చుటకుగాను వారికిరవున ఒక డెప్యూటీని నియమించుకొనుటకు ఆయనకు హక్కును యివ్వవలసినదనియున్న) కోరుచు తే 21-9-1925 న, బళ్లారిజిల్లా హంపిదేవాలయములకు సదరు ధర్మకర్తయొక్క ఏజంట్లైన జి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రిలుగారు ఒక అప్లికేషన్ బోర్డువారికి దాఖలు చేసికొనిరి.

శ్రీబోర్డువారు తగు విచారణ చేసినపిదప 1925 వ సెల్ 1 వ చట్టముయొక్క 80 వ క్లెక్సుప్రకారము సదరు దేవాలయము మినహాయించబడిన దేవాలయము కాదని ఉత్తరువు నొసంగిరి.

బోర్డువారి ఉత్తరువు

శ్రీబోర్డువారు ఉత్తరువు నొసంగునపుడు సదరు దేవస్థానముయొక్క పూర్వ వైభవచారిత్రములను పఠించుచు, యాదినవవయముల గురించినాడ ముచ్చటించిరి:-

యే మహానీయునియొక్క సలహానల విజయనగర మహా పట్టణము హరిహరదేవరాయలవారిచే స్థాపించబడినది, ఆ విద్యార్థిస్వామిలవారి గౌరవాక్రమమునకై శ్రీవిరూపాక్ష స్వామిలవారి దేవాలయము, హరిహరదేవరాయ మహారాజుచే నిర్మింపబడినది విజయనగరరాజ్యచారిత్రములను తెలియుచున్నది.

దేవాలయమునకు ఉత్తరపార్శ్వముననున్న ఒకశిలాశాసనములను సదరు దేవాలయము క్రీస్తుశకము 1199 వ సెల్లో సహితము నుండినది తెలియుచున్నది. ఈ విజయనగరపట్టణము క్రీస్తుశకము 1835 సెల్ కట్టబడినది. సదరు దేవాలయము ప్రస్తుత ఆలంకారవైభవములతో అప్పటికి కొన్నిసంవత్సరములతరువాత కట్టించబడియుండవలయును. దేవాలయ పునరాధ్యక్షము హరిహరమహారాజుగారు విశేషరూపి నిచ్చు చాలవిస్త్రీమగల భూములను యిచ్చిరిని చరిత్రలను తెలియుచున్నది. ఇలాంటివి 11 వ కాలముప్రకారము ఈ హంపిగ్రామమును యెవరు దేవాలయముగా యిచ్చినది తెలియకపోయినప్పటికిన్ని ఈదేవాలయమునకు ముఖ్యదాయమైయున్నది ఈ హంపిగ్రామమును నిస్సందేహముగా హరిహర మహారాజువారిచే దేవదాయముగా నియ్యబడినదని వచ్చుతున్నది. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలవారు ఉత్తరపార్శ్వములపై పున మన్న గొప్పగోపురములను నిర్మించినట్లు తెలియుచున్నది. విజయనగరమహారాజ్యము ప్రబలముగా నున్నప్పుడు సదరు దేవాలయమునకు విశేషహోదాకారిగా యిందుటనుబట్టి చూడగా శ్రీ విద్యార్థిస్వామిలవారు మోక్షార్థములందు పాటుపడినప్పటికిన్ని, సదరు దేవస్థాన పరిపాలనను రాజ్యాధికారులే చక్క-లేట్టుచుండవచ్చునని చెప్పవలెను.

మహమ్మదీయ ప్రభుత్వమునందు ఈదేవాలయమును యెవ్వరు పరిపాలించుచుండినో మొదలగు విషయములను తెలుపు లిఖిత సాధకములు యెవ్వియులేవు గాని అప్పుడు సహితము రాజ్యాధికారులే సదరు దేవాలయ వ్యవహారములను చక్క-లేట్టు యుండ వచ్చును. మరియు 1842 సెల్ లో తయారు చేయబడిన దేవస్థానముల జాబితానల ఈదేవాలయము బళ్లారిజిల్లాలో సర్కారువారి విచారణ క్రింద నున్న దేవాలయములలో నొకటిగా నుండినది దృఢపడుచున్నది.

బళ్లారిజిల్లాకోర్టుపైలలో 1890 వ సెల్ 1: ఎన్. నెం 19 లో దాఖలుచేయబడిన కొన్ని సాధకములు (ఎగ్జిబిట్సు) లనుబట్టి చూడగా సదరుదేవస్థానపు విషయములందు, శ్రద్ధగలవారియొక్క ఒకసభయందు రంగరాజు అనునతడు బ్రహ్మిగా

1842 సెల్లో యెన్నుకొనబడినదియున్న ఆ యెన్నికను శ్రీ గవర్నమెంటువారు భోయశరచిరనియున్న తెలియుచున్నది. మరియు 1850 సెల్ లో సదరురంగరాజుగారిని శ్రీరెవిన్యూ బోర్డువారు తీసివేసి మరిదరిని అయిదుసంవత్సరముల కాలమువరకు ఆపదవియందు నియమించిరనియున్న అందొకరు విరూపాక్ష స్వామిమరాఠీపతియనియున్న తెలియుచున్నది. 1858 సెల్ లో సదరుపదవికి యెన్నికలయందు నిరుండిరాజు గారికిన్ని మరాఠీ పత్రికారికిన్ని వివాదములు జరిగి నట్లున్న దేవాదాయముల యందు శ్రద్ధాభిమానములగులవారుయిచ్చునది స్వామిలవారిచే యెన్నుకొనినట్లున్న సదరు ఎన్నిక రెవెన్యూబోర్డువారిచే సేరపడి నట్లున్న తెలియుచున్నది. 1893 వ సెల్ XX వ చట్టము ప్రకారము నిర్మింపబడిన హోస్పేట తాలూకా హిందూదేవాలయ ఉపసంఘము అధికారముక్తింద సదరు దేవాలయము నిర్వహింపబడుచుండె నని పైనుదహరించిన వ్యాజ్యపు రికార్డులనుబట్టి విస్తృతముచున్నది.

ప్రస్తుతము తాను మకమునకు అధికారి యగుటచే తానే సదరు దేవాలయమునకు వంశపారంపర్యపు హక్కుగల ధర్మకర్తగా అప్పకొనబడుటనెని అర్జీదారునియొక్క వాదము:-

1863 సెల్ XX వ చట్టము అమలులోనికి వచ్చినప్పుడు సదరు ధర్మకర్త మకమునకు అధికారిగా యున్నప్పటికి, సదరు పదవి రెవిన్యూబోర్డువారిసమ్మతికి లోబడి, యెన్నుకొనబడిన పదవికాని, సదరు పదవికి 1863 సంవత్సరము మొదలుకొని చరిత్రలను సదరు పదవికి వంశపారంపర్యపుహక్కు గలదని యేర్పడుదు. మరియు సదరు మరాఠీకారి ఉద్యోగమును దేవాలయ ఉపసంఘమువారి వంశపారంపర్యముతో సంబంధము లేకుండా ని యా మ క ము చేయుచుండెడివారు. అట్టినియమము చేయబడిన మరాఠీకారులు దేవాలయ ఉపసంఘముయొక్క ఉత్తరువులకు లోబడును ముచ్చిరికాలమున్న జ మీను దస్తావేజులనున్న వ్రాసి యిస్తూ యుండెడివారు. పైనుదహరింపబడిన ఆసలు దావాపైన వచ్చిన 1891 వ సెల్ 145 నెంబరుగల ఆఫీసులో హైకోర్టువారు యాక్రింది విధముగా తీర్మానించిరి. "పెజెంటులకు విషయములన్నియు వంశపారంపర్యపు పదవికి వ్యతిరేకమై వారి వాదమునకు విరుద్ధమై యున్నవి. కాన హంపి దేవాలయములయొక్క ధర్మకర్తపదవి యందు మరాఠీకారికి వంశపారంపర్యపుహక్కు లేదని తీర్మానించడమైనది."

1890 వ సెల్లో అర్జీదారుయొక్క పూర్వపు మరాఠీకారి సంఘమువారియొక్క అధికారము తొలగించుకొను ఉద్దేశ్యముతో ప్రారంభము చేసిన వివాదమును గురించి ప్రస్తుతము విచరించుట ఆనవసరము. సదరు వివాదములో మరాఠీకారిచే కొరబడిన వంశ పారంపర్యపు హక్కునిరాకరించబడినదని చెప్పిన చాలను. 1905 సెల్ ప్రాంతమున సంఘమువారు అప్పడుండే మరాఠీకారిని సరిగా వ్యవహరించక పోవుటచే తొలగించివారు. సదరు ఉత్తరువును స్వామివారు నిరాకరించుటచే, దేవాలయ ఉపసంఘమువారు స్వామివారిని న్యాయచట్టముప్రకారము ఉద్యోగమునుండి తొలగించినట్లు ప్రకటన (Declaration by Court) చేయునని 1906 వ సెల్ O. S. No. 23 రు, దావా సబ్కోర్టులో తేసి వారు. సదరు కోర్టువారు విచారణచేసి సదరు ఆర్డరును ఖాయ పరచివారు. హైకోర్టువారు 1909 వ సెల్ నెం 184 రు ఆఫీసులో దేవాలయ ఉపసంఘమువారికి మరాఠీకారిని సదరు ధర్మకర్తపదవినుండి తప్పించుటకు అధికారము కలదని నిర్ధారణచేయుచు, ప్రస్తుతము సదరు పదవినుండి తొలగించడమునకు తగిన హేతువు లేదని యాచించి, సబుకోర్టువారితీర్పును కొట్టివేసి వారు. దేవాలయ ఉపసంఘమువారి రికార్డునుబట్టిచూడ సదరు వచము, మకసంబంధమైన యేజింట్లు, సదరు ఉపసంఘము వారికి యేదో ఒకయిబ్బంది కలుగజేయుచున్నట్లున్న, కాని ఉపసంఘమువారు తమ అధికారసామర్థ్యములను, వారి ఉత్తరువులను సరిగా అమలుజరుపుకొన గగ్గినట్లున్నా శనిపించుచున్నది. ప్రస్తుతపు మేనేజరు దేవాలయ ఉపసంఘముయొక్క ఉత్తరువు ననుసరించి దేవాదాయమునుండి నెల ఒక్కంటికి రు 40/- లు తీకిముతో పనిచేయు ఉద్యోగిగడును.

చరిత్రలయందు ఘనతక్కిన ఈపురాతన దేవాలయ వ్యవహారములలో విరూపాక్ష మరాఠీకారి కలుగజేసికొని పాటుపడినయెడల ఆత్మ, మోక్ష, మత సంబంధ మైన అభివృద్ధి తప్పక కలుగును గాని లోగడ అనుభవమునుబట్టి చూడ, సదరు స్వామివారు హంపి గ్రామములోగాని చుట్టుప్రక్కలగాని బహు అరుదుగా నివసించియుండుటయున్నా స్వామివారియొక్క ఏవేంట్లు అక్కడ సరిగా వ్యవహరించనట్లున్నా కనుమించుచున్నది.

దరిమిలా సంవత్సరములలో సదరుదేవస్థానము ఎన్నుకొనుట సదరు ఎన్నికను గవర్నమెంటువారు యీవల కమిటీవారు ఖాయపరచుట యీఆచారము నిలిచిపోయినను అప్పటికి ఉంగె

మరాఠీకారిచే, కమిటీవారు నియమించి వారికిరవున పనిచేయుటకు వీరెంటును ఏర్పరచుకొను అధికారము యిచ్చుట యీవల వైన మార్గము ఆచారములోనికి వచ్చినది. యెన్నుకొనబడిన, ఈక్లితి గతులు సదరు దేవాలయము 1801 వ సెల్ ప్రావ్యునుననుగాని, 1863 సెల్ దరిమిలానుగాని, విద్యార్థిస్వామి మరాఠీకారి యొక్క ఒకే మేనేజమెంటుక్రింద ఉన్నట్లున్న లేక సదరు ధర్మకర్తపదవియొక్కగాని, నియమముగాని, గవర్నమెంటు వారియొక్క పట్టు ఆఫీసరుయొక్కగాని, సమ్మతిని అనుసరించదను మొదలగు అర్జీదారుని వాదమునకు అనుకూలములు కావు.

కావున సదరు దేవాలయము మినహాయించబడినదాని 1925 సెల్ 1 వ చట్టము 80 వ క్లెక్సు ప్రకారము శ్రీ బోర్డు వారు తీర్మానించడమైనది.

బ్రాహ్మణేతర బహిరంగనిరసన సభ

ఎన్నికవర్గ పట్టిలను తయారు చేయుట

అధికారము ఆఫీ గారికిచ్చినందులకు

పూనా, మార్చి 22:- పూనా నగరము కాస్త స్కూలు కర్మిల బ్రాహ్మణేతర బహిరంగనిరసనసభయొక్క ఆవివాకము నాడు లక్ష్మీనాథ ప్రక్కగానున్న మైదానముపై జరిగెను. రాబోవు బొంబాయి కాసనసభ యెన్నికలకు యెన్నికవర్గపట్టిలను తయారు చేయు అధికారమును పూనా పునపాట సంసాధ్యక్షుడైన రావు బహదరు యల్. జె. ఆఫ్రి గారి కిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమును నిరసించుచు ఈ సభ సమావేశమైనది. ఈ సానమునకే అభ్యర్థిగా నిలవ బోవుచున్నట్లు ఆఫ్రి గారినిచరకే ప్రకటించిరి. కావుననే ఈ నిరసనసభ శ్రీ బి. చక్రవార్యులు గారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. పట్టెడిగారిచే నుపపాదించబడి ఈ దిగువ తీర్మానము ఆమోదించబడినది. "ఎన్నికలందు సంబంధము లేని వారికి ఇట్టి అధికారము నీయవలెను. పట్టిలందు కొన్ని చేర్పులను తీసివేయుటకును అధికారము గల ఎన్నికవర్గ పట్టిల తయారుచేయు సభికారము ఆఫ్రి గారినిచరకే ఈసానములకు అభ్యర్థి ప్రకటించినను గూడ వారికిచ్చుట తగని పని. దానికిగాను ఈసభవారు ప్రభుత్వ చక్రము నిరసించుచున్నారు. బాగ్దగారు బలవరచగా గుప్తాగారు అనుకూలముగా మాట్లాడుచు ఎన్నికవర్గమునకు వారి హక్కులను గుర్తించునట్లు చేయలసిన దినములు వచ్చినది. సరియైన అభ్యర్థిని ఎన్నుకొనుట చాలముఖ్యము. బ్రాహ్మణాధిక్యతయందు నమ్మకము కలుగని మన ప్రతినిధులుగ వంతులు లేరని. ఏలన కాసనసభలో మన అధిక్యత కావలెను. మన ప్రస్తుత అభ్యర్థి విభావము కాసనసభలో ఏమియు కలుగ చేసికొనకుండుట మన కెంతయు నష్ట దాడుకము చాలునంది మాటాడి వందనములతో సభ ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

ఒక మరణము:- అమృతసరము మార్చి 22:- సర్ అరూరు సింగుగారు సిక్కునాయకుడు హుతి నొందెను. (అ. ప్రె.)

సర్ ఆర్డరు యాపుగారు

రంగూనులో సన్మానము
రంగూను, మార్చి 22:- సర్ ఆర్డరు యాపుగారును ప్రాన్సుపొట్టగారును ఈఉదయమున వచ్చిరి. రంగూను యివాజన క్రైస్తవసంఘమువారు సన్మానించిరి. సన్మానసయమునకు చాలమందినచ్చిరి. సర్ జజ్జిను హేరల్డుగారు వారిని గుర్తిచెప్పిన తరువాత రంగూను మేయరుగారు 'పాటెయిలు'గారు ఆహ్వానవాక్యముల చదివిరి. ఈసంఘముయొక్క ఆంక్షాధీయతను గూర్చి ఆర్డరుగా రుపన్యసించిరి. (అ. ప్రె.)

బానిసల విడుదల

సంఘమునకు బల్లురుగారి అభివందనములు
రంగూను, మార్చి 22:- హ్యూకాంగులోయూనిట్ జూరి ఫలందరును మొత్తము 3187 గురు విడుదలైరి. బర్మా ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి గవర్నరుగారి ఉత్తరువు సెగ్గెను కమిషనుగా రికి ఈవిషయిని పరిశీలించునాగు. హ్యూకాంగులో జూరి విడుదల నందులకు బార్మన్లుగారిని వారి పక్షమువారికి వా అభివందనముల నందచేయుచు. సర్ హ్యూకొర్టు బల్లురుగారి ఇత జయప్రముగా ముగిసిన ఈపనియొక్క శిష్టము వారికి తెలుసను. యాక్రెడెన్ షియైన బార్మన్లుగారు గుర్తుచేయుచు, రని నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

విద్యామంత్రిగారు మాట్లాడుచు సాధ్యమైతరవరకు ఈ కేంద్రీకరణపథాని సాగింప ప్రయత్నించుచున్నా మనియు, కాని విశ్వవిద్యాలయములసంఖ్య వృద్ధియొనపుడను, సౌకర్యములు, ధనము అభివృద్ధియొందిన పిమ్మటనే అట్టి కేంద్రీకరణ

పదతి నెల్లవోటుల అనుసరింపజేయుదునని పేర్కొని, పిదప తం పనుగారు ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

న్యాయకళాశాల విద్యార్థులు

న్యాయ కళాశాలలో నిక నధికమును కట్టుబాటును గావించి కళాశాలలో జేర్చుకొనబడు విద్యార్థుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు సూచన గావించుటకై న్యాయకళాశాల కేర్వరపబడిన దు 89, 900 లను రు 100 లను తగ్గింపజేసినదిగ ప్రభాకరన్ తంపనుగా రుపపాదించిరి.

మార్తాండపిల్ల కృష్ణును నాయకుగారలపపాదనను ఆక్షేపించిరి. మంత్రిగారు మాట్లాడుచు న్యాయకళాశాలవిద్యార్థులెల్లరు విద్యాయుతులను కట్టుబాటుగలవారనియు అన్ని విషయములందును వారు మంచి కీర్తి సామర్థ్యముల గవ్వరచు చున్నారనియు అట్టివారిలో కట్టుబాటు శిక్షణలు లేవనట ప్రమాదమనియు బోధించిరి.

జె. పి. సబ్బానాగా రుపపాదన నాక్షేపించుచున్యాయ కళాశాల ను పట్టవారి వీధిబడివలె మార్చవలయు న్యాయ కళాశాల కవిద్యార్థులలో కట్టుబట్టుట లోపించిననుట ఆసంగతమని బల్కెరిరి. పిదప ప్రతిపాదనయుపసంహరించుకొనబడెను.

కె. వీరయ్యగారు సెకండరీ పాఠశాలలో నియుబాతుల విద్యార్థులను స్కూలుజీతములందు సౌకర్యము లొంగకండు విధానమునుగూర్చి దర్శించుటకై సెకండరీ పాఠశాలల మొత్తము రు 1,08,000 లను రు 100 లనే తగ్గింపవలయునని ఉపపాదించుచు నియుబాతులకేదియైన ఉపకారము జరిగినచో ప్రస్తుతివిద్యార్థులంతిగారితే జరుగవలె ననిరి. విద్యాయంతిగారు సూచనాధానమొసంగుచు ప్రస్తుతము వెంటనే అన్ని సౌకర్యము లొసంగవలసినవినియు నియుబాతులయభివృద్ధికై గలిన సౌకర్యములన్నియు క్రమక్రమమున జిసంగెదవని పేర్కొనిరి. బాలరక్షణయనులో వేతనములందు సౌకర్యమొసంగుటకు చట్టము నందలి నియమములను మార్చుకేయుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నదనియు, బాలికలకును పితౄ నంతవరకు వసతులు గలుగజేయబడునని పేర్కొనిరి. వరికొంత చర్చ జరిగిన పిదప వీరయ్యగారు ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

అడవారి కళాశాలలను సముద్రతీరమునుండి సంగం బాకమునకు మార్చవలసినదిగ" గోరచు పి. జి. రాజన్ గారు గావించిన యుపపాదనపై విచిత్రముతర ప్రపంగములు చేయబడెను. సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ప్రీవిద్యార్థి కల స్వేచ్ఛావిహారము సరికట్టుకట్టుల-వారి కళాశాల కెదుట మోటారుబండ్లు నిలుపబడుచున్నవనియు, అట్టిన్యూస్ పన్ను నికమీదట ఆపవలసిన దనియు, విద్యార్థినులు స్వేచ్ఛందముగ సముద్రతీరమునకు వెళ్లితిరిగివచ్చుటకును, స్వేచ్ఛాప్రసరనమునకు భంగము గలిగింపరాదనియు బల్కెరిరి.

సర్. పి. పి. పాత్రోగారు సముద్రతీరమునకు వెళ్లి వారు తమమోటారుబండ్ల నచట నిలుపకుండ జూడవలెననియు ఆ ప్రదేశములను ఎదలి సముద్రతీరముందు మరి యేదిక్కునకైన వెళ్లినవ్యవనియు బల్కెరిరి.

ఉపపాదనగూడ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

వీరయ్యను గారియుపపాదన ముపసంహరించుకొనబడిన పిదప సభవారు ఫలాహారములకై లేచిరి.

బొంబాయి కార్పొరేషను కో ఆర్డను ఎన్నికలు

జాతీయవాదుల విజయసూచనలు

(శ్రీ వెను తంత్రి)

బొంబాయి, మార్చి 28:—బొంబాయి మారన మునిసి పలు హోనుందు సోనువారమువాడు పదిరు ది సభ్యులను బొంబాయి కార్పొరేషను సభ్యుల కోఆర్డను మారమున ఎన్నికొనుటకు కార్పొరేషను సభ్యులు 96 నుండి ఘోషామై. అభ్యర్థులు వారి మిత్రులు వోటుకొరకు సూచనసభ్యులను చురుకుగ కాన్వాసుచేసిరి. (వోటు అర్థింపుట) కాని జేటుప్రకారముగ వోటుచేయుటగాన తుదిరకును అభ్యర్థుల విషయము ప్రశంసించుచుండిరి. ఆయినప్పటికిని మొకంజీసతి సరోజిదుమేషియా, దాభోల్కర్, యాశ్వరదాసు లక్ష్మీదాసుగార్లు ఎన్నుకొనబడుదు రని నమ్ముచున్నాను. సభ్యుల జాతీయవాదులలో ముగ్గురు విజయమొందవచ్చును. వీరిలో కామట ప్రరం ఆంధ్రులను ఎస్. బి. ఆనాదువారుగారుండవచ్చును.

నేటుకౌంసిలు సభ

ఫైనాన్సు చట్టము ఆమోదింపబడెను

తపాలాకార్డు కాని చేయవలయునని లాలా రామశరవణదాసుగారి తీర్మానముగతి

(అసోసియేటెడు ప్రెసు తంత్రి)

ఫిన్, మార్చి 22:—రెండుగంటలు చర్చజరిగిన పిదప నేటుకౌంసిలు సభయందు ఫైనాన్సు చట్టము కేడు ఆమోదింపబడెను. ప్రతి ఎక్సైజు సుంకము రద్దుచేయబడుటకు గురించి ప్రస్తావించి, చౌకధరలకు బట్టు అమ్ముటలననదని, బొంబాయి యంత్రముల యజమానులను కె. సి. రాయగారు గోరిరి. సుంకము రద్దుచేయగనే ఒకపాను బరువుగల బట్టలెలయుందు క్షితిజా తగ్గింపబడెనని మన్ మోహన్ రామ్ జిగారు చెప్పిరి.

ఫైనాన్సు బిల్లుపై చర్చజరిగిన పిదప, పోస్టుకార్డులకేటు వెనుకవలె కానిచేయవలసిన దని లాలారామ శరణు దాసు గారి యాజమాన్యమున అసభికారకసభ్యులు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడెను. కాని ఓడిపోయెను. 16 వోటులు అనుకూలముగను 19 వోటులు తీర్మానములకు ప్రతికూలముగను వేయబడెను. సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్, లెట్, దర్బంగాచూరరాజు, బర్వానామహారాజుగార్లు తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుచేసిరి.

అధికారుల చట్టములు

అసంబ్ధిత ఆమోదింపబడిన తొమ్మిది ప్రభుత్వచట్టములు విచారణనిమిత్తము సభయందు ప్రవేశపెట్టబడెను. సంయుక్త రాష్ట్రముం దెన్నుకొనబడిన లాలా కుకవిర్ సింహ, వాట్సు గారి ఫ్లానే నియమింప బడిన ఎ. ఎఫ్. బ్రెయిన్ గార్లు ప్రమాదములను జేసిరి. రాజప్రతినిధియు, రిజింగ ప్రభువును గల సి భారతదేశమునకు గావించినమహోపకారములను గొనియాడుచు నేటుకౌంసిలు సభాసభ్యులు గావించిన తీర్మానమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు రాజప్రతినిధి పంపిన సందేశము సభాకార్యక్రమము నకు పూర్వము చదువబడెను. ప్రారంభమందు ఫైనాన్సు చట్టముపై విచారణ ఉపక్రమింపబడెను.

ఆదాయపు పన్ను, మామూలాక్యులకు సంబంధించిన ఆ సప్రకరణమందలి మూడవ సబుక్లాజుపై లాలారామ శరణు దాసుగారు, సర్దార్ కి: దేవ సింగగార్లు సవరణతీర్మానమును ఉపపాదించి దలచిరి. నిర్ణయింపబడిన ఆదాయపు పన్ను మొత్తమునుండి ప్రభాహితముకొరకు స్థాపింపబడి రి జి ప్లరు చేయబడిన సంస్థల సహాయార్థము ఇచ్చిన మొత్తము డివిడెను వలయుననియు, ఏసంవత్సరమందైనను వాటిల్లిననష్టము తీరుటకు నష్టమువాటిల్లిన తరువాత సంవత్సరాలభయ కొంతమొత్తము ఆదాయపు పన్నునుండి ప్రత్యేకింప వలయునని వారి ముఖ్యాభిప్రాయము. తీర్మానప్రతిపాదకుడు గూచించినవీరిని మొత్తపు ఆదాయపు పన్నునిర్వచనము చట్టమునకు ఒకమాత్రముగ నుండుననియు, అందులన ఆదాయపుపన్ను వివరాలు చేయుటకు అధికారము లేకుండుననియు చెప్పి ఆగ్యక్షుడు సవరణ ని రాక రించెను.

తపాలాకార్డురేటు తగ్గింపవలయు ననుట

పోస్టుకార్డుకానిని, రిపైకార్డు అరణాకము అమ్ముటకు ప్రకృతపురేటు తగ్గించ వలసినదని లాలారామ శరణు దాసు గారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. లాలా కుకవిర్ సింహ, సయ్యదు హుసే సాహెబుగార్లు తీర్మానము బలపరచెను.

ప్రభుత్వప్రతిఘటనము

తీర్మానముపై సానుభూతిని జూపి, కార్డురేటు తగ్గించిన యెడ రివిన్యూ 67లక్షలవరకు తరగునని పార్లమెంటుకాళు కార్యదర్శి తీగారు చెప్పిరి. అంతయు కాక కమరుల సుపయోగించుటకు బదులుగ కార్డుల ప్రజలు విరివిగ సుపయోగించుటచే అక్షనలగ నష్టము వచ్చును. మొత్తముమీద కార్డుధర కానిచేయుట ఎలన ఒకకోటి ప్రభుత్వ ఆదాయము తరుగును తీర్మానము వోటునకు బెట్టవలయునని పట్టుపట్టినచో, కార్డు కానిచేయుట ఎలన గలుగ నష్టము గూగుటకు సూచనముగ పన్ను ఆయన విధించబడును. లేదా రక్షియకట్టుల భార ముపకేసనము నుండి నష్టము తగ్గింపబడునని లేగారు నుడివిరి.

పి. సి. దేశికాచారి గారు

లాలారామ శరణుదాసు గారి తీర్మానమును బలపరచుచు

పి. సి. దేశికాచారి గారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. పోస్టుఫీసులకాళు వాణిజ్య కాళుగాదనియు, ప్రజల సౌకర్యము కొరకు అది నడపబడవలయుననియు సభ్యుడు చెప్పెను. ప్రతి పాదకుడు గూచించినవీరిని కార్డు కానిచేసినచో ఉత్తరముల రాకపోకలు వృద్ధియై రివిన్యూ హెచ్చును.

యుక్తసమయముందు రివిన్యూవరకును రివిన్యూను కేంద్ర కాసనసభ హెచ్చింప, కొక కోటిరూపాయల ఆదాయము తగ్గునని యింతియాప్రభుత్వము ప్రామలాడుట సంభావ్యముగ లేదనియు, 80 కోట్ల ప్రజలకోర్కెను సెరవేర్చనిరాకరించుట సమంజసముగ లేదనియు మన్ మోహన్ రామ్ జి గారు చెప్పిరి.

సర్దారు శివదేవసింగు గారు రామశరణు దాసు గారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

తాటస్థ్యముగ నుండుటకు గలయును సర్ ఉమర్ హయతుఖానుగారు చెప్పిరి.

కాలకాసు కార్డు అమ్మినస్థాడు ఎంతిట్రాఫిక్కు కలదో అరణా చేయబడిన శిదవ ఎంతిట్రాఫిక్కు గలదో చెల్లవబడినదని సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు గోరిరి.

కారు అరణ్ణా చేసిన పిదప నూటికి 20 వంతులు ట్రాఫికు తగ్గ నని లేగారు చెప్పిరి. కాని క్రమముగ ట్రాఫిక్కు పెరుగుచున్నది.

సవరణపై పట్టుబట్టినయెడ ఆదాయముందు పి. కోటి రూపాయలు తరుగునని మెక్వాలిగూగు చెప్పిరి.

లాలారామశరణుదాసు గారి తీర్మానము ఓడిపోయెను తీర్మానమున కనుకూలముగ 16 వోటులు, ప్రతికూలముగ 19 వోటులు వేయబడెను. దర్బంగ మహారాజు, లెట్, సర్ పర్థర్ ప్రూమ్, సర్ శంకర్ నాయకు, సయ్యదు హుసే సాహెబు, కపర్, మేజరు అక్రామ్ ఖాను, మన్ మోహన్ రామ్ జి, సర్దారు శివదేవ సింహగార్లు తీర్మానమునకు పరముగ వోటుచేసిరి.

ఆదాయపు పన్ను ఆర్డు సవరణ చట్టము

అసంబ్ధిత ఆమోదింపబడిన 1922-వ సంవత్సర ఆదాయపు పన్ను కాసన సవరణచట్టముపై నేటు కౌంసిలు సభ జరుగుచేడు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. లెట్ మొదలగు సభ్యులు బలపరచ డిల్లుపై విచారణ నిల్పు జేయవలసినదని సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానమును ప్రభుత్వము ఎదిరించెను. కాని, వోటునకు పెట్టగా ఓడిపోయెను. డిల్లు వివాదంపలయనను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డు కాంగ్రెసు మొదలగుకొక విజృంభి

ఈనెల 25 తేదీని మనతాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు యెన్నిక జరుగునని తెలిసినది. కర్తవ్యనిర్వహణమునకు యిదియే ఆలోచనీయ సమయము. దేశగౌరవము కాంగ్రెసు గౌరవము. అత్యగౌరవము. నిలుపుటకు యంతకంటే సమయము లేదు. మొన్నయెన్నికలలో కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఆధునయ్యెను. ఆది కుదిర్చి గోపాలకృష్ణయ్య గారిపార్టీవారు ఆధునయ్యెను. గొంగం నాగభూషణంగారిపార్టీ వారు ఒకరున్ను. జనము పొందుటచే శ్రీమీర్తాపురానాగారు తమచేజన్న నాలుగుసభ్యులు నాగభూషణంగారిపార్టీకి చెందిన మిలిచి శ్రీ వీరవనేని బసవయ్య చౌదరిగారు వగైరాలను నామినేటుచేసిన మనిన్ని సదరు బసవయ్య గారిచే ప్రసిడెంటుగా చేయవలసినదని సెలవిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఆ ప్రకారము మీ వోటును మాదాగహించి బసవయ్య చౌదరిగారిచే ప్రసిడెంటుగా చేయుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. అందుకు మీరు యిష్ట పడి మీవోటును జప్తికు పక్షనలంబయి శ్రీబసవయ్య గారికి యిచ్చిచో మీగౌరవమే గాక కాంగ్రెసు గౌరవము కుండావారనముచేసిన వారగుదురు. అప్పుడు మీరకాంగ్రెసు పార్టీ వారు కారణి చెప్పక తప్పదు. అట్లెన్నటికి మీరుచేయకని మానస్సు కము. మీరున్నా. కాంగ్రెసు నాయకులకు శ్రీయంత ఆయ్య దే. కాళేశ్వరరావు పంతులు గారున్నా. వోట్లచూచి మాన మహ్యనస్సుకు. కాంగ్రెసు మొదలగు యితరులకు వోట్లయివ్వర సన్న. తమపార్టీలోనే తమపార్టీ మొదలనే ప్రసిడెంటుగా చేయవలయు ప్రయత్నించెదరన్నీ అదేకార్డు సెలవిచ్చినారు. అటునడచెదరా? లేదా? యునె విషయము ప్రజలలో అచటాళప పరచుచున్నది. మీరనాగభూషణంగారి పార్టీవారు వోట్లు యిచ్చనిచో గోపాలకృష్ణయ్యగారి పార్టీవారు, వోట్లయిచ్చెదమని శుభ్రముచిరిగదా? వారిలోకలసి ప్రసిడెంటు పదవిని పొందుటకు మీరు దౌఅభ్యంతరమున్నది, యేపార్టీవారి వోట్లను యన నూసర గ్రహించి ప్రసిడెంటుపదవిని మీరు ఆనమించుచు ప్రజలముఖ్యోత్తేజము దీర్చుద్రుష్టితో మీరుఅలాచేంచి న్యాయ మార్గమున నడచి కాంగ్రెసు గౌరవమును నిలువజేయుటకు కోరుచున్నాను.

(కాంగ్రె సాభిమా

భారత శాసనసభ

బ్రిటిష్ గవర్నరాకు

వలసబోవుట

ప్రశ్నోత్తర విశేషములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతు)

శ్రీశ్రీ, మార్చి 22:— దేవు భారతశాసనసభ త్వరలో ముగిసెను. కాంగ్రెసుకు ముఖ్య అంశ మేముండెను. బ్రిటిష్ గవర్నరాకు వలసబోవుటకు తయారుచేయబడిన మరల మొదటి ప్రతిపాదననుండి.

ప్రశ్నోత్తరములు

భారతగారు హాజరీగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సింధు ప్రదేశములో కలిపి పురాతన వస్తువులను భారతదేశమునకు మార్చుటకును కనమితి భారతదేశమునకు సంబంధమున్నదిగాను చెప్పిరి. మోహంజోదారోనుండి ఆ పురాతనవస్తువులను మార్చుటకును గుర్తి యింకను యేమియు పరిష్కారముగాలేదు.

ఈపురాతన వస్తువులను భారతదేశమునండి ఆవలకు పంపుటకు గుర్తి ప్రతిపాదన మున్నటుల ప్రభుత్వమువారికి దేయవలయునని డాక్టరు లోహర్యురగా రడిగిరి.

భారతగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యింకను నిర్ణయమేమియు గా లేదనియు, ప్రతిపాదనలను విషయమై ఆలోచించుటకును నిర్ణయము చేసిరి.

నాణిశాస్త్రంక సభ్యుడు కన్యూరీభాయి లాల్పాయిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు రైలు సరకులు చేరవలసిన చోట చేరవలసిన పనులు విధించుటకు గుర్తి ఆయా రైల్వేలు ఆలోచించుచున్నవనియు, ఫలితమునకై నేచియుంటి మనియు చెప్పిరి.

కన్యూరీభాయిగారు మరియొక ప్రశ్ననడుగగా సర్ చార్లెస్ థామస్ ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తన బడ్జెటు ప్రసంగమునందు బొగ్గుపై యొకపాత్రేలు చాల దూరములకు పోవునడల మొత్తముమీద నాటికి 10 వంతున తగ్గనని చెప్పిరి. ప్రతిష్టనులలో నాటికి పనిచేయున తగ్గవలెనని లేదు.

కన్యూరీభాయిగారికి వాణిజ్యాంగసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈప్రతిపాదనల దరఖాస్తు తమ విషయమును టారిఫ్ కమిషన్ దెలుపుకొనగోరినయు, అయితే బోర్డు మరియొక అంశమును విచారించవలసి యుండుననియు చెప్పిరి.

సర్ డెవిడు ప్రెస్టెన్ హామిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రభుత్వమునకు దేవనకొలను పాదాక్షిపాత శాంతియే యుండెనని చెప్పిరి. మ్యామనాడుగా రంతు (1) భారత ప్రభుత్వము ఇలిన్నానుకు పాదాక్షిపాతపుగా సంగీకరించెనా? (2) ఇలిన్నానుకు సీసపు జేసికొన్న సంధియందు భారత ప్రభుత్వము రక్షించు నిబంధనయేమైన గలదా యని యడుగగా సర్ డెవిడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు (1) భారత ప్రభుత్వమునకు ఇలిన్నానుకు సరాసరి సంబంధము లేదనియు (2) ఇలిన్నానుకు సీసపు జేసికొన్న సంధి, కాపీ లైబ్రరీలో గలదనియు చెప్పిరి.

బ్రిటిష్ గవర్నరాకు వలస

బ్రిటిష్ గవర్నరాకులో ములిపనిచేయుటకు వలసబోవుటకు మరలమొదటి ప్రతిపాదనను సంగీకరించి దానిని ఇండియా-గెజెటులో ప్రకటింపవలెనని ప్రభుత్వమునకు సలహానియవలెనని భారతగారు రుపపాదించిరి. అట్లుపపాదించుచు భారతగారు యీహాదన చరిత్రనంతయు చెప్పి యిప్పటికే చివరకుగారు గా బడెననియు, ఇందు బ్రిటిష్ గవర్నరాకు ప్రభుత్వము వలసబోవుటాకి రక్షణ నొసంగునటుల హామీగలదనియు చెప్పిరి. భారతీయులు బ్రిటిష్ పౌరులుగనుండుటలన హరిశాక్తులు రక్షింపబడెను. 1928 బ్రిటిష్ గవర్నరాకునాణిశాస్త్రంలో అర్థి నెన్న భారతీయులకు బ్రిటిష్ పౌరులకు గల హక్కులను హామీదానిచ్చెను. ఈస్కిమువలన దేశమునందు పానాథారము లేక సంఘమునందడ స్వపడువారికి మంచితోడ్పాటుగలుగగలదు. ఇందులన బ్రిటిష్ గవర్నరాకులో యిదివరకు పానాథారముగల భారతీయులు కొందరగిరిని బాగుజేయుటకు ప్రభుత్వమునకు మీగలుగును. ఈమరతుల సంగీకరించుటలన భారతీయులు సముద్రమున కావల, పశుబలముచేగాక భారతపౌరుల విజ్ఞానపరిశ్రమలవలన దేశమును సంపాదించినవారగుదురు. (పార్లమె)

జోషీగారు సర్వము కాంట్రాక్టు భగ్నముజేసినవిషయమై కొన్ని సంగతులు దెలియగోరిరి. అట్లుజేయుట సేరముగాదని వారియభిప్రాయము. అట్లుభగ్నముజేసిన శిక్షవిధింపవలెనని యొప్పు కాసనమును రద్దుజేయవలెనని యిదివరకే సలహాగలదు. బ్రిటిష్ గవర్నరాకు వలస బోవుట ఆయనకు యిష్టములేక బోలేదు. ఈస్కిము మంచిదే. కాని అచటికి పోవువారికి విద్యాసౌకర్యములుండవలయును. కార్మిక సంఘములభివృద్ధిగాను ముటుగుడ వసతులుజేయబడునని ప్రభుత్వమువారు హామీని యవలె నని ఆయన గోరెను. ప్రభుత్వము వారెంత రక్షణ నొసంగిన ను యెక్కువ కాసేరదు. కాలనీలకు బోయినవారచట భూమిని సంపాదించుకొనుటకు వసతులుగూడ నీయవలెనని జోషీగారు కోరిరి. భారతీయులు వలసబోయినవారి జేమమునుగుర్తి విచారించుట కొక ఏజెంటును నియమింపవలెనని ఆయన కోరెను.

డాక్టరు దత్తాగారు చాల కాలనీలకుబోయి వచ్చితి నని యు, కొన్ని చోట్ల కర్షక కార్మికులపని భారతదేశములో కన్న బాగుండెననియు చెప్పిరి. భారతీయుల పిల్లలకు విద్యాసౌకర్యములు బాగుగ నుండువలెనని ఆయనగోరెను. విద్య, యెక్కువ విద్య గావలెను. భారతనేవాసంఘమువారచటికి బోయి పని జేసి అధికారులకు తోడ్పడుగూడదా యని ఆయన జోషీగారి నడిగిరి. ఇప్పుడు కొన్ని దేశములను ప్రత్యేకముగ శ్రేయములు లేక నేరుజేయు నుద్యమముగలదు. ఈఉద్యమము చాల ఖండములలో బ్రాకెను. అందుచేత మంచి ఇండియనుకాలనీ యొంటి ఉత్తర దక్షిణ ఆమెరికాలలో బ్రిటిష్ పతాకము క్రింద స్థాపింపవలెనని ఆయన గోరెను. అప్పుడు యీ దేశసాంప్రదాయముల నిలువబెట్టు మంచివాస్తవ్యులైనవారు. (పార్లమె)

భారతగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తమ యుపపాదనము స్వీకరించినందులకు కృతజ్ఞతను చెప్పి, జోషీగారును దత్తాగారును చెప్పినయంశములు ప్రభుత్వమువారు గూడ గమనించుచుండి రనియు ఆలోచించబడుననియు చెప్పిరి. ఈమరతుల ప్రకటనమును మార్చుకుండనే సభవారంగీకరించిరి. అంతట 50 నిమిషములు మాత్రము సభ జేసినపిదప చాలింపబడెను. ఈగవర్నరాకు ప్రకటనము యిదివరలో ప్రతికలందు ప్రకటింపబడెను. ఈసభను లో నింతత్వరలో ముగిసిన రోజిదియేయని అందరును హర్షము చెప్పిరి. భారతశాసనసభ మరల బుధవారము సమావేశమై దక్షిణాఫ్రికా సమస్యనుగుర్తి చేర్చించును.

తుదకు భారతగారు డాక్టరుదత్తాగారి కొక హామీనిచ్చిరి. ఏజెంటును నియమించువిషయము ఆలోచనలో నుండెనని యు, బ్రిటిష్ గవర్నరాకు ప్రభుత్వము మరతులన్నిటిని పూర్తిగ నొప్పుకొనువరకును ఒక్కకాలనిష్టునైనను భారతదేశమునుండి పోనిచ్చుటలేదనియు చెప్పిరి.

రాజ ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

జి.వి.పి. రెయిల్వే విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణతీర్మానము కన్యూరీభాయి లాల్పాయిగారు ఆసెంట్ల సిమ్లా సభను లో సీక్రిండితీర్మానము నుపపాదించుటకు బంపిరి:— జి.వి.పి. రెయిల్వే విద్యుచ్ఛక్తిలో నడుపువిషయమున కల్యాణమునందు ఫువర్ హామీను నిర్మించువిషయమై యెట్టి ప్రయత్నములు జేయగూడ దనియు, ఈ ప్రాజెక్టు విషయమై పూర్తిగ పరిశీలించి రెయిల్వే ఆర్థిక స్థాయిసంఘము అంగీకరించువరకును డబ్బు సేమియు ఖర్చు జేయగూడదనియు యీ ఆసెంట్ల గవర్నరు జేసరలుగారికి సలహా నిచ్చుచున్నది.

స్టేటుకౌన్సిలు కృతజ్ఞత

శ్రీశ్రీ, మార్చి 22:— ఈ దిగువ సందేశము రాజప్రతినిధి గారి కార్యదర్శిపంపగా స్టేటుకౌన్సిలు సభలో నేడు అధ్యక్షునిచే చదువబడెను:— 18 వ మార్చి తేదీన తమరుపంపిన, 17 వ తేదీన తమ సభలో ఆమోదించబడిన తీర్మానమును, చర్చన కలును యొన్న లేఖ అందినట్లు మనవిచేయుమనియున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి ముందు అభియోచనబడినవి. రిడింగుగారు అశుప పాదకుని శాశ్వతమునకు తిక్కిన సభ్యుల ఉపన్యాసములకును చాల మెచ్చుకొనెను. నా అధికారపు దినములలో సభ వారు నాయందలి నమృతము గలిగియుండుటచే చాల అవసరమగు చట్టములకు చిర్రుతేకుండనే ఆమోదించిరి. తమరు నాయందులంత నమృతమునుట సంతోషదాయకము. నాసతీయు తమరు ఆమెనుగుర్తి చెప్పినవాక్యములకు ఎంతయు సంతోషించినది. రోగులు, బాధితులు వారికి ఆమెచేసిన నేపను శ్రీలకును పరిపిల్లలకును ఆరోగ్యాభివృద్ధికారకు చేసిన కృషినిగుర్తియు చేసిన ప్రశంసకు ఆమెయెంతయు సంతోషించెను. తమ పొగడ్డులకు ఆమె పాత్రులగుట ఆమెచేసిన కృషి ఫలితమే. తమ మాటలన్నియు ఆమె జ్ఞాపకమందుంచుకొనును. వెడలనప్పడు సామాన్యులుగలగు విచారములో తమ తీర్మానము సంతోషదాయకమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

హౌరావంతెన నిర్మాణముగురించిన

సెలెక్షుకమిటి రిపోర్టు

బడ్జెటు సమావేశము పూర్తియయ్యెను

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతు)

కలకత్తా, మార్చి 22:— నేటి సమావేశముందు బడ్జెటు దిమాండులు గ్రాంటుచేయబడిన బిల్లు, హౌరావంతెన నిర్మాణముగురించి సెలెక్షుకమిటి గావించిన రిపోర్టు ప్రకటించి, సాధ్యమైనంత చాకగ వంతెన నిర్మింపవలయునని కమిటి అభిప్రాయముని నుడిచి, అందుకొరకు పన్ను ప్రకరణము సంస్కరింపబడెనని ఆర్థికసభ్యుడు దోనాల్డుగారు చెప్పిరి. ఈ ప్రకరణముపై విశేషముగ భేదాభిప్రాయములుగలవు. ప్రకృతమందు గల హౌరా వంతెనను జూచుచున్న కలకత్తా రేవు కమిషనరునకు నూతన వంతెన జూచు భారము వప్పగించవలయునని సెలెక్షుకమిటి చెప్పెను. రాబోవు జూలై మాస సమావేశముందు చట్టముపై విచారణ జరుగును.

సభ కార్యక్రమము పూర్తియయ్యెను

బడ్జెటు ఆమోదనతో బెంగాలు శాసనసభయొక్క శీతాకాలపు సమావేశము పూర్తియయ్యెను. మూడురోజులు కొయబడెను. అందులో రెండు ఆర్థికసభ్యుడు ప్రతిపాదించెను. విలియంస్ అను యూరపియను అధికారసభ్యుడు ఎక్సెనజి దిమాండునుండి ఓకరూపాయ తగ్గించవలయునని ఉపపాదించిన తీర్మానమే నిజముగ దిమాండు తగ్గింపవలయునని తీర్మానము. బెంగాలు శాసనసభ కార్యక్రమము పూర్తిఅగుటచే నిర్విషేయబడెను.

సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ

నీటితీరువాయి రేటు తగ్గించవలయునను

తీర్మానము ఆమోదించబడుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతు)

లక్నో, మార్చి 22:— నీటిపారుదల రిజిస్ట్రేషను కాలు సభయములో సహితముగ ఎనిమిది బడ్జెటు దిమాండులపై సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ నేడు గ్రాంటుసేను. నీటిపారుదల కాళి దిమాండుపై చర్చజరుగుచున్నప్పుడు, దిమాండు తగ్గించవలసినదనియు, నీటితీరువాయిరేటు తగ్గించవలయుననియు భూస్వామియగు మాలవిజేమోర్ రహమాన్ ఖానుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. ప్రస్తుతము వసూలుచేయబడుచున్న నీటితీరు వాయి రేటులు రయితులుభరింపబడకున్నారని మాలవిగారెరింగించిరి.

ఆర్థికసభ్యుని సమాధానము

పన్నువిచారణ కమిటి సభ్యుల సభ్యులకు జ్ఞప్తికిచ్చి నీటితీరువాయిరేటులు భారతదేశముందు మిక్కిలి తక్కువగనున్నవని కమిటివచించెనని ఆర్థికసభ్యుడు సర్ స్వామి ఒడనలుగారు తెల్పిరి. న్యాయముగరావలసిన ఆదాయమును దొరతనముగోలు పోవుచున్నదని వస్తువిచారణసంఘము చెప్పెను. న్యాయముగ పన్నునుదగ్గించవలయునని కాసనసభ తలంచుచో, అందునకు తగినరీతిని నూతనవ్యయాంశములను తగ్గింపవలయును.

తగ్గింపవలయునను ప్రతిపాదనము వోటుకుపెట్టబడెను 28 వోటులు అనుకూలముగను 22 వోటులు ప్రతికూలముగను జేయబడెను. తీర్మానము కాసనసభ ఆమోదము పొందెను. బుధవారమునాడు కాసనసభ తిరిగి సమావేశమగును.

గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము

ఒకలక్షరూపాయలు విలువగల ఆస్తి నష్టమయ్యెను

(ఫ్రీ ప్రెస్ తంతు)

బొంబాయి, మార్చి 22:— తులసిపైపుకోట్లనందు గల కరింబాయి థ్రాంగ్లముల ఆవరణలో గల నొక ప్రత్తిగాదాము సోమవారం సాయంత్ర మంటుకొనెను. కుమారు ఒకలక్షరూపాయల విలువగల ఆస్తి కాలిపోయెను. అగ్నిప్రమాదమునకు కారణము తెలియదు. కాని పరకురామప్రతికాబడిని ఆస్తిభిమానే యబడెను.

హోల్కారు పదభ్రష్టత్వము

(లండనుపైమ్ము)

మహారాజా తులారావు హోల్కారుగారు తనకొడుకు పరమరాజు రాజ్యమును వదులుకొనుటచే కొన్ని చిక్కులు పీడి పోయెను. ప్రభుత్వమువారు ఎదుర్కొనవలసిన విషయపరిస్థితులకుడ తొలపిపోయెను. మలబారుపీల్లు ఘోరహత్య తిరువంతరము చెలువడిరవివ యములను గుర్తెగినవారికిం దెట్టి ఆశ్చర్యము కనుపడదు. హోల్కారుగారు వేరువిధమున ప్రవర్తించుటకు అనుకూలమేలేదు. ముముటాజాబీగం అను మహమ్మదీయ భోగపు స్త్రీ 12 సంవత్సరము మొదలు 22 వ సంవత్సరమువరకు మహారాజా ప్రియారాజుగ నుండెను. పిమ్మట ఆమె మహారాజును విడనాడి బొంబాయి కార్పరేషను పభ్యుడును గొప్ప ధనికుడును అగు బావలానద్ద చేరెను. ఆమెను తిరుగ ఇండోగుకు తప్పించుటకై ఎన్నియోప్రయత్నములు జరిగెను గాని అవన్నియు విఫలములయ్యెను. ఒకదినము బావలాతో ఆమె బంజిలో పోవుచుండ శత్రులు కత్తారులు, పిస్తోళ్లుతీసికొని ఒకగుంపు వారిపై పడెను. బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులు కొందరు ఆవారిని పోవుచుండ వారు హంతకుల నెవరించి ఒకనిని పట్టుకొనిరి. బావలాగారు మరణించిరి. ముముటాజాబీగము ముఖము కత్తిదెబ్బ చే వికారమైపోయెను. బొంబాయిపోలీసువారు కడు నేర్పుతో నేరములను పట్టుటకై విచారణసలిపి ఈకుట్ర యంతయు ఇండోగుసంస్థానమున పన్నబడెనని తెలిసికొనిరి. ఇండోగుసంస్థానమునకు చేరిన ఉన్నతోద్యోగులు కొందరు నిర్బంధింపబడిరి. వీరుమందెపై నేరముమోపబడెను. బొంబాయి హోల్కారువారు కేసు విచారించి 7 మంది నేరములని తీర్పుచెప్పిరి. ఇకపురకు మరణదండన విధింపవారికి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింపబడెను. ఇండోగు పోలీసు రిసాలుదారు, మహారాజాగారి గృహకృత్యములు నిర్వహించు ఉన్నతోద్యోగి మరణదండన వసభించిరి. ఈ విందితులకును ముముటాజానకు ఎట్టిసంబంధములేనని రుజువుయ్యెను. కేసు విచారణ ముగిసిన పిమ్మట ఈవిషయమై నిజమునుండితులెనిగో కనుగొనవలయునని భారతీయనాయకులు

ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు దిందులకు గడంగుట అవసరమని రీడింగుప్రభువుగారు తీర్మానించుకొనిరి. ఒకవిచారణకేసును అంగీకరింపవలయుననియు లేకున్న సంస్థానమును వదులుకొనవలయు ననియు ప్రభుత్వమువారు ఇండోగు మహారాజును కోరిరి. కొన్నిదినములు గడచిన పిమ్మట రాజ్యమును వదులుకొనుటకు మహారాజుగారు తీర్మానించుకొనిరి. రీడింగుప్రభువుగారు విచారణసంఘమును నియమింప తీర్మానించుకొనినందులకు వారిచర్యను సవరించుట అవసరము. సంస్థానాధీశుల పరిపాలనమువిషయమై ఇండియాప్రభుత్వమువారిట్టివల ఎట్టికోకత్వము కలుగజేసికొనకున్నను ప్రభువుల దుర్మితి అక్రమపరిపాలనమును పరిశీలించు అధికారము అప్పడప్పకు చెలాయించుచుండిరి. మాంటాగు చెలమ్ముఖర్జు నివేదికయందు నూచింపబడిన విషయననే రీడింగుప్రభువుగారు ప్రవర్తించిరి. ఈవిషయమై మాంటాగు చెలమ్ముఖర్జుగార్లు వ్రాయుచు సంస్థానాధీశుల అక్రమప్రవర్తనమువల్ల వారి అధికారములను గౌరవములను తొలగింపవలసిన అవసరము ఏర్పడవచ్చునని వ్రాసిరి. బ్రిటిషుపౌరు డొకడు వధింపబడెను. ఒకస్త్రీని చెరపెట్టుటకై ప్రయత్నములుజరిగెను. ఒక సంస్థానాధీశునికి లోబడినవారే ఈపనిచేసినని రుజువుయ్యెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారురకుండ పిలువెదు. భారత ప్రజాభిప్రాయము సంస్థానాధీశుల ఉనికికి విముఖముగ లేకున్నను సంస్థానాధీశులు కుట్రలయందు పాత్యలయందు పాలుగైకొనకూడదని కోరుచున్నది. సక్రమముగ ప్రవర్తించు సంస్థానాధీశులు ఇండియాప్రభుత్వమువారి జోక్యమును వెడవ నక్కరలేదు. ఇట్టి కఠినచర్యలవల్ల ఇతరులు తమ సంస్థానములను చక్కపెట్టుకొన పూనుకొని యురు. హోల్కారుగారు రాజ్యమునువిడచుటచే విచారణజరుగదు. 1908 సంవత్సరమున అప్పుడు రాజ్యముచేయుచున్న ఇండోగుమహారాజు తనరథమునకు బాంకరులను కట్టి వీధులయందు త్రిప్పి గవర్నరుజేనరలుగారి ఆగ్రహమునకు గురియై రాజ్యమును వదులుకొనవలసివచ్చెను. ఇండోగు సంస్థానాధీశులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు మిత్రులైయుండుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవసరమగు కఠినచర్యలు పుచ్చుకొనవలసింది. ఒకరాజు యొక్క వ్యక్తిచేష్టలు దుష్టమైనవో ఖండించుట సంస్థానము పట్ల ఆగ్రహముమాపుట కాజాలదు.

ఇండియను క రెస్సికమీషను

ఇండియను క రెస్సికమీషను ఇటీవలనే భారతదేశము నుండి వచ్చి ఈనారమే లండనులో విచారణ ప్రారంభించినది. ఈకమీషనువారు ఆమెరికాకున్యాయని ప్రభువుయన తలపబడెను గాని ఆ ఆలోచన విరమించుకొనబడెనని తెలియుచున్నది. కాని కొంతకాలమువరకు ఈకమీషనువారి నివేదిక తయారు కాదు. భారతదేశమున బంగారునాణ్యముల చెలామణి అవసరమని భారతదేశమున పుచ్చుకోబడిన సాక్ష్యమువల్ల లేలమన్నది. బంగారునాణ్యముల చలామణికోరుచు గావించబడిన వాధములు అంత బలవంతమైనవి కానిన మా అభిప్రాయము. బంగారు ఎక్కువేరి పరిమాణము అట్లే యుండవలయు నని వంగరాష్ట్ర ప్రదేశసంఘమువారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈమార్పువల్ల దేశమునకు లాభము కలుగునా అనువిషయమై ఆలోచించవలయును. భారతదేశమున జమించారులు బంగారుచేర్చి దారే పెట్టు ఆలవాటు గలవారని అందరకు తెలియును. భారతదేశమున బ్యాంకింగు సౌకర్యములు సమముచి లేవు. 1900 సంవత్సరమున బంగారు నాణెముల చెలామణి ప్రారంభింపబడెనుగాని దానివల్ల ఎట్టిలాభము లేకపోయెను. బంగారునాణెముల చలామణి రాజకీయ కారణములవలన రించి కోరబడుచున్నదని ఉహించుచున్నాము. రాజకీయవిషయములకును ఆర్థికవిషయములకును ముడిపెట్టుట ఉచితముకాదు. ఆర్థికలాభనష్టములను గైకొని ఈమార్పుకేయ బూనుకొనలేను. (లండనుపైమ్ము)

దక్షిణాఫ్రికా- ఆంధ్రమాసుగారు
బొంబాయి, మార్చి 22:—ఆంధ్రమాసుగారు కేపుటొనుండి ఇట్లు తంజివంపిరి. సెలెక్టుమిటీ నివేదిక ప్రకటించుట వారములో గాని లైలుబడదు. ఇంతవరకు వచ్చిన సాక్ష్యము పూర్తిగ భారతీయపక్షముననే యున్నది. డెర్బనుపురపాలక సంఘము ఈచట్టమును కోస్తెలుక్లాసు మూలమున ఎక్కువగ నిరసింపుచున్నది. ఇప్పుడు లిల్లు వాయదావేయబడనని చాలమంది అభిప్రాయము నిచ్చుచున్నారు. కాని ఆయనపట్టు కొనకట్టిగా ఆశ గలుగుచున్నది. (అ.ప్రె.)

ఉద్యోగము లీయబడెననియు చెలిపిరి. ఇంతటితో నాగక హైకోర్టునందుగూడ ప్రభుత్వపు టుత్తరువు పాటించబడుటలేదని, డాక్టరు నటేశ్ గారు నింద మోపిరి. నటేశ్ గారి నిర్దేశ తుక ప్రసంగములగాంచుట కలవాటుపడినవారికిగూడ, హైకోర్టువిషయమై వారు చెప్పినసంగతులు మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గలిగించకమానవు. బ్రిటీషు ప్రతిష్ఠాపనలలో నింత వర కే సంస్థయైనను ప్రజల విశ్వాసమును చూర గొనుచున్నయెడల, అది హైకోర్టు మాత్రమే.

కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి వివరీత చర్యలను నివారించి ప్రజల హక్కులను కొంతవర కయినను రక్షించుటకు తోడ్పడినది, హైకోర్టుని జెప్పవచ్చును. వంగదేశ విభజన సమయమునందు వండేమాతరం అని అరచుట సయితము దోషముగ పరిగణింపబడెను. కలకత్తా హైకోర్టువారిట్టి నిరర్థకపు టుత్తరువు బనికెరాదని త్రోసి వైచిరి. స్వరాజ్యము గోరుట నేరమాగాదనిగూడ యీ హైకోర్టువారే స్పష్టముగ నిర్ణయించిరి. వివిధరాష్ట్రములలోను హైకోర్టువారు నిరంకు శాధికారమునకు అడ్డకట్టయై నిలచిరి. అట్టి హైకోర్టు తమకక్కరలేదనియు దీనికి బదులుగ నిరంకుశపు కోర్టులను స్థాపించుట మేలనియు నటేశ్ గారు డెలుప సాహసించిరి. డాక్టరు నటేశ్ గారి అవ్యక్త ప్రసంగమును ఖండించి స్వపక్ష కారవమును నిలుపుకొనుట కయినను జస్టిసు వభ్యలు పూనుకొనలేదు. హైకోర్టునిన మీకెట్టి కారవముగలదో యూహింపవచ్చును. లామెంబరు

నను, మిగిలిన ప్రభుత్వ సభ్యులు వారి సభిమానితురా? ప్రభుత్వమునకు జేందిన మంత్రివర్గమువారూరకుందురా? బ్రిటిషుజాతికి చెందిన మేజిస్ట్రేటులు, పోలీసు అధికారులు లొంగిపోయెదరా?

ప్రభుత్వమున ప్రవేశింపక పూర్వమయినను, లామెంబరుగ సర్ సి. పి. రామస్వామియ్యరగారు హోంరూలుపక్షమున జేరియుండిరి. వీరు రానురాను మితవాదులుగమారిరి. అంతియగాని, అనహాయపక్షమును గాని, స్వరాజ్యపక్షమునుగాని, వీరు అభిమానించి ఎరుగరు. నటేశ్ ప్రభృతులకు కోపము గలిగించిన కారణ మేదియనియున్నచో, అయ్యది లామెంబరుగారి కులము దప్ప వేరుగాదు. లామెంబరుగారిచ్చినజవాబు నటేశ్ గారికి విభ్రాంతిగలిగింపజేసెను. ఎల్లప్పుడును నిరర్థకప్రసంగము లూరక బోవని అయ్యది తెలియ జెప్పెను. రాజభక్తిపరులగు తమను ప్రభుత్వమువారు అభిమానింపనిచో, స్వరాజ్యపక్షమువారితో జేరెదమని, డాక్టరు నటేశ్ గారు బెదరించిరి. ఇట్టి బెదరింపును లామెంబరుగారు లక్ష్యపెట్టలేదు. తప్ప జేసినవా రెవరయినను శిక్షించుట ధర్మముగాని స్వరాజ్యపక్షమువారిని శిక్షించి ప్రభుత్వాచుకూల పక్షమువారిని విడుదలజేయవలయుననుచో, ఇక న్యాయపరిపాలనముతో నిమిత్తమే లేదని లామెంబరుగారు చెలిపినసంగతి కడు ముఖ్యమయినది. తండ్రియార్చేటలో, స్వరాజ్యపక్షమువారి యూరే గింపు జరిగినసమయమున, వారి నడ్డగించినందుకు

ఎంబ యుండవలసివచ్చెను. అందులమారుగ వారి యధికారమునుగూర్చి సందేహించుట సాంప్రదాయ విరుద్ధము. శాసన సభాకార్యదర్శిని డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారు నలహా సభకు విషయమున గూడ, విద్యాశాఖ మంత్రి అనవసరముగ జోక్యము దీసికొనెను. ఉపాధ్యక్షుడు మాత్రము, మంత్రి గారు వెట్టిన ఆటంకముల గాంచి జంకక, తమ ఉత్తరువును కొనసాగించుకొని స్వతంత్రతక్కిజూపి. నందులకు వారి సభినందింప వచ్చును. గా. మాయరుగారు దూరదృష్టిజూపి, ఉపాధ్యక్షుని ఉత్తరువును శిరసావహించెదమని జెప్పి, ప్రభుత్వ కారవమును కాపాడుకొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ జేరియున్నపుడు, జస్టిసుపక్షమువారి విచిత్రచర్యలంతగ పరిస్ఫుటము గాకున్నను, వారు వెడలి పోయినపిమ్మట, స్పష్టముగ గోచరించుచున్నవి. సాల్దానాగా రింతకుపూర్వము శాసనసభను చాలించి మిగిలిన సభ్యులుగూడ వెడలిపోవలయునని నలహాజెప్పిరి. అటుల జేసిచో, ప్రస్తుతము జరిగెడి ప్రహసనముల కవకాశ ముండెడిదిగాదు. ప్రధానవిషయముల గూర్చి జస్టిసుపక్షమువారి తీర్మానము లోడిపోయినపుడు స్వపక్ష కారవమును నిలుపుటకు మంత్రులు రాజీనామానిచ్చుట భావ్యమైయుండెను. కాని వారటుల గావించక, పరిహాసాస్పదులయిరి. స్వాతంత్ర్య సంపాదనముపట్లగాని స్వపరిపాలనా సాంప్రదాయముల పట్లగాని, జస్టిసు పక్షమువారి కెట్టి నిరసనభావము గలదో యీ మారు చక్కగ వెల్లడియైనది.

సింహా ప్రభువు: జాతీయవిద్య

ఆధునిక విద్యావిధానమును అసహాయవాదులు నిరసించుటకు, ప్రభుత్వముపైగల ద్వేషమే కారణమని చెలుపువారు గలరు. ఇంగ్లీషువిద్యను, ఇంగ్లీషు విజ్ఞానమును నిరసించుటచే, గాంధీమహాత్ముడు దేశద్రోహ మొనర్చిననియు, అభివృద్ధి నాటంకపరచెననియు, యిటీవలనే ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక నిందించెను. ఇప్పుడున్న ఇంగ్లీషు విద్య చాలదనియు ఇంతకన్నను విస్తారముగ వ్యాపింపవలయుననియు రిఫార్మరుపత్రిక గోరుచున్నది. కాని, ఆంగ్ల విద్యయం దారితేరి, గవర్నరు పదవిని సయితము నిర్వహించి, బ్రిటీషు సాంప్రదాయములను చక్కగ గుర్తెత్తిన సింహా ప్రభువు గారు, ప్రస్తుత విద్యా విధానముగూర్చి చెలిపిన యభిప్రాయములను గమనించుచో, మహాత్ముని యుపదేశములందు ఆక్షేపింపదగిన నేమియులేదని సుస్వక్రమగును. ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలయం దారితేరిన పట్టభద్రులతో నిపుడు పనిలేదనియు, గ్రామ గురువులు ముఖ్యావసరమనియు, సింహా ప్రభువుగారి తలంపు. వ్యవసాయము, ఆరోగ్యము, పారిశుధ్యము, మాతృభాష, చరిత్ర, భూగోళము, గణితము మున్నగువానియందు పరిజ్ఞానము గలిగి, గ్రామములందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయగల యువకులు బయలుదేరవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఉన్నతపు తరగతులలో నేర్చుకొనిన గణితశాస్త్రమున కన్న, గ్రామబడిలో నేర్చుకొనిన లెక్కలే తమకు పనికివచ్చెనని, సింహా ప్రభువుగారు బలుకునపుడు, ప్రాచీనవిద్య నిరుపయోగముగాదని కనుగొనవచ్చును. మామూలు ప్రాథమికవిద్యతోపాటు రామాయణ మహాభారతాది యుద్గ్రంథములలోని పుణ్యకథలను బోధింపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇట్టిమాచన నవనాగరికులకు వెగటుగ దోచవచ్చును గాని, జాతీయవిద్యాభివృద్ధి గోరువారు, సింహాగారి హితము అమూల్యమని ఎంచకమానరు. విశ్వవిద్యాలయవిద్య నభ్యసించుటకు మారుగ, గ్రామప్రచారకులుగ బనిచేయవలయునని, సింహా ప్రభువుగారు తమ బంధుగులకు బోధించుచున్నారు. గ్రామపునర్నిర్మాణ మావశ్యకమని, నేడు ప్రాజ్ఞులనేకులు చాటుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని ముఖ్యాశయ మిదియే. దేశబంధు దాసుగారిందు నిమిత్తము తమ జీవితమును ధారబోయెనెంచెరి. కాని మృతువు అడ్డదగిలెను. జాతీయనాయకులు పలువు రిపుడు గ్రామోద్ధరణముపైననే దేశవిముక్తి ఆధారపడి యుండునని భావించుచున్నారు. సింహా ప్రభువు సయితము గ్రామాభ్యుదయమునే ప్రధానముగ నైకొనుట ఎన్నదగిన విషయము. స్వరాజ్యమనిన గ్రామస్థుల సంతృప్తియే యనియు ప్రజాసామాన్యమునకు కడుపునిండ తిండి దొరుకుటయే యనియు గాంధీ మహాత్ముడు చెలిపినపుడు పలువురు వారిని నిందించిరి. సింహా ప్రభువు సయితము యిట్టి యభిప్రాయము నామోదించుచున్నారు. నేడు ముఖ్యముగ గావలసినవారు గ్రామ ప్రచారకులు. వీరిద్వారా పని జరుగుచో గ్రామోద్ధరణము నసంభవమని ఎంచ మీలులేదు. కొన్ని సంవత్సరములవరకు

న్యాయవిద్యను బహిష్కరింప వలయునని సింహా ప్రభువు గోరుటకు, విద్యాధికుల దృష్టిని ప్రధాన కార్యముల వంకకుమరల్చుటయే ముఖ్యకారణము. ప్రజాశక్తిని వృద్ధిజేయ వలయునని కోరెడి యిక్కలమున గ్రామ పునర్నిర్మాణమును వెంటనే చేపట్టక తప్పదు. నిర్మాణకార్యక్రమవ్యాప్తిద్వారా యిక్కలము తప్పక నెలవేరగలదు. ప్రసిద్ధి కెక్కిన నాయకు లీ యుద్యమము నాశీర్వదించుచున్నారు. ఇకముందవలంబింప వలసినది కార్యదీక్ష తప్ప వేరుగాదు.

|| శ్లో॥ అల్లాడి మహాదేవశాస్త్రిగారు

దివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యులును సంస్కృత విద్వాంసులును శాస్త్రవేత్తలును సంఘ సంస్కర్తలునగు అల్లాడి మహాదేవ శాస్త్రిగారు అడయారులో నిన్నటిదినము చనిపోయిరిని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ఎట్టి యాడంబరములేక సంఘసేవనే ప్రధానముగ జెట్టుకుని జీవితమును ధన్యము గావించుకొనిన ఆంధ్ర ప్రముఖులు శాస్త్రిగారు. వీరు వ్రాసిన గ్రంథములు పెక్కులు గలవు. శంకరుని గీతాభాష్యమునకు వీరు చక్కని వ్యాఖ్యానమును రచించిరి. ఉపనిషత్తులకు వ్యాఖ్యను ప్రచురించిరి. సంఘ సంస్కరణమునకు శాస్త్రాధారము గలదని చక్కగ తేటపరచిరి. వీరి సంస్కరణాభిమానము మాటలతో నంతరింపక కార్యరూపము దాల్చెను. అడయారు గ్రంథాలయ సౌకవ్యమునకు వీరికృషి కారణభూత మయ్యెను. ఇట్టి సుగుణభూషణుని కోల్పోయినందుకు డాక్టరు బిసెంటుగారును దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారును మాత్రమేగాక దక్షిణదేశమంతయు విచారము జూపకమానదు. ఆంధ్రుల సంతాపము మిక్కుటముగ నుండును. శాస్త్రిగారి జీవితము ధన్యమయినది. తాను నమ్మినరీతిని సంచరించి, మానవసేవయే యుత్తమధర్మమని పరిగణించిన యీ మహనీయుని గౌరవించుటకు, వారివలె జీవనము గడుపుటయే యుత్తమమార్గము. ధియసాధికల్ సంఘమునకు జేరిన భారతీయులలో నుత్తమరీతిని సేవజేయువారు పలువురుగలరు. అట్టివారిలో మహాదేవశాస్త్రిగారిని ముఖ్యముగ బేర్కొనవచ్చును. వీరి యభిప్రాయములతో నేకీభవించని వారు సయితము, వీరిపట్టుదలను, నిష్కామ సేవను, కార్యదీక్షను అనుకరించి ధన్యులగుట సంభావ్యము.

బిసెంటుగారు: సప్లయల నిరాకరణము

కామకొవెల్లు చట్టమును పార్లమెంటుసభ వారు నిరాకరించుచో, శాసనసభలన్నియు సప్లయలను నిరాకరింపవలయుననియు, దేశమునందు తీవ్రమగు ఆందోళనము గావించవలయుననియు, డాక్టరు బిసెంటుగారు అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధితో బలికిరి. పార్లమెంటుసభ వారీచట్టమును నిరాకరించెదరనుట కేమాత్రము సందియమలేదు. కన్సర్వేటీవుల యభిప్రాయములు తెలిసియున్నవే. ఈ విషయమై బిసెంటుగారికయినను ఎట్టి యాశలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు సప్లయలను నిరాకరింపవలయునని గోరినపుడు, అదితప్పని జెప్పినవారు బిసెంటుగారి నెటుల సమర్థింపగలరు? ప్రజలుకోరిన కోర్కె లిదివరకే నిరాకరింపబడెను. తుదకు

శాసనసభవారు జేసిన స్వపరిపాలన తీర్మానము గూడ తిరస్కృతమయ్యెను. అట్టిస్థితిలో సప్లయలను నిరాకరించుట పాడిగాదా? బిసెంటుగారు తమ కామకొవెల్లుచట్టము నిరాకరింపబడినగాని, యీ మార్గము ననుసరింపరట. వీరికిని స్వరాజ్యపక్షము వారికిని పద్ధతులలోగల భేద మత్యల్పము. సప్లయల నిరాకరణమునకు, తా మేమాత్రము సమ్మతించమని, జిన్నాగారిటీవల గంభీరముగ చాటిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు రందరును యిటులనే భావించుచో, వీరికిని బిసెంటుగారికిని ఎటుల భేదముగలదునో తెలియదు. నూతనపక్షమునం దైకమత్యమెటుల గుదురునో దోచకున్నది. బిసెంటు ప్రభుత్వము అనవసరవిభేదములను బైకి దెచ్చుటకు మారుగ కాంగ్రెసుతో కలసి బనిచేయుట శ్రేయస్కరము. ప్రస్తుతస్థితిలో పక్షములను బెంచుటచే ప్రజాశక్తి నిర్వీర్యమగుట దప్ప వేరులాభము గలుగదు.

బానిసల విడుదల

జయప్రదముగా కొనసాగుట

రంగూను, మార్చి 21:—మ్యూకాంగు లోయలోని బానిసలను బంధములనుండి విడుదలచేయుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములు జయప్రదములైనవి. మొత్తమువిద బానిస లందరును విడుదలైరి. లోయవిడుదలవారికి వ్యవసాయక ఆధ్యాత్మలు ఇచ్చుచున్నారు. ఇక్కడనే యుండ నిశ్చయించినవారికి కొంత ధనమును బహుమతిగ నిచ్చుచున్నారు. యాత్రికులు లోయకును, అస్సామకును మధ్యననుచోరరాని ప్రదేశమద్వారా కలకత్తా చేరి అక్కడనుండి బర్మాచేరుదురు. రాష్ట్రములోని ఇతర ప్రాంతములలోగూడ ఇట్టిచర్య దీక్షింపబడు నని తలంపచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

అన్యురెన్సుకంపెనీ

ఏజెంటు పట్టువడుట

అధికారమియనిదే డబ్బువసూలుచేయుట

ఎర్నాకులము, మార్చి 21:—కొంచిన పోలీసువారు రిలయన్సు అన్యురెన్సు కంపెనీ ట్రావెన్కూరు కొంచిన సంస్థానముల ఏజెంటు కె. శంకరలాలుగారిని 896,400 ఇండియను పీసలు కోడు నెక్కునల ప్రకారము అరెస్టుచేసిరి. మొదటి తరగతి స్వాధీనిత అరెస్టుకు అనుమతి నిచ్చెను. అఫీసు రికార్డు ఇతర కాగితములును పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. శంకరలాలుగారు చాలమంది వద్దనుండి అవసరమైన అధికారపత్రములేకనే నెక్కురీటీలను పుచ్చుకొనెనను నెపముపై అరెస్టుచేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

బ్యాంకి ఏజెంటుకు విందు

అరెస్ట్, మార్చి 21:—నిన్న సాయంకాలము అరెస్ట్ ఇంపీరియల్ బ్యాంకులోని హైందవోద్యోగులు నెలపు తీసికొని వెడలుచున్న సానిక ఏజెంట్ లైన జె. సి. బోసుగారికి విందుచేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

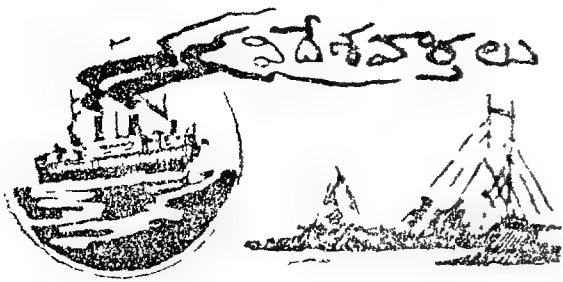
కార్పొరేషనుపై పరువునష్టపు

దావా

సభ్యుడే దావావేసెను!

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, మార్చి 22:—హైకోర్టు వకీలును కార్పొరేషను సభ్యుడును అయిన వరేంద్ర నేటుగారు పదివేల రూపాయలకు పరువునష్టపుదావా కార్పొరేషనుపై దెచ్చెను. సభ్యుల గదిలో నేల అదినునుపుగా చేయబడినందున సాధారణపు బాగ్రతతోను మామూలు పడకనోను నడచుచుండగా కాలుజారి పడుటవలన కమానములు పనిలోకి వెడలలేకపడుట వలన కలిగిన నష్టమునకు గాను ఈ దావాదెచ్చెను.

యూరపు పరిస్థితులు

మరల యుద్ధమునకు పూర్వమున్న తిలోనికి దిగుట

అమెరికా తప్పించుకొని తిరుగుట

న్యూయార్క్, మార్చి 19:—హాఫుటనురాయబారి లండనుండి వచ్చినప్పటినుండి ప్రెసిడెంటు కుడి, కెల్లగ్, గిబ్బన్, ప్రాంసులోనున్న అమెరికనురాయబారితో యూరపియను పరిస్థితులను గూర్చి మాట్లాడుచున్నారు. ఏమి మాట్లాడినా అధికారరీత్యా ఏమియు తెలియలేదు. జాతీయమితి యుద్ధయోగము నుగూర్చి ఇద్దరు రాయబారులు నిరుత్సాహముగ మాట్లాడిరి. యూరపు మరల యుద్ధమునకు పూర్వమున్న పరిస్థితులలో దిగుచున్నదనిరి. ఆయుధవిస్త్రవనభయము మాట్లాడిగా రెండుయొ శ్రద్ధ వహించి యుత్సాహమును ఇంతవరకును జూపుచుండిరి.

కాని ఇప్పుడు ఇద్దరు రాయబారులు చెప్పినసంగతులచే మనస్సు నీరసది. మాట్లాడిగా రు తప్పకొనుచున్నారు. ఒకవేళ జీనీవాలో ప్రారంభ ఆయుధవిస్త్రవనభయ గూడుచో అయ్యది నామమాత్రమేగాని ప్రయోజనముండదనియు యూరపియను ప్రభుత్వములే ఒకరితోనొకరు సమాధానపడి ఒడంబడిక జేసికొనవచ్చును అయ్యది నిష్ప్రయోజన మనియు యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ ప్రభుత్వము దూరముగ నుండునని విలేఖరులు చెబుచున్నారు.

నానాజాతీయమితిసభ-ర సభా సగుట

రంగ్లీ, మార్చి 19:—నిన్నటిరాత్రి చాంబర్లలో గారు జీనీవానుండి బయలుదేరిరి. ప్యారిసునుండి ఇంటికి బయలుదేరి మంగళవారము కామచున్నభాగో ప్రకటించునని యనుకొనుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపక్షులతో ఆలోచించి జీనీవాసభ సంగతులను చాంబర్లలో గారు ప్రకటించుటకు వీలుగనుండునటుల పార్లమెంటు కార్యక్రమమును మార్చుటకు ఒప్పకొనిరి.

కర్నలు అమెరికా

యభిప్రాయములు

లండన్, మార్చి 20:—జాతీయమితి సర్వసమర్థులను కొనువారికి జీనీవా రసభాసను గొప్పప్రయత్నముగ దోచవచ్చును. కాని జాతీయమితి చాల భూతదయతో గూడుకొన్న ప్రతిస్టాపనము. ఒక ప్రక్కన సుహృద్భావముతో నున్నవారు గలరు. కఠినస్వభావులు నున్నారు.

జాతీయమితిలోపము ఒక్కటిగలదు. చాలజాతులు ప్రపంచముయొక్క డేమును వారి ప్రధానాశయముగ తెట్టుకొని ప్రయత్నించుచుండుటయే గొప్పలోపము.

బాధ్యతను అన్ని జాతులను పెహించలేదు. మధ్య దక్షిణ అమెరికా ప్రజలు తమ వ్యవహారములకు వన జాతీయమితిలో పరిష్కారముజేసికొనక ప్రత్యేకముగ తమసమితి నేర్పాటుజేసి కొని వ్యవహరించిన జాతీయమితి ఉపయోగము, బాధ్యత ఇనుమడించునని అమెరికా రనిరి. ఈ ప్రాంత ప్రపంచవ్యవహారములలో వారు పాల్గొనగారు. సెప్టెంబరులో జరుగు జాతీయమితిసభా సభా డిటనుకు అంతగ ఉపయోగించదు. ఆక్టోబరులో జరుగు సామ్రాజ్యసభా డిటను కీ సెప్టెంబరున సమావేశమెక్కువగాదు. సామ్రాజ్యములో ఇతరభాగములతో పూర్తిగ సహకారముతో పనిజేసిననే మనకు లాభ మనిరి.

సూర్యమండలపరిశోధనము

బెల్జియన్లలో క్రొత్తస్థానము

వాషింగ్టన్, మార్చి 19:—మహా, ఇండియా అంతయు పరిగి ప్రాచ్యభూమండలమున క్రొత్తగ సూర్యమండలపరిశోధనకార్యాలయము నేర్పాటు జేయుటకు అబ్బటుగారు పయత్నించి బెల్జియన్లలో కోజుకునును నేర్పాటుజేస్తున్నారు.

నగలదొంగలను బట్టుకొనుట

ప్యారిస్, మార్చి 19:—పూర్వము పెరిషియా యుద్ధముల గొప్ప నగలు ముక్కల కొనుగోరుని నగలను ప్యారిస్లో ఎమాన్యుల్ క్యాంకో అనువాడును, జర్మెయిను లాఫాజీ యను స్త్రీయును దొంగిలించి పరిపాడు చాటిపోవుచుండ పట్టువడిరి దొంగసాములను 1000000 ఫ్రాంకులు. ఈ నగలు పీరిదగ్గర దొరకినవి.

క్రొత్త ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

సాంఘికవాదుల వైఖరి

ప్యారిస్, మార్చి 19:—పూర్వలేగారిపట్ల సానుభూతి నిమిత్తము ప్రభుత్వమునకు సాంఘికవాదులు ఓటుజేసిరి. ప్రభుత్వ ఆర్థికపరిస్థితులవిషయమై ముందు తమ ఇష్టము వచ్చునటుల జేయ నిశ్చయించుకొంటిమని చెబుచుజేసిరి.

ప్యారిస్, మార్చి 19:—క్రొత్త ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము ఈపురు సెలవు లైనతరువాత నిలబడునా యని యడుగుచున్నారు.

1926 ఆర్థికపత్రములో 5000,000,000 ఫ్రాంకులు లోటు కనిపించునని ఆర్థికమంత్రి చెబుచుజేసెను.

క్రొత్తపన్నులనే దీనిని పూర్తిజేసెదరు. ఇదివరకే అంగీకరించబడిన మొత్తమునుగూడ జేర్చి లోటు పూర్తిజేసెదరు. రాజకీయపరిస్థితులచే ప్రాంతం ధర చాల తగ్గిపోయెను

సీనీరు మ్యూటీయోటీ విచారణ

ఆతనిపై నేరారోపణము

చెయిప్, మార్చి 19:—మ్యూటీయోటీగారి యోగ్యతకు కళంకము నాపాదించుసంగతు లెన్నిటివో ఉత్తరసాక్షులు చెబుచుజేసిరి. ప్రధాన ముద్యు, ఆతని సహచరుడును ధైర్యముగల సైనికులనిరి. గొప్ప దేశభక్తులనియు యుద్ధసమయమున అకంఠివిక్రమకాలు రనియు చెబిరి.

బ్రిటిషు బొగ్గుపరిశ్రమ

నివేదిక చర్చ

రంగ్లీ, మార్చి 19:—బొగ్గునివేదిక సీఫార్సుల సమసరించి పరిస్థితులను చర్చించుటకు మంగళవారము యజమానులను గనుల పనివాండ్రు రమ్మంటిని నిన్న రాత్రి పార్లమెంటులో ప్రధానామాత్యుడు చెబుచుజేసెను. ఈసమావేశము జరుగువరకు మంత్రివర్గము తీర్మానము వెలువడదు. బుధవారమువారు మంత్రివర్గమువారి విషయమును ప్రధానామాత్యుడు అధ్యక్షుగనుండు ఒక కమిటీకి విచారణకు చెలియజేసిరట.

ఈనివేదికమును అంతకు నెరవేర్చుటకు ఎంతవరకు వీలుగ నో తెలియజేసి ఏకాదశము లవసరమో చెలిపెదరు.

గురువారము బొగ్గుయజమానులు, గనులపనివాండ్రు కార్యనిర్వాహకవర్గము రహస్యముగ సమావేశమగుదురు. బొగ్గుగల లన్నిటియందును గనులపనివాండ్రు సంఘముతోలాకు కాఖిలన్నియు సభలను జరుపుచునేయున్నవి.

బొగ్గువిచారణసంఘమువారి నివేదిక ఆండరకును చెలియుటకు యూదు పెన్నీల కొక నివేదికమును విక్రయించుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియావై మానికుడు విల్కిన్సన్ గారు ఉత్తరద్రువమునకు ఆముదనేనుగారికింబై ఎక్కువ పొయినవచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

దూర ప్రయాణము

విమానములు

రంగ్లీ, మార్చి 19:—విమానములమీద చాలదూరముపొవుటకు బండ్లు, రైలుమీద పోవునట్లే నిరపాయముగ బోవచ్చుననియు కాని ప్రచార మవసరమనియు వైమానికుడు చాలసాహసుడనంతకాలము వైమానిక ప్రచారము అభివృద్ధిగాంచదనియు లండనుపీఠములో పయనముచేయుటయే ప్రమాదకర మనియు అలకాబాద్ గారు చెబుచుజేసి దక్షిణాఫ్రికాలోను ఈజిప్టునుండి కెన్యావరకును వైమానిక ప్రచారమును ఏర్పాటుజేయవలెననిరి. శిథిలవాతములకు ఎండలకు తాళగలవిమానముల నేర్పాటు జేయవలెననిరి.

కెయిరోనుండి కేపుటవునుకు నౌకావిమానముల నేర్పాటుజేసెద రనుకొనుచున్నారు.

తానుగూడ అదేయభిప్రాయముతో నున్నాడనెయు నుడివిరి.

వికింగు కొట్టుట

మంత్రివర్గము కార్యాలయమున కాల్పుకొనుట కమ్యూనిస్టులకుట

వికింగు, మార్చి 19:—మంత్రివర్గము కార్యాలయమున కాల్పుకొనుటచే 50 మంది చనిపోయిరి. 70 మంది తుతగాత్రులయిరి. రాత్రి అంతయు తుతగాత్రులు ఆస్పత్రికి వచ్చుచునే యున్నారు. ప్రభుత్వములలేఖకు విద్యార్థులు స్వంతముగ తామే ప్రత్యుత్తరమును తెయారుజేసినవారు అసలుసమాధానమును జూచుటతోడనే గోపొద్దిపిత్తులై దీనికి ఉత్తరవాదులను అధికారులను తీసివేయుడని యడుగుటకు లోపలికిబోనీయుడని నిర్బంధముజేసిరి సైనికులు సన్నీల నుపయోగించిరి. కాల్పిరి.

కమ్యూనిస్టునాయకులు అయిదుగురిని అరస్తుజేయుటకు తరువుజేసిరి. వీరే విద్యార్థుల ఆక్షేపణలకు కారకులుట. కాంతిని భంగపరుచుటకు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను వినియోగించిరట.

జనసామాన్యము మనసును కలవరపరచి కుట్రలను బన్నునటుల జేయుచున్నారుట.

కార్మికులు పనిచేయుగంటలు

లండను సమావేశము

లండన్, మార్చి 19:—రోజు 1 కి 8 గంటలు పనిచేయువిషయమై ఆలోచించుటకు కార్మికులు లండనులో గూడుచున్నారు. గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, ఇటలీ, బెల్జియం మంత్రులు వచ్చిరి. కార్మికమంత్రివర్గ కార్యాలయమున వీరందరును ఒడంబడికను సంతకముజేసిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈకార్యక్రమమునకంతకు అంతరాయ కార్యాలయమువారికి చెలియజేసెదరు.

ఈసభలో పాల్గొన్న ప్రతినిధులు తాము సంతకముజేసిన ఒడంబడికను తమ ప్రభుత్వములకు చెలియజేసెనమని అభయమొసగిరి. దీనివలన వాషింగ్టను ఒడంబడికను ధ్రువపరుచుట ఏర్పడునట.

యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ ప్రెసిడెంటు మాట్లాడిగా రి తండ్రి చనిపోయెను.

నర్ రోనాల్డు లిండ్సేగారికి సార్వభౌముడు దర్శనమిచ్చెను.

ప్రమాదము

లండన్, మార్చి 20:—సెంటుపాట్రిక్స్ ఉత్సవసందర్భమున విర్రండుల్లులో లండనులో విందుజరుగకుండ హోటలు ద్వారపాలకుడగు హ్యూడల్ అను 24 వత్సరముల ప్రాయముగలవాడు ఒక ఆయుధమును అంటుకొని ప్రేలేడు దానిని పడవేసెను. ముద్యు ప్రక్కన గూర్చున్న మతగురువు ఇతనిని బట్టుకొని క్రిందికిగొంపొయితిని ఆతనిపై సాక్ష్యమునిచ్చెను.

వాడుదావేయుచు ముద్యుకి జామీనును చండనాధికారియలేదు. ఇది చాల గొప్ప నేర మయ్యెడిదనిరి.

భారతవ్యవహార నిర్ణయసంఘము

లండన్, మార్చి 19:—భారతవ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు సమన్వయసంఘము నేర్పాటుజేయుటకు కామచున్నభాగ అంగీకరించిరి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభ్యులు

రషియాకుబోవుట

రంగ్లీ, మార్చి 20:—కామచున్నసభ్యులు నలుగురు ప్రయివేలు కన్వేన్షెటివుసభ్యులు రషియాకుబోవుటకు ఏప్రిలు 20 వ తేదీని బయలుదేరుదురట. ఒక నెలలో అంతకుంబై ఎక్కువ బట్టు ననుకొనుచున్నారు. పరీ ప్రాంతం సెన్సెక్, క్లక్ జోర్నీ, రెస్టె నెంటు మూడు, బూత్స్ గార్లు వారి పేర్లు. రాజకీయ పారిశ్రామిక, వర్తక సాంఘికపరిస్థితులను నేడు రషియాలో ఎట్లు స్వయముగ తెలిసికొనుటకు బోవుచున్నారు. రషియాకు అచట సోవియటు ప్రభుత్వసహాయమును గూడ గొనెదరు. ఈ నలుగురు స్వతంత్రముగ తమ పూర్వీకాదనే బోవుచున్నారు. కాని లండనులో నున్న సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల ద్వారా ఆ ప్రభుత్వము సమ్మతిగానే వీరు బోవుచున్నారు.

కార్తికులు పనిచేయుగంటలు

లండన్ బడంబడి

రుగ్బీ, మార్చి 20:—గ్రేట్ బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, బెల్జియము, ఇటలీ కార్తికమంత్రాలు జేసికొన్న బడంబడిక ఆంధ్రులకు తృప్తికరముగ నున్నది. రోజు 1 కి 8 గంటలు పనిచేయవలెనని వాషింగ్టన్ బడంబడిక ప్రకారము జేపినబంధనల వర్గము జేయవలయుమై బడంబడికను చేసికొనిరి.

అందరి ముఖ్యవిషయముల నిందు బొందుపరచుచున్నాము.

ఇనుపదారులు (రైల్వే) గూడ వాషింగ్టన్ బడంబడిక క్రింద పడును.

వారమునకు 48 గంటలు పనిచేయుటకు పీలులేనపుడు కొంత మినహాయింపుట కవికాశమున్నది. కొన్ని విషయములలో ఆమ్యుడి అటంకము లేకుండ జేయవలెను. ఎక్కువగంటలు పనిచేయవలసినపుడుగూడ అట్లు ఏర్పాటుచేసెదరు. అందులకుగూడ అవకాశమున్నది.

మామూలు పోస్టు, టెలిగ్రాము, టెలిఫోనుపనులు ఈ బడంబడికలో జేరవు. కాని ఈ పనివిషయమై మరమ్మత్తు, నిర్మాణసంగతులను ఇందులో జేర్చిరి. వారమునకు 48 గంటలు పనిజేయుటకు కొన్ని వేళలందు అతిక్రమించి ఎక్కువకాలముపని చేయవచ్చును. కాని సగటున 48 గంటలకు మించరాదు. ద్వార పాలకులు, కావలివాండ్లు, పనిచేసే ఫోర్ మెన్ (పనివాండ్లలో పెద్ద) మున్నగువారి విషయములోనే రోజు 1 కి 8 గంటలు పనిచేయవలెనని మరతులకు మినహాయింపుఉండును. పని ఎత్తు దైన ఎక్కువగనున్నపుడు రోజు 1 కి 8 గంటలకు ఎక్కువగ పనిజేయుటకు ఏర్పాటుచేసెదరు. దీని ననుసరించి ఎన్నిగంటలు ఎక్కువగ అదనపుపని జేయవలసినది ఆయాజాతివారు కాసనములను జేయవలెను. పని ఎక్కువగనున్నపుడు ఎక్కువగంటలు చేసిచేసినపుడే ఎక్కువగంటలకు పరిహారము నిచ్చెదరు. ఈవేతనమును తప్పక ఇచ్చితిరవలెను.

ఖండంతరములందు ఈవిషయమును వారి ఇష్టమువచ్చి క్రొవ్వుపన వ్యాఖ్యానముజేసెదరు. అక్కడ ఆదివారము పని జేయుట ఆచారమే.

ప్రాపంచిక న్యాయస్థానము

చర్చలో ఆమెరికా జేరుట

వాషింగ్టన్, మార్చి 20:—ప్రాపంచిక న్యాయస్థాన చర్చలందు జేరుటకు ఆమెరికా ప్రభుత్వమునకు అభ్యంతరము లేదని తెలుపుచున్నారు.

డెన్మార్కు రాజీతల్లి చనిపోవుట

కొపెన్ హేగెన్, మార్చి 20:—డెన్మార్కు రాజీతల్లి చనిపోయెను. ఈమె జార్జి సార్వభౌముని పినతల్లి. అందుచే ఆదట విచారముతోనుండురు కొంతకాలము.

యుద్ధనమయమున బ్రిటిషువారి ముట్టడి

అమెరికను ప్రజల నష్టములు

న్యూయార్క్, మార్చి 20:—యుద్ధనమయమున బ్రిటిషువారి సమద్ర ముట్టడిచే అమెరికను ప్రజలకు గల్గిన నష్టమును గూర్చి పరిహారమును గోరుటకు ముందు ఆసలు విషయమును నిర్ణయించుటకు అవకాశముండువరకు ఆ తీర్మానము నుపపాదించరాదని కెల్లరుగారు సెనెటరు బోరాగారి కుత్తరువుజేసిరి.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి

అంతర్జాతీయ వర్తకమును పెంపొందజేయుట
లండన్, మార్చి 20:—సామ్రాజ్యములో తయారైన సరుకులనే కొనవలెనని ప్రచారము సల్పుటకు కొంతకాలము బ్రిటిషు ఎంటైరు పెలోషిపు సాగవలెనని నిశ్చయించిరి. పరిశోధనలకు విద్యార్థి వేతనముల నీయవలెననుచున్నారు.

బార్మిలోనా బారు కవునిలు

బార్మిలోనా, మార్చి 20:—బార్మిలోనా బార్ కవునిలు 9 గురిని వెడలగొట్టిరి. వేర్వేరు రాష్ట్రముల కంపిజేసిరి.

బ్రిటిషు రాజకీయములు

బొగ్గు నివేదికము

రుగ్బీ, మార్చి 21:—వచ్చేవారము రాజకీయములు జనీవా పథ బొగ్గు నివేదికము, విద్యుచ్ఛక్తి చట్టమును గూర్చి చర్చించబడును. జనీవాపథనుగూర్చి చర్చ మంగళవారము జరుగును చాంబర్లెనుగారపుడు తాము జేప్పదమన్నమాటలను తెలియజేసెదరు.

చాంబర్లెనుగారిని ప్రతిపక్షాలు తీవ్రముగ ఆక్షేపించుటల కనిపించుచున్నది.

బుధవారమునాడు బొగ్గుయజమానులకు, గనులపనివాండ్లతోను బొగ్గునివేదికను చర్చించుటకు బార్లీవుసుగారు కలిసికొనెదరు.

ఈవిషయమును దూరదృష్టితో ఆలోచించి పనిచేయవలెనని బార్లీవుసుగారు రడిగెదరు. బార్లీవుసుగారు జేయున్నపని మంత్రివర్గము ఆలోచనకు సరిపోయినది.

బుధవారమునాడు తృప్తికరముగ ఈసమస్యను పరిష్కరించెదమని బొగ్గుయజమానులు, గనులపనివాండ్లుగూడ తెలిపిరేని అవసరముగ తీర్మానముల నమలుజరుపుటకు కాసనములను ప్రవేశపెట్టెదరు.

గురువారము మరల బొగ్గుయజమానులు, గనులపనివాండ్లు వారినాయులు కలిసికొనెదరు. క్రిందటిరోజున ప్రధానామాత్యునితో సంప్రదించిన సంగతులనుబట్టి కొంతలాభము కలగవలెను.

ఇంతవరకు ఏపక్షమువారును, ఉభయత్రా విర్ణయము నెద్దానిని జేసికొనలేదు. అసలు ముఖ్యవిషయము వేతనముల సమస్య. జిల్లావేతనములను పరిశోధించవలెను. కనీసము నూటికి రిరి చొప్పున వేతనము తగ్గించవలెననుచున్నారు. విచారణ సంఘము వారు, స్టాండర్డువేతనములకు కొంతజేర్చవలెననిరి.

తక్షణము అందరిని ఆక్షేపించు విషయము ప్రభుత్వము వారు బొగ్గుపరిశ్రమకిచ్చి అధికవిషయము. దీనిని సాగించరాదని విచారణసంఘమువారు స్పష్టముగ తెలియజేసిరి.

పునర్నిర్మాణకాలము దాటువరకు బొగ్గు పరిశ్రమకు అవసరముగ ప్రత్యేకసహాయ మవసరమనుచున్నారు. ఈవిక్కులేకుండ జేయుటకు అప్పుజేసెదరుకొనుచున్నారు.

చీనా పరిస్థితులు

మంత్రివర్గపు రాజీనామా

పీకింగ్, మార్చి 20:—మార్చి 8 లేదని విద్యార్థుల ఆక్షేపణ సమయమున కాల్యకుండ కాంతిని నెలకొల్పలేకపోయిరిని ప్రధానామాత్యుని నిందింపుటచే మంత్రివర్గమువారు తమ పదవులకు రాజీనామానిచ్చిరి. కాని పీకి రాజీనామాను అంగీకరించలేదు.

కోమిన్ చాన్ సేన తిరోగమనము

జాతీయ సైన్యములు లాఘోహనుండి పూర్తిగ వెనుకముఖముబట్టినవి. దీనిని మంచూరియావారు బట్టుకొనిరి.

కొలోను ఆక్రమణ అంత్యముగట

కొలోను, మార్చి 21:—కొలోను విదేశీయుల ఆక్రమణ నుండి నొలగినందులకు రిపబ్లికను లుక్సెముజేయుచున్నారు. హిండింబర్గగారుగూడవచ్చిరి. వేళములనుండి ప్రేక్షకులు వేసవేలు వచ్చుచున్నారు. పురపాలకసంఘమువారు హిండింబర్గగారికి విందుసర్పిరి.

జర్ బ్ర్యాడ్ ఫర్డ్ లిస్టిగారు చనిపోయిరి.

హేగుప్రభునిధి మొత్తము 895000 పౌనులు తేలినది. ఖర్చులు నూటికి 5 కంటె తక్కువైనవి.

ఇండియాదేశము

నౌకాదళవ్యయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 28:—భారతదేశమునకు సముద్రతీరమున గాపాడుచు సహాయముచేయుచున్న నౌకాదళవ్యయము క్రింద ఇంగ్లం భారత నౌకాదళము త్వరలో రానున్నను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 100 వేల పౌనులను ఇచ్చుచున్నారనియు బ్రిటిషు మానుగారు తెలియజేసిరి.

హిందూదేశము

పార్లమెంటు సభ్యుల సంచారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 22:—వెండ్లిడను సభ్యులుగాని తదితర సభ్యులుగాని ఇష్టమల ఇండియానువెళ్లినపుడు బార్లీవుసుగారుగాన ఇండియా మంత్రిగాని ఎట్టిసందేశమును గొంపొమ్మని అందజేయలేదనియు వారు స్వంతభర్తలమీదనే స్వతంత్రముగ వెడలిరనియు అందుచే వారి బయటపుభర్తలను ఇండియా ఆదాయములో శేర్ష నవసరములేరనియు వింటర్లను ప్రభువు పురుగుారికి కామన్సుస్థలో ప్రత్యక్షతరము నిచ్చిరి.

బెంగాలు ఆర్మినెన్సు బండిలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 28:—బెంగాలు ఆర్మినెన్సు ప్రకారము బండిలుగ జేయబడినవారిని ఒకసంవత్సరమువరకె నిర్బంధములోనుంచి సంవత్సరాంతమున విడిచిపెట్టవలెనని యున్నది. ఆర్మినెన్సు ఉంచుటకు పీలులేదనియు అందుచే ఒకసంవత్సరము ఆఖరయిన వెంటనే ఇకముందు మరల బండిలుగ జేయవలెనని మూలము పన్నతి ననుసరించి బహిరంగముగ సాక్ష్యమును విచారించకండ నిర్బంధములో నుంచరాదని వింటర్లను ప్రభువు సిఫారసు చేయవలెనని కామన్సుస్థలో తర్జిలగా రడిగిరి. సంవత్సరము ప్రారంభమున ఎట్లు ఇట్టి విచారణకు పీలులేనో సంవత్సరాంతమున గూడ అటులనే యుండునని వింటర్ల ప్రభువు ప్రత్యక్షతరము నిచ్చిరి. అట్లుచో ఈబండిలను యావజ్జీవము విచారణలేకుండ నిర్బంధములో ఉంచుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము యని తర్జిలగా రడిగిరి. ఈవిషయమును ఇండియా మంత్రితో చర్చించినవారిలో తర్జిలగా రొకరు.

ఈ విషయమును కామన్సుస్థలో చర్చకు ప్రవేశపెట్టిరేని దానికి పూర్తిగ ఆయనప్రశ్నలకు ప్రత్యక్షతరమునిచ్చెదనని వింటర్లను ప్రభువు తెలియజేసెను.

బొంబాయియందు వ్యభిచారము

తస్తూలమున నేరములు వృద్ధియగుట

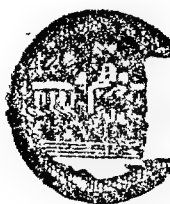
తల్లులు కుమార్తెల పడుపువృత్తి

గృహయజమానుల కమ్ముట

(శ్రీకృష్ణుల కంటి)

బొంబాయి, మార్చి 28:—వ్యభిచారము, తస్తూలమున జరగు నేరములు నానాటికి బొంబాయియందు బెరుగుచున్నవి. ఈవృత్తి అగుటకు కట్టుబట్టుములు గావించినగాని పరిస్థితులు భీతావహముగ నున్నవి. ఇటీవల జరిగిన రెండు కేసులు వ్యభిచారవృత్తి వివరములను స్పష్టము చేయుచున్నవి. ద్యూట్టీమీదనున్న యిద్దరు బ్రిటిషు అధికారులపై దౌర్జన్యము జూప ప్రయత్నించిన పొగరు పోతును వెన్నంటి, వాడు ఒక వ్యభిచారగృహములో దూరెను. పోలీసువా రాగృహము జొచ్చిరి. పోలీసువా వానికి బదులుగ ఒక మహమ్మదీయ బాలికను పోలీసువా రాగృహమందు జూచిరి. వారిద్దరును మైనరులే అయినందున పోలీసువారు విచారణలు చేసిరి. హిందూ జాలిక పేరు మీనాబాయి. ఆమెను తల్లియగు విట్టల్ బాయి నూరు రూపాయలకు వ్యభిచారగృహమును నడపుచున్న పుట్లాబాయి కమ్ముట. పుట్లాబాయి దినమునకు రెండు రూపాయలు యిచ్చుట కంగీకరించుట చే యాధనమును ఆమె కొక మార్వాడీ వర్తకుడు అడ్వాన్సు చేసెను. వ్యభిచారవృత్తియందు బ్రవేశపెట్టుటకు మీనాబాయిని కొనిన పుట్లాబాయిపై ఆభియోగము పోలీసువారు పెచ్చిరి. పుట్లాబాయికి మూడుమాసములు కఠినపరకము విధింపబడెను. దుష్ప్రవర్తనయందు బెట్టుటకు కుమార్తె నమ్మిన విట్టల్ బాయిగారిపైగూడ పోలీసు కేసుజేసిరి. ఈమెకు మేజస్ట్రేటు నాలుమాసములు కఠినపరక విధించెను.

రెండవకేసుగూడ ఇట్టిదే. కాని కోమనారా అను నామెను వ్యభిచారవృత్తియందు దింపుట కుట్రకు గొనిరాల్చెను. కాని వ్యభిచారగృహ యజమానురాలకు ఆమెబాయికి రూ 200 లు జరిమానాయు రెండునెలల కఠినపరకమును మేజస్ట్రేటు విధించెను. తక్షింపబడిన రోమబాయి పోలీసువారు గల తల్లికి ఒప్పగింపబడెను. కాని ఆమె తల్లివద్దకుపోవుటకు నిరాకరించెను. అందువలన రోమబాయిని నేవాసదనముందు జేర్చిరి.

మహాపాపవార్తలు

మారివసుటపా:—మారివసుట పంపబడు జాబులు, ఈనెల 20 వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 గంటలలోగ జెనరులు పోస్టాఫీసునందు పోస్టుచేయవలయునని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టు మాన్యువల్ ప్రకటించుచున్నది.

వృషభోత్సవము:—మైలాపూరులో 24 వ తేదీ రాత్రి వృషభోత్సవము జరుగును. ఈ ఉత్సవమును చూడబోవు వారి సౌకర్యార్థమై ఆరాత్రియంతయు ట్రాంబండ్లు నడుచునని యు చాకలపేటనుండి లక్ష్మీచర్మి రోడ్డువరకు సరాసరిబండ్లు పోవుచున్నట్లు ట్రాంవేకంపెనివారు ప్రకటించుచున్నారు.

దూడులుపత్రిక:—చెన్నపురియందు ప్రకటింపబడు హాస్యరసప్రధానమైన దూడులుపత్రికకు 5 సంవత్సరములు ముగిసి పి.డి. 6 వ సంవత్సరపు మొదటిసంచిక హాస్యరసప్రధానమగు వ్యాసమలతోను శత్రువులతోను నిండియున్నది (ఆ.ప్రె)

కడ్రాసు హాస్యరస ఫీల్డ్ ఇంజనీయరుగనున్న ఇ.సి. రి. ర్దుగారు నిన్నటి రాత్రి యాభైపురములో మరణించిరి. నేటిదివసము అంత్యక్రియలు జరిగెను. హాస్యరస ఉద్యోగుల నేతలు వచ్చి యుండిరి.

హత్యలు, ఆత్మహత్యలు, ప్రమాదములు:—పాపాంత్యములు ఆను 16 సంవత్సరములు వయసుగల బాలిక శత్రుత్వముగల వీరవంతులచే భర్త గృహమువద్దలి అవ్వగా గొల్లపామునకు కల్ల 7 యుంబోయెను. ఇంటిలోని మొగవారు ఆమెను వెంబడించిరి. వారినుండి తప్పించుకొనవలయుననుకొనెనుతో ఆమె కీర్తిపాప చెరువు మధ్యనుండి పోవు నీటి ఇనుపకాలువపై నడుచు జొచ్చెను. వధ్యు కాలువారి చెరువులోపడెను. కీర్తిపాప వైదనుకు చేరిన 1271 నెంబరు పోలీసు కాన్స్టేబులు చెరువు లోనికిదిగి ఆచార్యకును సరక్షించెను.

రాజమహేంద్రవరం దొంగనోట్ల కేసు
రాజమహేంద్రవరం దొంగనోట్ల కేసునందు గోదావరి నెనున్న జడ్జి నలుగురికి 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించి యుండెను. ఒకటవ నింతకు తప్ప విడిచిన మువ్వరు పైకోర్టునుండి అప్పీలుచేసిరి. నిందితులు 5 రూపుములు విలువగల కర్రను నోట్లకు తయారుచేసి గోదావరిజిల్లాలో చలామణిచేసినని పోలీసువారు సేర చూపించిరి. నోట్లు తయారుచేయు యంత్రములు సామగ్రి పట్టుబడెను. మొదటి నిందితునకు మిగిలిన మువ్వరు ఈపనియందు తోడ్పడిరి. పైకోర్టునందు న్యాయ మూర్తులు దేవదాసువాలరుగార్లు ఈకేసును 22వ తేదీన విచారిం చిరి. ఈమువ్వరుకు నోట్లు తయారుచేయుటయం జెట్టి సంబంధములేనని నిందితులపక్షపు వకీలు వాదించెను. న్యాయవాదం శ్రీధరను దేశికాచారిగార్లు నిందితులపక్షమున న్యాయవాదులుగనుండిరి. న్యాయమూర్తులు తుదియొక దిశము తీర్పు చెప్ప బడుననిరి.

రాకపోకలు:—అస్సాము కార్మికులసంఘ అధ్యక్షుడు అస్తియగారు ఉయ్యసున అస్సాముకు వచ్చిరి. 25 వ తేదీన వెళ్లెదరు. వెల్లింగ్డ యనుండి ఉయ్యసున వైనికాకార్యస్థానపు ప్రధాన ఇంజనీరు మేజరుజనరలు ఆర్. యన్. హార్విగారు వచ్చిరి.

స్వామినాథను బ్రాహ్మణులు ఉయ్యసునవచ్చిరి. 25 వ తేదీన వెళ్లెదరు. వెల్లింగ్డ యనుండి ఉయ్యసున వైనికాకార్యస్థానపు ప్రధాన ఇంజనీరు మేజరుజనరలు ఆర్. యన్. హార్విగారు వచ్చిరి.

స్వామినాథను బ్రాహ్మణులు ఉయ్యసునవచ్చిరి. 25 వ తేదీన వెళ్లెదరు. వెల్లింగ్డ యనుండి ఉయ్యసున వైనికాకార్యస్థానపు ప్రధాన ఇంజనీరు మేజరుజనరలు ఆర్. యన్. హార్విగారు వచ్చిరి.

స్వామినాథను బ్రాహ్మణులు ఉయ్యసునవచ్చిరి. 25 వ తేదీన వెళ్లెదరు. వెల్లింగ్డ యనుండి ఉయ్యసున వైనికాకార్యస్థానపు ప్రధాన ఇంజనీరు మేజరుజనరలు ఆర్. యన్. హార్విగారు వచ్చిరి.

స్వామినాథను బ్రాహ్మణులు ఉయ్యసునవచ్చిరి. 25 వ తేదీన వెళ్లెదరు. వెల్లింగ్డ యనుండి ఉయ్యసున వైనికాకార్యస్థానపు ప్రధాన ఇంజనీరు మేజరుజనరలు ఆర్. యన్. హార్విగారు వచ్చిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు

ద. భా. వ్యా. సం. టెన్నిసు పందెములు

రంగసామి, క్రిష్ణమూర్తిగారల విజయము
నిన్నటి సాయంత్రముతో ద. భా. వ్యా. సం. టెన్నిసు పందెములలో డబుల్సు పైసల్సు పందెములు ముగిసినవి.

గడచిన సంవత్సరము కష్టము సంపాదించిన రంగసామి క్రిష్ణమూర్తిగారలతో తిరిగి ఈ సంవత్సరమును కష్ట జయించిరి. అట్లు వారు జయించుట దూరదృష్టికల కొందరు ఆశ్చర్యము గలిగింపకపోయినను ఓడిపోయిన బ్రహ్మానంద ముఖ్యురాలవమ. యములో చాలమంది గంపె దాసలను బెట్టుకొనియుండిరి. క్రమ క్రమముగ పైకి వచ్చుటకు జూచిన అవ్వప్రదేవత వీరి నాశ్రయించెనా యని తోచెను కాని తమిళదేశీయుల జట్టు నిజముగ విజయమునకు అర్హులను నిరూపము గావించుకొనిరి? అటు లయ్యును దెబ్బతినిన ఆంధ్రులందు ఆక్రిష్టంబునమునకు కారణములు లేకపోలేదు నిన్నటి యాట యండెల్ల ముఖ్యురాలవు (బందరు) గారు ను, ఆ వ లి ప త్న ము న ర ర గ సా మి గారును అత్యుత్తముగ నాడిరి. ముఖ్యురాల విద్యారలో నింతటి యాటను చెన్నపురియందు గవర్నరుగారుండలేదు. ఐకోమి తా నొకటివలన దైవమన్యుధావలంబి. ట్టు బ్రహ్మానంద దాసమున బలహీనముగ ఆట నాడెను. పిడికి తమిళంబులకు కారణమాయనిన ధీతిలు పిడికో ఎరుగనివాడు బ్రహ్మానందమడు, ఆతిహాస మవలన గలిగెనని అనుటకు సంశయింపవలసి వచ్చుచున్నది. ఎటు లై ననేమి, దీనివలన రంగసామియొక్క ఆధిక్యతను, శ్రేష్టతను అంగీకరింపక తప్పదు. అవనియందు ఆకలి గొనిన సంచమువలె కోర్టునంతను వాయువేగముచే కలయదిగును, మాటమాటకు క్రిష్ణమూర్తిని మందలించుచు, అన్నిటికి తానై సమర్థుడనికొనిన రంగసామి ప్రశంసకు పాత్రుడు ఈతనికి దుర్బుటముగ దోచి న వాడు ముఖ్యురాలవు. ఇ ము మం త యైన లోపమున కెవరికీ తడయాలను తానాడుకొనెను. ఈ నెల బ్రహ్మానందమడులో ఆవోపక్షముందు క్రిష్ణమూర్తియు నదే ప్రకారము, ముఖ్యురాల మొదటి మూడంటలందును, సామాన్యకృత్తి సామర్థ్యమునైన గవర్నరువలేదు. మొదటిగేను ఆంధ్రులకు వచ్చినదివలన రెండవగేనును అరవవారు గలిచిరి. మూడవ గేను సగపడిన యంతరము ఆంధ్రులకు మంచి ఉపకారములు రెండవవారు లభించెను. అంతదనుక ఆంధ్రులు తుదకు ఐదు పెట్టులవరకైనను అడిగెదలెదనని ధైర్యముతో నుండిరి. కాని ఆ రెండు యవకాశములను గోల్పోవుట కారణముగ మూడవ పెట్టు ను బోనాడిరి. నాలుగవ పెట్టు నం ది క అరవవారికి కడ్డము లేకపోయెను. అందుచే కడపటి పెట్టు ములభముగ జయించిరి. చెన్నపురియందు ప్రప్రథమమైన ముఖ్యురాలవుగారు ఈ. ద. భా. వ్యా. సంఘమువారి పందెము లందు గవర్నరువలన ధైర్య సాహసములకును ఆటయందలి నిపుణత్వ మునకును కీరి నభినందించుచు మున్ముందు ఇంకను ఆటను సృష్టి గావించి చెన్నపుర వాస్తవ్యులకు తమ కాలమును ప్రదర్శించి కను పండువ గలుగజేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

రంగసామి కష్టమూర్తిగారల బ్రహ్మానందరావుముఖ్యురాలవుగారి నోడింపిరి. 4—6; 6—1; 8—6; 6—2.

జాతీయ విద్యాలయాంతము

నేనునుపత్రిక వ్యాఖ్య
లాహోరు, మార్చి 21:—“జాతీయ పేరులేనదా పోయింది” అను పేరుపెట్టి నేనునుపత్రిక లాహోరు జాతీయ విద్యాలయాంతమునుగూర్చి వ్రాసినది. దాని గోజులు తీరినవి. బాల్యముందే ఆంధ్రుల డోరుకు చేరుకు లేకండ పోవుచున్నది. బిల్లితండ్రు తెల్లపడి డిడ్డోకొనె వారదవచ్చి నీటి నైను బుడవరా? గులాబులాలోనుండి బ్రెంకు యువకులకు కష్టము నైనారు ఆంధ్రులు దానిగతివానిని విశతురా? ఆట ముగిసి నది కాజోలు. వశకుతు తిరిగినారు ఉద్రేకమును పొగడ్డును గల తావులు వెళ్లులుగలవు. యువకులేనైన త్యాగమును చులకన చేసిన ఈపెద్దలు బహుభూగముగ పాపముచేసిన వారి లోజును. వారు తమ పాపమునకు జవాబు చెప్పవలసియున్నాగు. వారు తమ కీర్తి స్వయముగ నాశనము చేసికొనిరి. దానికి మరూపతులేదు. భూక శక్తిలేనివారిని తప్ప వారి తిరుగు నన్నింటకలారు. (ఆ.ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం. మార్చి 23-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యస్థానములు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక ఆర్ద్రత	అత్యల్ప ఆర్ద్రత	వర్షపాతము	వర్షపాతము
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోవాపులం	87.8	76.4	...	5.45	44.98	...
విశాఖపట్టణము	87.0	78.1	...	5.85	87.09	...
కాకినాడ	88.8	75.7	...	4.68	89.09	...
మచిలీపట్టణము	88.2	78.7	...	6.49	41.59	...
కర్నూలు	102.0	76.8	...	1.11	26.01	...
బళ్లారి	100.2	78.4	...	0.56	20.51	...
అనంతపురం	0.88	27.88	...
చిత్తూరు	101.5	72.8	...	2.77	81.28	...
నెల్లూరు	91.1	72.8	...	2.62	87.98	...
మద్రాసు	89.3	71.6	...	1.11	50.74	...
కడపూరు	87.6	73.3	...	4.89	52.54	...
సీలము	96.7	70.4	...	2.18	89.80	...
కోయంబూరు	98.7	69.8	...	2.74	22.29	...
తిరుమనాపల్లి	99.5	71.2	...	2.47	18.18	...
నాగపట్టణము	87.9	76.1	...	9.19	54.98	...
మధుర	95.1	72.8	...	1.42	38.58	...
పాంబల్	90.3	77.4	...	1.40	87.00	...
తిరునల్వేలి	4.58	28.84	...
తిరుకేలము	89.5	77.6	...	1.83	61.51	...
కొచ్చికో	89.5	77.3	0.08	2.67	114.11	...
కాలికట్టు	98.0	77.5	...	2.22	117.16	...
మచిలీపట్టణము	91.0	76.9	...	1.07	125.68	...
బెంగుళూరు	93.8	64.7	...	1.55	85.87	...
మీరకూర	86.6	68.6	...	1.06	125.48	...
కొడెకకాశీ	71.8	52.0	...	9.08	62.18	...

సర్కారులు:—మేఘములు లేవనేపక్షవచ్చును. కా నాడలో 5, మచిలీపట్టణములో 8 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ కడపలో 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూటకము:—ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. నెల్లూరు లో 5 కడపూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ వాతావరణస్థితి లింకను అస్థిరముగ నున్నది.
ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాధు.
వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

స్వరాజ్యపక్ష సభ

(0) స్థానికస్వరాజ్యచదులు పాల్గొనుట
కరాచీ, మార్చి 22—స్థానిక స్వరాజ్యవాదులు ఎక్కు ముగానున్న సభయొకటి కలెవారం రాత్రి సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి.—కరాచీ జిల్లా కౌన్సిలుసంఘ ఆదరణక్రింద సమావేశమైన ఈ సభవారు కౌన్సిలు అజ్ఞాప్రకారము కాసన సభలనుండి వెలికివచ్చినస్వరాజ్యవాదులను ఇతరులను అభినందించుచు మున్నారు. ఈ విషయమున అందరు ను ఒకటికాదు. కొందరు స్వరాజ్యవాదుల అభినందించుటకు వీలన వారు దేశమునకు అవకాశముచేసిరి. ఎట్లన బొంబాయి “బాక్స్” సంవత్సరపు చర్చకు వారు లేరు. హరొకరు “వారులేచి వచ్చునపుడు ఎన్నికవగ మతో మాడబడుకొనవలసివది” అనిరి.
(ఆ.ప్రె)

దొంగతనము:—నిన్నటిదివసము రాత్రి చూశయం దున్న ఒక ఇంజనీయరు ఇంట్లో దొంగలు ప్రవేశించి 3000 రూపుములనగలు అపహరించుకొనిపోయిరి. రాత్రి 3 గంటలకు ఇంజనీయరు భార్యలేచి బిడ్డకు పాలుపాయించుండ ఇంటియం దలి సామానులు చిందరవందరగ పడియుండెను. తర్వాత పోలీసువారికి కబురుపంపబడెను. 3000 రూపుములునగలు అపహరింపబడెను సోలీసువారు కేసు పరిశీలించుచున్నారు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము మదరాసు

ది 1-4-1926 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు ప్రాత
రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభయందు, 3 గంటలకు నూతన
రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభయందు బెజవాడ అరంజీబు
సభామండలి జరుగునగాన సభ్యులెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము

1. నూతన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్యనిర్వాహకులు నియమింపబడిన సందర్భమున 1-2-26 తేదీని నియమింపబడిన సంచార ఉపసంఘమువారి నివేదికను ఆలోచించుట.
2. ఈసంఘమునకు కాసనసభకు నిలిచిన మని కొందరు పంపిన దరఖాస్తులు.
3. ఆంధ్రమండలములనుండి కాంగ్రెసు సభ్యులైన మదరాసు కాసనసభకును, సామ్రాజ్యకాసనసభకును అభ్యర్థనలను నిర్ణయించుట.
4. అభిలభ్యత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చిన శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి స్థానము భరి చేయుట.
5. గుడివాడ సేవాశ్రమముయొక్క రిపోర్టును, అంగలూరు పరిశ్రమాలయరిపోర్టును పరిశీలించుట.
6. నిర్మాతాకార్యక్రమవిషయములు.
7. కార్యస్థాన ఆధికవిషయములు.
8. కార్యనిర్వహణ పట్టభావ ఇతరవిషయములు.

మరా:- ఇంతవరకును మాకార్యస్థానమునకు నూతన

రాష్ట్ర సంఘసభ్యుల బాధితలు విశాఖపట్నం నెల్లూరు మదరాసు జిల్లాలనుండి మాత్రమే వచ్చినవి. ఇతరజిల్లాలనుండి ఇంకను రాలేదు. వెంటనే పంపవలెను. ఆయాజిల్లాలనుండి నూతన రాష్ట్ర సంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందరు ఇదియే నోట్సుగా భావించి బెజవాడలో 1 వ ఏప్రిలు తారీఖున జరుగబోవు సభకు దయచేయ బ్రాధితులు.

40 ప్రాజెక్టు, మదరాసు. } గద్దె రంగయ్యనాయుడు,
28-3-1926 } కార్యదర్శి.

చెన్నపురి జిల్లా ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము

22-వ తేదీని జరిగిన సాధారణసమావేశములో
ఈ దిగువతీర్మానములు గావించబడెను

నూతన సంవత్సరపు ఎన్నికలు

అధ్యక్షుడు:- జే.కే.ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.

కార్యదర్శులు:- కొడాలి శివరామకృష్ణరావుగారు. పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారు.

కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ఈ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి: 1. గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు, 2. చల్లా శేషరావుగారు, 3. ఆర్. రంగారావుగారు, 4. గౌ. వి. రామచామరయ్యగారు, 5. బుర్రా సత్యనారాయణగారు, 6. వెంకటాచలం శెట్టిగారు, 7. రాఘవేంద్రరావుగారు, 8. గంటి నూర్యనారాయణగారు, 9. చల్లా జగన్నాథంగారు, 10. బి. యస్. శర్మగారు.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు. ఈ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:- 1. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, 2. రామదాసుపంతులుగారు, 3. బుర్రా సత్యనారాయణగారు, 4. సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు, 5. గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు, 6. చల్లా శేషగిరిరావుగారు, 7. రాఘవేంద్రరావుగారు, 8. కె. శివరామకృష్ణరావుగారు.

ఛాండేకారు కేసు

నాగపురము మార్చి 22:- పూర్వము తత్కాశీల్లూరుగా తమిళనాటి ఛాండకారుగారి కేసు దత్తు బారట్లా గారు ప్రేక్షానిలును అప్పీలు చేయుటకు పీలు కలుగ చేయవలసిగా కోరుటకు లంపను సాక్షిపర్లకు పంపిరి. ప్రాముఖ్యమైన లాపోయిటు యిందియిస్తుంది. క్రిమినలు ప్రాసీకుగోడు అధికారముమించి స్థానికప్రభుత్వమునకు మరతులపై క్షమాపణనివ్వనూ యనువిషయము ఇమిడియున్నది.

అటవీ పంచాయితీల మహాసభ

గవర్నరుగారి ప్రారంభోపన్యాసము

అటవీ పంచాయితీల మహాసభ రెండవసమావేశము నిన్ను జరిగినది. ఉదయం గోల్కొండలో జరిగెను. తెలుగు అరవ జిల్లాలనుండి ప్రతినిధు లనేకులు వచ్చియుండిరి. స్పాట్టుకొను వివాదములను దీని సభాసభ్యులు, ఇ. కాన్రనుస్థితుగార్లు మర కొందరు ప్రముఖులు సభకువచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు సభా ప్రారంభ మహోత్సవమును జరిపిరి. సన్మానసంఘాధ్యక్షు లగు ఎ. రాజగోపాలరెడ్డిగారు ప్రతినిధులను స్వాగత మొసగుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

ప్రస్తుతము అటవీ పంచాయితీలకు ఎట్టిహోదా గౌరవములేదు. 1882 సంవత్సరపు చట్టమువల్ల రైతుల కెన్నియో ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. పశువులచేత, కంటచెరుకు మున్నగు నవి దొరకుట కష్టమగుచున్నది. అటవీ నిబంధనలు కఠినముగ అమలునం దుంచబడుచున్నవి. అటవీశాఖ ఉన్నతోద్యోగులకు గ్రామముల ఇబ్బందులు తెలియవు. రైతులు అనుభవించుచున్న ఈ ఇబ్బందులు తొలగిపోవలయునని అటవీ పంచాయితీ తేర్చురప ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. కాని ఈపంచాయితీలలో జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు మాటసాగుచున్నది. వారి నిర్ణయమే భాయముగనున్నది.

పంచాయితీ సంఘములలో నూటికి 80 తృప్తిరముగ పనిచేయుచున్నది. రి సంఘములకు నేరములను విచారింపు అధికారమివ్వబడినది. అన్ని స ఘములకు ఈ అధికారముండుట అవసరము. కాంపొజ్షను ఫీ నందు సగముభాగము పంచాయితీ సంఘములకు చేర వ లె ను. పచ్చికబయ్యల్లు, పొరంబోకులు, భాగీరథున్న ఇతర ప్రదేశములు ఎట్టి అసెస్సుమెంటు లేక పంచాయితీసంఘముల కివ్వబడవలెను ఇప్పుడు పొరంబోకునందలి సామానలను రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు విక్రయించుచున్నారు. ఈ అధికారము పంచాయితీసంఘముల కివ్వబడవలెను. పంచాయితీదారులు అటవీశాఖ ఉద్యోగులకు పనిగ జేంపబడవలెను. కోయంబుత్తూరు తిరుచినాపల్లి జిల్లాలయందు అడవిమృగములబాధ అధికముగనుండుటచే పంచాయితీసంఘములు సిఫార్సుచేసినవారికి ప్రభుత్వమువారు ఉచితముగ తుపాకులకు లై సెన్సు ఇవ్వవలయును. పంచాయితీదారులు క్రిమినలు కేసులను సాక్ష్యమునకు వెళ్వలసినప్పుడు రెండవతరగతి సాక్షుల కివ్వబడు లేబు వారి కివ్వవలెను. రిజర్వలన్సియం పంచాయితీసంఘముల పరిపాలనకు లోబడవలయును. పశువుల మేత చార్జి అధికముడవలయును. పంచాయితీసంఘముల అన్యత్తులు అధికారరీత్య పొండుకీపరులగు నుండవలయును. నిమ్మకాయలకు కొంత ప్రదేశమును ఇచ్చుటకు పంచాయితీసంఘములకు అధికారముండవలయును.

ఉత్తరజిల్లాల పంచాయితీసంఘములు ఒకప్రతినిధిని దక్షి జిల్లాల సంఘములు మరొకప్రతినిధిని కాసనసభకు ఎన్నుకొనుటకు అధికారముండవలయును. అటవీసంరక్షణ: లకుగులాభములు పంచాయితీదారుల ధర్మములు మున్నగువిషయములు ఎల్ల మెంటరీ పాఠశాలయందు విద్యార్థులకు నిర్బంధముగ నేర్పబడవలయును. పంచాయితీసంఘముల నిలువమొత్తముల నుండుటకు ఒక బాంకింగు యూనియనును నేర్పరపవలెను. ఈవిషయములనుగురించి సభవారు ఆలోచి తగవిధమున నిర్ణయములను గావించెదరని నమ్ముచున్నాను. అటవీ పంచాయితీలవిషయమై శ్రద్ధమార్చుచున్న గవర్నరుగారికి కందనము రప్పించుచున్నాను.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

మీస్ట్రాగతమునకు కృతజ్ఞుడను. పంచాయితీసంఘముల కష్టములు ఇబ్బందులునుగురించి ఆలోచించుకొనుటకు మీరిచ్చిట సమావేశమైయున్నాడు. పంచాయితీ సంఘములకు స్థాపించుట క్రొత్తవిధానము. ఈవిధానము విజయముగాంచవలయునని ఇట్టిసమావేశములు జరుగుచుండుట అవసరము. పంచాయితీ సంఘములు స్థాపించబడి కొలదికాలమే యైనను అవి ప్రశంస నీయముగ పనిచేయుచున్నందులకు సంతోషించుచున్నాను.

అడవికిసంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించుటకై ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధతోనే పనిచేయుచున్నారు. ఇండుల కెన్నియో ఉపసంఘములు విచారణసంఘములు నేర్పరచియున్నారు. పంచాయితీదారుల పరిపాలనమునకు లోబడిన ఆ దేశము విస్తీర్ణము నానాటికి అధికము చేయబడచున్నది. ఈపంచాయితీలకు రెవిన్యూడిపార్టు మెంటునకును సంబంధ మేర్పరచుటచే ఈసమస్య కొంతవరకు పరిష్కారమైన దని చెప్పవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారి విధానము

పచ్చిక బయళ్లపై ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి అధికారము లేకుండ చేయవలయునను విషయమై 1912 సువత్స

రమునందే ఆలోచన జరిగెను. బయళ్లు పంచాయితీ సంఘముల కివ్వబడెను. ఇంకను 4000 చదురపు మైక్ర విస్తీర్ణము గల ప్రదేశమును పంచాయితీ సంఘములకిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు దృఢ నిశ్చయమున్నారు. కొన్ని కారణములవల్ల అటవీశాఖ ప్రభావిత్వా సమును పొందువారు. ఈవిధానములకు ఉపసంఘము తొలగి పోవునని నమ్ముచున్నాను. రైతులకును అటవీశాఖోద్యోగులకును ఎట్టిసంబంధముండదు. అటవీయంధుల కలపను వృద్ధిచేసేదానివల్ల రాష్ట్రమునకు లాభము కలుగజేయుట అటవీశాఖవారి ప్రధానకార్యము కాగలను.

పంచాయితీసంఘముల కొకహోదా యుండవలయునని మీరు కోరుచున్నారు. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెను. ఎట్టి చార్జీ లేక పొరంబోకులను మీస్ట్రాధీనము చేయవలయునని కోరుట వివరీతముగనున్నది. ఇట్లు చేయుటను పీలు లేదని కాంతముగ ఆలోచించిన మీరే గుర్రెరుగగలరు. తుపాకులకులై సెన్సులు ఉచితముగ ఇవ్వవలయునని మీరు కోరుచున్నారు. నాలుగణాలు చార్జీనామకముగ వున్నకొని లై సెన్సులను జిల్లా మాజిస్ట్రేటులు ఇచ్చుచున్నారు. అడవిమృగములను చంపవలసినప్పుడు మీరు ఇట్లు లై సెన్సు పొందవచ్చును.

గవర్నరుగారు ఈవిధమున ఉపన్యసించి సభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరిపిరి. పిమ్మట రెవిన్యూభోధ సభ్యులగు డి|| బి|| టి. రాఘవయ్యగారు మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. అరవమున తెలుగున అటవీవిషయములకు సంబంధించిన కొన్నివ్యాసములు చదువబడెను. పిమ్మట ఈక్రిందితీర్మానములు ఆమోదించబడెను:-

1. గ్రామములలోకి మొదటితరగతి యందు చేర్చబడి యున్న అడవులను పంచాయితీసంఘముల కివ్వబడవలెను. ఎట్టి మరతులలేక రెండవతరగతి రిజర్వలను అటవీ పంచాయితీ సంఘముల కివ్వవలెను. పంచాయితీసంఘముల అనుభవము ఆర్హతనుబట్టి మూడవతరగతి రిజర్వలను ఇవ్వవలెను.
2. గ్రామములకు చేరియుండు పొరంబోకులు పచ్చిక బయళ్లు ఇతర భారీప్రదేశములు ఎట్టిచార్జీ లేక పంచాయితీ సంఘముల కివ్వబడవలెను.
3. అటవీసామానులను, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు కాక పంచాయితీసంఘములే నేకరించి విక్రయించవలయును.
4. పంచాయితీదారులు, వాచర్లు అటవీ శాఖోద్యోగులకు పరిగణించబడవలయును.
5. అడవిమృగములను కాల్పుటకు పంచాయితీదారుల సిఫార్సుపై కొందరు ఉచితముతుపాకలై సెన్సుల నియ్యవలెను.
6. ఒక్కొక్క పంచాయితీసంఘమునకు ఒక్కొక్క తుపాకీయుండవలెను.
7. పంచాయితీదారుల క్రిమినలు కేసులందు సాక్ష్యమివ్వవలసినప్పుడు రెండవతరగతి సాక్షుల కివ్వబడు చిత్తువారికివ్వవలెను.
8. కాంపొండింగుచార్జీ లో కొంతభాగము పంచాయితీ సంఘములకు చేరవలెను.
9. గొర్రెలు రిజర్వలలో మేయుచున్న ఇంపాండింగుఫీజు 8 అగ్రాకు హెచ్చించవలయును.
10. పట్లభూములలో మేయు గొర్రెలపై ఇంపాండింగుఫీజు రెండింతలు చేయవలెను.
- (11) పంచాయితీసంఘముల అన్యత్తులు అధికారరీత్య పొండుకీపరులగు నుండవలెను.
- (12) నిమ్మకాయలకు పనిలేనిదీదవారికి రిజర్వలయందు కొంత భారీప్రదేశము నిచ్చుటకు పంచాయితీసంఘములకు అధికారముండవలయును.
- (13) కాసనసభకు రెండుప్రతినిధులను పంచాయితీసంఘములకు పంపుటకు అవకాశముండవలెను.
- (14) అటవీసంబంధముగ విషయములను ప్రాథమిక పాఠశాలయందు విద్యార్థులకునుకల వ విధానము చేయవలయును.
- (15) పంచాయితీసంఘముల నిలువ మొత్తములందు టను యూనియనుబాంకును స్థాపింపవీర్పాటులుచేయవలయును.
- (16) ఇంగ్లీషు తెలుగు అరవమున ఒకమాసపత్రికను ప్రకటింపవలయును.

గౌ హోంమెంబరు ఉపన్యాసము

తీర్మానములు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట హోంమెంబరు భాకొబాదరు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహేబుగారు సభ 8 ఆతయములపట్ల సానుభూతి తెలుపుచు మాట్లాడిరి.

డాక్టర్ లక్ష్మీపతిగారి పర్యటనము :-

డాక్టరు ఆచంటలక్ష్మీపతిగారు నిన్నటిదినము పుదుకోటకు ప్రయాణమై వెల్లిరి. మావల నల్లూరు, వలికల, తిట్టూరు మధుర, తిరుచినాపల్లి, డిండిగలు, రామనాథమున్నగు నగరములందు పీరు పర్యటన మొనర్చి ఆయాచేర్ల విషయములను గురించి ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు.

వృత్తాంతలేఖలు

చిత్రారు

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీ త్యాగరాజస్వామిలవారి ఉత్సవములు

శ్రీరామలింగ సభాభవనమున 16-8-26 మొదలు క్రింది కేసులైన అనంతరపుడు లగు శ్రీమత త్యాగయ్యగారి ఉత్సవములు జయప్రదముగ జరుగుచున్నవి. వారాయన స్వామియను 14 సంవత్సరముల బాలుకు అత్యద్భుతముగ వ్రాసేయిచ్చిన త్యాగయ్యగారి చిత్రపటమును సభాభవనమున స్థాపించిరి.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

డాక్టరు అనీల్ బెంటుమ్యూగారి రాక

డాక్టరు అనీల్ బెంటుమ్యూగారు ఈనెల 16-వ తేదీన ఈ పురం దయచేసినారు. ఆనాటి సాయంకాలము టౌను హాలులో ఆతల్లి నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద "కామవైల్లు బిల్లు" గూర్చి ఉపన్యసించిరి. మరునాటి ఉదయము "రాజోయే మహాత్ముని" గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

రాజమండ్రి

(ఒకవిలేఖరి)

గత బుధవారము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు శ్రీరాజా మాలే నారాయణరావు బహుమారు జయించారువారిచే నెల జొల్పబడిన శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారిచే కేసుంటునాటకము మాపురమగు జయప్రదముగా ప్రదర్శించబడెను.

నాటిరాత్రి నాటకమునకువచ్చిన ధనమంతయు 'రాజమహేంద్రవరం కోటగుమ్మమువద్దనున్న సమాజమువారికి' చేత్రుత్వ నవమిరొజున జరుగనైయున్న శ్రీరామమహాత్మ్యసందర్శమున వీడల కన్నదానము నొసంగుటకుగాను సమాజమువారికి సదగు మొత్తము నంతయు దయతో నిచ్చి వారికిగల త్యాగశిలమును వెలిబుచ్చిరి. వీరికి చిరాయురారోగ్యములు గలుగుగాక!

భీమవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ శ్రీ తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణగారు

9-8-26 తారీఖున శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మశ్రీ తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణగారి అకాలమరణమునకు చింతించుచు క్షమవరం పాదముల పురమందిరమున సానుకోశసభ కావించిరి. శ్రీమత అత్తల వీరరాఘవరావుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. బ్రహ్మశ్రీ చిరంజీవికాస్తులిగారు స్వార్థత్యాగియు ఉత్తమాదర్శపురుషుడనై పీఠపరిచి మాన సంస్కృత్యాద్వావ్యాప్తికై తమ సర్వస్వము ధారపోసి భిక్షాటనవృత్తి నైకాని మహావిద్యాలయము స్థాపించి అద్దాని చిరస్థాయిగచేయ నంబు ముపూరి పనిచేసిన శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మశ్రీ నూర్యనారాయణగారి జీవితచరిత్రను సంగ్రహముగ కరుణారస మొల్కు సభ్యులకు వింపించిరి. శ్రీమత రాయసం వెంకట్రామయ్యగారు క్రీడాకాండ్యైత్యబ్రహ్మపదమున లీనమై పాప భగవంతుని ప్రార్థించుచు వారి కటుంబమునకు శ్రీ గీర్వాణవిద్యాలయవాణికి తమ సానుభూతి తెలుపుచు తీర్మాన ముపపాదించి, సభ్యులందఱు నిలువబడి ఆమోదించిరి. శ్రీమత ఆదివి బాపిరాజుగారు భరతఖండమున విద్యాచరిత్రము మూడుపరిణామముల పొందినదనియు, పూర్వకాలమున నలంబా, తక్షశిల, అమరావతి, అణంతా మొదలగు ఆశ్రమాల మహామహులు, సన్యాసులు సమస్తవిద్యల బోధించుచుండ, చక్రవర్తులు, మహారాజులు, గొప్పవైద్యులు గుహలు, ఆశ్రమములు నిర్మించియు, సమస్త సమపాఠ్యముల సమర్పించియు, ఆపరివర్తులకు సహాయము చేసెననియు, మధ్యయుగపుల, ఒక్కొక్క పండితుడు తన గృహముననే తాను పూర్ణహండిత్యము సమపాఠ్యించిన విద్యను కీర్త్యులను గూర్చిని బోధించుచు వారికి తన గృహము ననే శిక్షగర్భము భోజనాదికల సంతోషముగా నివసించెడివాడనియు, అచుట్టుపట్టు గ్రామముల పాదలై ఆ ఆచార్యులకు

సహాయముచేయుచుండెడివాడనియు, నేడు పాశ్చాత్యవిద్యా లయములు, విద్యాలయములు కావనియు, సద్విద్య చేర్చుటకై మహానుభావులు స్వార్థత్యాగ లగు స్వామిత్రధానంద, మహావి రక్షిద్రవాధుడును, శ్రీ శ్రీ కోపల్లి చానుమంతరాయలను, శ్రీ శ్రీ తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణగారును ఉత్కృష్ట విద్యాలయములు స్థాపించి రనియు, ఆంధ్రవిద్యాలయము లకు నీరంజి స్వయాపము స్వార్థత్యాగ మనియు ఆంధ్రు లిరువురు తమ జీవితముల విద్యకై ధారపోసి రనియు చెప్పి, బాపిరాజుగారు తాను చిత్రకారకు డగుటచే స్వార్థత్యాగమే విద్యాయుక్తిని భరించు మహాచిత్రము లిఖించుట తన ఆదర్శములలో నొక్కటనియు అట్టి చిత్రము శ్రీ శ్రీ నూర్యనారాయణ, మానుమంత రాయల సృరణముల కర్పించు ననియు నుడివెరి. శ్రీమతలు భమిడిపాటి నూర్యనారాయణగారు, తణిక్కల్ల పూర్ణయ్య పంతులుగారు, అధ్యక్షులును మాట్లాడిన వెనుక ఆత్మకాంతి ప్రార్థనముతో సభ ముగిసినది.

రైల్వే

నిడదవోలునుంచి భీమవరం మీదుగా నరసాపురము, గుడివాడనుంచి కైకలూరుమీదుగా భీమవరం వచ్చు రైలుమార్గములపని త్వరత్వగా జరుగుచున్నది. మార్గముపొడుగున గాడి తీసిరి. చిన్న రైలుమార్గమునకు యిరువురు డిప్యూటీకలెక్టరులను పెద్ద రైలుమార్గమునకు నల్లరు డిప్యూటీకలెక్టరులను వీరిపై శ్రీ రాజబ్బి కృత్రిమిటి నాగేశ్వరరావుపంతులుగారిని కలెక్టరుగా భూమివిడుదలలకు ప్రభుత్వము నియోగించినది. 1928 కి రైల్వేడెవనుని చెప్పుచున్నారు. మాయూరి డిప్యూటీకలెక్టరు గారగు సోమరాజుకెట్టిగారు రైల్వేభూమివిడుదలకై నియమించినవారిలో నొకరు. వారిస్థానమున శ్రీపతి శేషగిరిరావు గారు మాడివిజనుకు జనరల్ డ్యూటీకి వేయబడినారు.

బోర్డులు

తాలూకాబోర్డులు మారిపోవుటచే కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలలో చాలా నాదావలడిగా ఉన్నది. అన్ని తాలూకా బోర్డులకు జిల్లాబోర్డుకు నామినేషనులు జరుగబోవుచున్నవి. జిల్లాబోర్డుప్రసిడెంటుగారు తమఉద్యోగమును స్థిరముగా నిలుపుకొనుప్రయత్నమును, మొదలగు తాము నామినేషనులుపొందు ప్రయత్నములతో మాజిల్లా జిసీవాకన్న ఎక్కువ గడిచినగా నున్నది. జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారితో తమవోటు వారిదని చెప్పుచు వారిని తమనామినేషన్ ఇప్పించమని ప్రార్థించేవారు ఎక్కువైపోవుటచే ప్రభుత్వము బోర్డులలో ఇతరవ్యాపారము లేనియు సాగుటలేదు.

హత్యలు

మా తాలూకాలో ఈనాడు చాలా హత్యలు జరిగినవి. మొన్న మొన్నవరకు మా తాలూకా గ్రామమున అరబ్బకల్లు గ్రామములో నున్న పుకల్లు అసిపైంటు ఇనస్పెక్టరుగారు చెట్టు లో భీచేయుచుండగా ఒక కళాలి యువకుడు పరునగు తనసత్తెత్తితో ఆయనతల నెగురవేసినాడు. తాను న్యాయమైనపనిచేసి నారనియు కళాలిలబాధలు విరగడకు ననియు ఆతడు చెప్పినాడు. ఆతడు నరసాపురము పోలీసువారిచే పట్టుకొనబడి నిప్పంధితుడై యున్నాడు.

మనుబోలు

(ఒక విలేఖరి)

మనుబోలు రైల్వేస్టేషను అసిపైంటుమాస్టరు యం. తిరువేంగళం నాయుడుగారు ఆనడికి మార్పు అగుటచేత వారి గౌరవాధ్యక్షము 17-8-26 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు మనుబోలు రైల్వేస్టేషనువద్ద సత్తెమ్మల మనుబోలు రైల్వేస్టేషను మాస్టరు శ్రీయంత బి. కోటిశ్వరరావు నాయుడుగారి ఆధిపత్యముక్రింద నొకమహాసభ జరిగినది. మనుబోలు గ్రామవాస్తవ్యులున్న తాలూకాబోర్డు మెంబరున్న నగు మ-రా-రా-శ్రీ చిట్టయ్య వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారును మ-రా-రా-శ్రీ దూబగుంట కొండయ్యకెడిగారు మున్నగు అనేకమంది ప్రముఖులు మహాసభకు విచ్చేసిరి. ప్రప్రథమము ఛాయాపటములు తీయబడినది. మనుబోలు రైల్వేస్టేషను పరిసర గ్రామవాస్తవ్యుల త్వర యొక ఓడ్డొల్లు పత్రమును మనుబోలు బోర్డుసభకాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు జి. నుబ్బరామయ్యగారు చదివిరి ఇపుడు మార్చయైన అసిపైంటుమాస్టరు కాంస్వభావులు. నిగడ్యలు. యూర్ద్రాహృదయలు. వీరి మార్పునకు చాలమంది వ్యయమున్నారు. అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసములో వీరు తమకు యంతయు సహకారులుగ యుండి అన్యోన్యముగ ప్రవర్తించి కనియూ వీరి మార్పు తమకు చింతకలగజేయుచున్నదనియు చెప్పిరి. సభాసంతర మొక అల్పాహరవిందు గావించబడినది.

పాలకొల్లు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మార్చి 15-తల్లిగ్రామము మేజరు యూనియనులో నుంచి మునిసిపాలిటీగా మారి యిప్పటికి ఆరుసంవత్సరములైనది. అప్పటినుంచి రెండేండ్లుమాత్రము రెవిన్యూ డివిజనలో ఆఫీసర్ యొక్క ఆఫీసియో ఛార్జుమెతులుగా పనిచేసియున్నారు. తరువాత అనగా 1922 సం॥రం మార్చిలో శ్రీ దొరతనమువారు ముగ్రామ మునపరుగారగు బోళ్ల వెంకటసుబ్బారావుగారిని ఛార్జుమెతుగా నామినేటుచేసిరి. గతసంవత్సరంలగాయతు ఛార్జుమెతు యొక్క నువ్వయమై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను శ్రీ దొరతనమువారు అట్టి అవకాశమును యింతవరకు యిచ్చివుండలేదు.

యీమధ్య శ్రీపాలకపంతులువారు అగ్రతంని యొమ్మి కొనుటకు అధికారమిచ్చించుమని తీర్మానించి శ్రీ దొరతనమువారికి అంగీకారమునిమిత్తము పంపించిరి. కాని సదరువిషయమై లోకలు నెల్లూగవర్న మెంటువారు యింతవరకు ఏయల్లి ప్రాయమును నొసగలేదు. ఇదియిటుండ శ్రీ శింగోడయనే దొరవారు తిరిగి బోళ్ల వెంకటసుబ్బారావుగారిచే మూడేండ్లు వరకు నామినేషనుకు నిఘాన్న చేసినట్లు వచంతులు బయలుదేరినవి.

పురపాలకసంఘమువారే యొన్నిక అధికారముకొరకు తీర్మానించినప్పుడు, శ్రీ దొరతనమువారు సదరుతీర్మానమును మన్నించి పురపాలకసంఘముయొక్క గౌరవమును నిలుపుదురుగాక యని కోరుచున్నారు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

అధ్యక్షుల నియామకము

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ నిన్నటిదినము గంటూరులో సమావేశమయ్యెను. కొంతసేపు చర్చజరిగినపిమ్మట అధ్యక్షులకు నిర్ణయించుటకు 4వ కమిటీ ఏర్పరపబడినది. ఈ కమిటీయందు చింతమనేని భావశ్యా, రావు వెంకట్రాయంగారు, టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. 4వ కమిటీవారు వారముదినములలో తమనిర్ణయమును నివేదించెదరు.

S. U. Narayanachary & Co,
Choukhamba-Benares

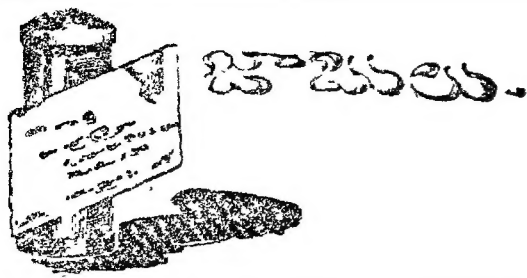
మాదగర అన్నిరకముల పట్టుబట్టలు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొదలగునవి కొరీసవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబడి యను 1కి రు 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 వుండేసరికి 1-కి అణాలు 6 నుంచి రు 10 లు. 32 పూసలుపున్న కంటి 1-కి అణాలు 8 నుంచి రు 10 లు గౌరీకంకరపూస 1-కి రు 3 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముల పూస 1-కి రు 2 నుంచి 30 లు పాత్రి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రు 7 నుంచి 12 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రు 14 నుంచి 15 లు లెంగుళూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 21, 16, 18మూర మంచరకం, రు 35 నుండి రు 150 వరకు. 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రు 25 నుంచి 150 లు చిన్న షెల్లు ఆడతగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రు 1-8-0 మర్తారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రు 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలూగు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, పుత్తకంపా-కాశీ.

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము ఆత్మర్యము! అధ్యుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట కిష్టముగలదా? అట్లుండెనచో సుప్రసిద్ధమైన అంజనమును తెప్పించుకొనుడు. అది జరుగబోవు పంకతులను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సొత్తులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును. సినిమావలె గూఢముండును. అన్ని భాషలలోను సరియైన జవాబులిచ్చును. అంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును. 1 కి గరయ్య. 1-8-0 తపాలా రుద్దు ప్రత్యేకము.

సమ్యక్సమాచారము - సహకారి

16-8-26 తేదీని బెజవాడలో జరిగిన సమ్యక్సమాచార సమావేశములో చేసిన తీర్మానము ప్రకారము 16-8-26 వ తేదీని సమ్యక్సమాచార కార్యస్థానము బందరునుండి గుడివాడకు మార్చబడినది. సమ్యక్సమాచారము అంగ మగు "సహకారి" మాసపత్రిక గుడివాడలోనే కార్యదర్శిచేత ప్రచురింపబడును. కనుక సమ్యక్సమాచారము నుత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రగెరా వ్యవహారము జరుపువారును "సహకారి" పత్రికతో సంబంధములు చందా మొదలగు వ్యవహారములు జరుపువారును గుడివాడ కార్యస్థానమునకు కార్యదర్శికి పంపగోరవను.

గూ. రామచంద్రుడు, కార్యదర్శి.

ఒక విజ్ఞాపన

హిందూస్థానీభాష సేర్పకొనువార లందరకు హిందీ, ఉర్దూ, తెలుగు, రోమను లిపులలో హిందూస్థానీభాష సేర్పబడును. అందరకు నుచితముగానే సేర్పబడును. ప్రతిదినము సాయంత్రము 4 గంటలు మొదలు 7 గంటలవరకు పెద్దాపురము పురజనసంఘ పుస్తకభాండాగారములో సేర్పబడును. హిందీ పుస్తకములు వార్తాపత్రికలు గూడ చదువరుల కొనగబడును. వీధివిద్యార్థులకు హిందీపుస్తకము లుచితముగా నీయబడును. నూలు వడుకుటకూడ దానియందభిరుచికలారికి సేర్పబడును. రాటములు, కడుపు, ఏనుగు సిద్ధముగా నుంచబడును.

మద్దాల సొందర్యరావు, అధ్యక్షుడు.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు సభ

రాయకుదురులో జరుగును

29-8-26 తేదీ సోమవారము పగలు 12 గంటలకు భీమవరం తాలూకాబోర్డు స్వెన్చోర్ మిటింగు అయి భీమవరం చిలేజి రోడ్డు మరమ్మత్తు విషయమై తీర్మానించిన తీర్మానము మార్చుచేయుటకును లోకల్ ఫండు ఇన్ స్పెక్టరుగారి పోస్టు ఖాయపర్చుటకును రాయకుదురు ఉన్నతప్రాథమికపాఠశాల లో జరుపబడును. స్వెన్చోర్ మిటింగు అనంతరం ఆర్డినరీ మిటింగు జరుపబడును.

పె. బావిరాజు, అధ్యక్షుడు.

అష్టమాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్యక్సమాచారము బోధాధి ప్రదర్శనము-సంద్యాల

ఈ మహాసభ ఏప్రిల్ 3, 4, 5 తేదీలందున సంద్యాల లో జరుగగలదనే సంగతి ఎల్లరకును విదితమైనదంతయు. కార్యక్రమములన్నియు జరుగుచున్నవి. పండిలిజేయుటకు ఆరంభం చేసినారు. రాజోవు ప్రతినిధులకెల్లరకును సంద్యాల విక్టోరియా థియేటరునుమందును మరియొక పసతిగృహమును ఇంకను తగు స్థానవిస్తూలు గావించబడినవి. ఆహ్వానసంఘమువారు ఎల్లరును సమీక్షాసమావేశానికి కార్యముల జరుపుచున్నారు.

సభకు రాజోవు ప్రతినిధులెల్లరును ముందుగా కార్యదర్శిగారికి తెలిపినయెడల ఏర్పాటులుజేయుటకు చాలా సౌకర్యములుండును. ఆయుర్వేద వైద్యకాలాధిపతులును వైద్యులును విద్యాపీఠములమంత్రులును, కళాశాలాధ్యక్షులును తత్సంబంధమున ఇతరులును వైద్యాభిమానులున్నా ఎల్లరును ఈసభకు తప్పక విచ్చేయుదురుగాక. సంద్యాలకు సమీపములో నుమారు 10 మయిళ్లదూరములో మహాసందితేత్రము గలదు. అట్టి పుణ్యతేత్ర దర్శనముకూడా ఈ మహాసభకు వచ్చినవారలకు లభించును. కావున మహానీయులెల్లరును తప్పక దయచేయుదురుగాక యని ప్రార్థన.

సభకు రాజోవు ప్రతినిధులెల్లరకు భోజనఫలహారాదికములు ఉచితముగా నొసంగెదరు. ప్రతినిధిరుసుము రెండు రూపాయలమాత్రము ఇవ్వవలసియుండును.

టి. రామభద్రయ్య, ప్రధానకార్యదర్శి.

అభినయము.

మతభేదములు.

ప్రకృతమున ఆంధ్రదేశమును కలవరపెట్టుచున్న శాస్త్రీయ జిజ్ఞాసలయందు అభినయజిజ్ఞాస అగ్రస్థానమును వహించినది. నాటకరంగ పరాజ్ఞులు నిర్మిస్తున్న సందరిందు పండితులును పాశ్చాత్యవిద్యావ్యామోహితులై దేశీయనాటకరంగమును న్యూనముగ గమనించు చూచు విద్యాధికులును ఉభయ పక్షములవారును తమ తమ విద్యావ్యాసంగముల నిమగ్నులై మతభేదమునకు కళలకు తమ విజ్ఞానమును వెలిబెట్టియుంట సర్వజనసామాన్యవిషయము. ఇట్లుండ చూచు పండితులయందు అరవిందుని వంటియు ప్రజ్ఞెరునివంటియు బుద్ధిమంతులున్న పండితులయందు ఆంధ్రదేశమున వేయటరాయ శాస్త్రీ కృష్ణాచార్యులవంటి ప్రముఖులును యీ విషయమున మార్గదర్శనము చేయుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయును. అందు అరవిందుడు శ్రీ కృష్ణాచార్యులుగారి సిద్ధాంతములు కొన్ని అంశముల భిన్నమయ్య చర్చకు మిక్కిలి రుచియునుగ నున్నవి.

భావయేకాదు. భావము నాట్యభిజమని శ్రీ ఆచార్యులు గారి వాదము. భావముకన్న భావన అనుసరించ వలసియుంట అభివేత్తభి యగునని అరవిందుని సిద్ధాంతము. ఆచార్య సిద్ధాంతమును బట్టి నటునకు కవికి సమానస్థాన మగుచున్నది. అరవిందుని వాదమున నటుకు కవికి ఉపకరణ మగుచున్నాడు. అట్లుగనవచ్చు కవియే శిల్పికాని, నటుకు శిల్పికాడు. ఆచార్యుల గారి వాదమునకవియు నటుకును ఒక్కరసమునకేవల్యాఖ్యలేలు. కవి శాబ్దికవ్యాఖ్యాత, నటుకు ఆజ్ఞికవ్యాఖ్యాత. అరవిందురొగి వాదమందు భావయే భావమునకు వ్యాఖ్యాన మనియు తదను యాయుగ అభినయము జరుగవలెననియు నటునకు స్వాతంత్ర్యము గొనుమనని వారివాదము. శ్రీ ఆచార్యులవారును నటుకు ప్రస్తుతశిల్పిలను బట్టి కవికి యనుయాయీయు బడసినను ఉభయయును ఒక రసమునే విమర్శించి ప్రవర్తించు రనియు సెల విచ్చుచున్నారు. దానికి నిదర్శనముగ నటుకు కావ్య మందగుల యసందర్భముల దిద్దకొను స్వాతంత్ర్యము కలిగియుండుటయు షేక్స్పియరువంటి కవింద్రులు నటులై తమ కవిత్వమును సంస్కరించుకొని యుండుటయు సుప్రసిద్ధ నాటక కర్తలు తమ నాటకములకు నటు లొసగు అభిప్రాయములను చూచి తమకృతుల సవరించుకొనుటయు నిదర్శనముగ ఉదాహరించుచున్నారు. భాషలేనిది అభినయ మెట్లు సభవిండును అని ప్రశ్నించిన లోకమే సాక్ష్యము. భాషలేనివారి భావములు అభినయమున స్పష్టమగుట మనము కనుచున్నారము. అభినయము భావకు ఎట్లు జీవము పోయుచున్నదియో మన మెరుగుదుము. యదార్థమున రెండును పరస్పరసంబంధములు కాని ఒకటి ఒకదానికి విరధముకాదు. నిజముగ శ్రీ ఆచార్యుల వారు నడిపినట్లుగ అభినయము సరస్వతికి సర్వాంగపులక వని చెప్పక తప్పదు. భావ ముఖమాత్రవిలసిత్వము. అభినయము సర్వాంగవిలసిత్వము. ముఖద్వారమున కబ్జతైని వాగ్దేవి చెలిబుచ్చు యత్నించి విఫలయై ప్రత్యంగపులకపుష్పిత నోసర్చి కృతార్థ యగుచున్నట్లు చెప్పక తప్పదు. భావావ్యతసరస్వతకు భావ ఒకద్వార మనుట నిశ్చయమైనను సరస్వతి అభినయ న్యూరిచే భావరసమును సహస్ర నాడివిస్త్రుత మగు ప్రత్యేక యవనేకమున రసవత్తమముగ చిక్కబట్టి దివ్యవిగహ పరమగు పన్నీరు బుడ్డిచి సహస్ర ముఖముల ఆనేకము ఒకదర్ప మంట యనుభవైకగమ్యము. భావమును భావయ అభినయ మును వంతులు వైచిత్రీని అత్యంతస్పర్శను సంభవింప జేయుదుంట ప్రత్యక్షమగుచుండ, దేనిని కాదనగలము?

పో॥ శాస్త్రీ

ఉపాధ్యాయుడు, బెజవాడ.

రాజమహేంద్రవరము

శ్రీ సాంబశివరావు గ్రంథాలయపక్షమున కామాక్షి మహాలలో యీసెల 13-వ తేదీ సాయంత్రమున నొక పౌర విశ్వబ్రాహ్మణుల బహిరంగసభ జరిగినది. బ్రహ్మశ్రీ కవులూరు సూర్యనారాయణాచార్యులుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఈ క్రిందితీర్మానము జిల్లావిద్యాసంఘసభ్యులయిన దార్ కొండా చార్యులుగారిచే నుపపాదించబడి జిల్లాబోర్డు సభ్యుల యిది కానుమ గురుమూర్తి ఆచార్యులుగారిచే బలపరుపబడి సర్వజనా మోదము నొందినది.

రాజమహేంద్రవరమునందలి విశ్వబ్రాహ్మణులపక్షమున గావించబడిన యీ సభాసభ్యులు మన విద్యాశాఖమంత్రులైన సర్ వీ. పి. పాత్రోగారిని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క

సెనేటు హామలో విశ్వబ్రాహ్మణసంఘము తరపున బెజవాడ నివాసులయిన మ-రా-రా-శ్రీ పెద్దప్రోలు సూర్యనారాయణ రావుగారిని నొక సభ్యులుగ నియమించవలె నని కోరుచున్నారు.

పండిత గానాల రామమూర్తిగారు అధ్యక్షులకు వంద నములు తెలిపినతరువాత సభ ముగింపబడినది.

(ఒకవిలేఖకుడు)

ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘ వార్షికోత్సవము

స్కాట్లండుమిషను హైస్కూలు, అర్మోరా

ఇచ్చట హైస్కూలు ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘ వార్షికోత్సవము 18-8-26 తేదీ మధ్యాహ్నము 8-30 గంటలకు హైస్కూలుహాలులో హహారాజశ్రీ మణివాళయ్యగారి అగ్రాస నాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఈసభకు సి. సుందరంగారావు పాఠశాలలోని యుపాధ్యాయులలో చాలమందియు, చాలమంది బాలురును వచ్చిరి. మొదట ఆకుండి వెంకటేశాశ్రీగారు ఆంధ్రమున ప్రార్థనచేసినతరువాత తమిళబాలర తమిళగీతము లచే సభ్యులను కొంతసేపు ఉత్సాహవంతులుగ చేసినవిష్కట సంఘకార్యదర్శి విద్యార్థిసంఘవార్షికోనివేదికను చదివెను. తరువాత స్కూలు ఫైనలుక్లాసులో సెలెక్షన్ పరీక్షలలో ఎగ్రూపు తెలుగుపరీక్షయందు, సి-గ్రూపు తెలుగుపరీక్షయందును ప్రథములుగను, ద్వితీయులుగను నిలిచిన వీ. కిరరాఘవయ్య అను బాలురకిని, ఎమ్. ఎస్. నరసింహాచారికిని, వెంకటేశాశ్రీగారు దామే కొన్ని ఆంధ్రగ్రంథములను బహుమానములుగా మణివాళయ్యగారిచే నిప్పించిరి.

అంతట మా ప్రెసిడెంటుగారు అధ్యక్షులకు వందనలు సమర్పించుటకు లేచి "ఈసభ యంత జయప్రదముగా జరుగుటకు యీ విద్యార్థి సంఘముయొక్క వైకుంఠపాదముగా రైన ఆకుండి వెంకటేశాశ్రీగారియుత్సాహమే కారణము." అని యుద్ఘాటించుచు నాంధ్రవిద్యార్థుల కండఱును హితోపదేశమును చేసిరి. అంత అధ్యక్షునికి వందనసమర్పణమతో సభ ముగిసెను.

(ఒక ఆంధ్రవిద్యార్థి)

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యుల యెన్నికలు.

ఈ విషయమై యీ క్రింది యేర్పాటులు గావించబడినవని యీ జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులందరికిని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

జనసంఖ్యనుబట్టి 50 వేలజనాభాకు ఒకరుచొప్పున మన జిల్లానుండి 11 మంది ప్రతినిధులకు మాత్రమే రాష్ట్రీయసంఘమునకు ఎన్నుకొనుటకు అధికారము గలదు. వీరుగాక మనజిల్లా నుండి పంచములు, స్త్రీలు, వహుస్థితియును, మొదలగువారికి ప్రాతినిధ్యము లభించునట్లు ఇంకనిద్రు సభ్యులధికముగా నామినేటు చేసుకొనుటకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు అధికారము కలదు.

గుడివాడ, కైకలూరు తాలూకాలు.

ఈ రెండు తాలూకాలనుండి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు యీసంవత్సరము పంపనలసిన 5 మంది ప్రతినిధులకు యెన్నుకొనుటకై మార్చి 30 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 8 గంటలకు గుడివాడలో కమ్యూనరీ సక్రముద్దను,

దివి, బందరు తాలూకాలు

ఈరెండు తాలూకాలనుండి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు యీసంవత్సరము పంపనలసిన 6 మంది ప్రతినిధులకు యెన్నుకొనుటకై మార్చి 30 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు బందరు పురమందిరములోను,

గ్రామకాంగ్రెసు సభ్యుల సాధారణ సమావేశములు జరుగనున్నవి. గనుక ఆయా తాలూకాలలోని యావన్మంది సభ్యులును తప్పక విచ్చేసి యెన్నికలు జయప్రదముగా జరిపించుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈయెన్నికలు సక్రమముగా నిర్వహించుటకై సమావేశానుసంఘానములుగా నుండుటకు గుడివాడలో మ-రా-శ్రీ దుర్గిపాటి ప్రసాదరావుగారిని, బందరులో మ-రా-శ్రీ పెనుమర్తి లక్ష్మీపతిశాస్త్రీగారిని కోరినాము.

గ్రామపట్టణకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి లీమయమైత మసభ్యులందరికి తెలియబర్చునలెను.

దిట్టకవి వీరరాఘవయ్య

ప్రధానకార్యదర్శి

కావలెను

ఒంగోలు తాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందలి వైశ్యబృందముగారి గృహములందు వేదోక్తవిధానము ననుసరించి పురోహితముచేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను. వివరముల కొరకు యీ క్రిందివిధానమును వ్రాయుదు.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి, కనుపర్తి గ్రామపైశ్య సంఘాధిపతి, లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-3-26.

నోటీసు

అనంతపురం జిల్లా కోర్టులో తాడిపత్రి తాలూకా పాతపల్లి గ్రామం లేటు పొగాకుల నాగమ్మ ఆస్తి విషయంలో

O. P. 5 Of 1926

అనంతపురం జిల్లా కోర్టు గారు రెఫరింగు ఆఫీసరు 1 బూచిన్నాగన్న ముమ్మ హక్కుదార్లు 2 బూచి సుబ్బిరెడ్డి యితని త

ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరముల క్రిందట ఖాని కాబడిన నాగమ్మ ఆస్తికి తాము హక్కుదార్లంబి పై సమూహపరచిన హక్కుదార్లు చెప్పచున్నారని ఇందుకు ఆక్షేపణమును ఎడల గూర్చి 15-4-1926 తేదీని హజరై తెలుపుకోవలెను.

L. C. Howill Esq. జిల్లా జడ్జి.

గూడూరు డి. ము. కోర్టులో

అసలు 1921 సం॥ నెం 843 రు.

వాద:- అడ్మినిస్ట్రేటర్ జనరల్ మద్రాసు. యెదిరిలు

ప్రతివాదు:- ఆంధ్రభూసా జయరామా రావు వద్దరా.

స్వల్పముజిల్లా రాజాధికారాల పాక్కందల శ్రీ శ్రీ యంత్రం చూసెంబరు ప్రతివాదులకు గ్రామపరిషత్ హక్కు అనుభవం గల భాగం యీసెంబరు వాదిగారు యేలంకు తెచ్చుచున్నారు. సదరు యేలం 28-3-1926 తన స్వల్పముజిల్లా కోర్టుకొద్దర సాయంత్రం 5 ఘంటలకు తీర్మానం కాబడునని ప్రచురపరచుచున్నాడు.

టి. వి. రామస్వామి అయ్యర్. వాది వక్త.

నోటీసు

కాకినాడ తాలూకా పటవల గ్రామంలో, నాకున్న నాసోదరులు, నారాయణుడు, గంగయ్యలకున్న వుండుకున్న చరణి రాసులయందు మా విభక్త సోదరుడు కాళా వెంకన్న వసుదాను అప్పన్నకు యేభద్రమైన హక్కున్ను లేనిదే, తనకు హక్కుగలదనిచెప్పి ప్రజలను నమ్మించి రుణములు చేయుచున్నట్లు తెలియపర్చినది. మా తాలూకా ఆసులయందు గలదని సదరు అప్పన్న చెప్పేమాటలను నమ్మి యెవరైనా సదరు అప్పన్నకు బదుల్లి యిచ్చేయడం, రుణదాతలు సదరు సొమ్ములు చెడ నిలిపుటందని యిందుమూలంగా తెలియపర్చడమయినది.

కాకినాడ తాలూకా పటవల కాళా పోతన్న నివాసము 19-3-1926

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-వ భాగము:- వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి ననుభవనముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. పి. 0-4-0 2-వ భాగము:- శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజులి బొమ్మ భూములు, అనవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు. మొ॥ 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది. (8) 3851 1-కి రు. 1-12-0; పి. పి. 0-6-0 టి. టి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి స్వల్పముజిల్లా

కృష్ణాజిల్లాలోనిబోర్డుల తగాదాలు

3

కృష్ణాజిల్లా ఆంగ్లరాష్ట్రమునందు మధ్య నున్నది. మిగుల నాగరికత చెందినదనియు రాజకీయ పరిజ్ఞానము గలదనియు ప్రతీతిగల జిల్లా. ఈజిల్లాలో నారు తాలూకాబోర్డులు గలవు. 1. నందిగామ 2. దేజవాడ 3. నూజివీడు 4. గుడివాడ 5. కైకలూరు 6. బంకరు. ఈఆరుబోర్డుల ప్రస్తుతస్థితి ఎటులున్నదో ఈస్థితిలో నవి యుండుటకును ప్రజల ఎన్నిక హక్కులు భగ్నము గావించబడుటకును వీడ్పుటకు కారభూతులలో వారిని ప్రేరేపించియున్న ఉద్దేశ్యము రెవ్వయో ప్రజలు గ్రహించుట చాలా అవసరము. స్థానికస్వపరిపాలన స్వరాజ్యమునకు ప్రథమ సాధనము. స్థానికస్వపరిపాలనయనగ తాలూకాబోర్డులు జిల్లా బోర్డులు. వీటిలో ప్రజలకుగల ఎన్నికహక్కులు మిగుల పవిత్రమయినవి. ఎన్నికహక్కు స్వరాజ్యమునకు పునాది. ఎన్నిక హక్కు తిలకుమహోదయుడు ఉద్బోధించిన జన్మహక్కు. ప్రజల ఎన్నిక హక్కులను పాడుచేసినవారు దేశమునకు శత్రువులు. నామినేషన్ అనునది నిరంకుశత్వమునకు చిహ్నము. జస్టిసుపార్టీకి ప్రధానమగు ఆయుధము. మంత్రిగారచేసిన జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుచేసిన నామినేషన్ లో నై చ్యముగలదు. నామినేషన్ నకోరువాడు మంత్రిగారినిగని జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని గాని ఆక్రయించవలసి యుండును. వారు చెప్పినటులచేయుదు మని వాగ్దత్తము చేయవలసియుండును. తాము చెప్పినటుల ననుచుకొని రని నమ్మకముగలవారికే వారు నామినేషన్ చేయదురు. సిజమె. కాంగ్రెసువాదులెవరు నామినేషన్ చేసిరి యిది విచారించి కాంగ్రెసుయొద్దమును సెట్టి గానిగని జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారుగాని నామినేషన్లను తమచేతిలో నుంచుకొని తమ కీలుబొమ్మలను నామినేషన్లు చేయుదురు. ఎన్నికలలో అధికసంఖ్యకులను పొందలేకున్న నామినేషన్లు ఉపయోగించి తమపార్టీ కీలుబొమ్మలను నెదరు.

ఎలక్షన్ (ఎన్నిక) లలో ప్రజాశక్తిజ విప్లవీయన. ప్రజాశక్తిప్రాయము వ్యక్త మగును. ఎన్నికకు నిలుచు వారు ప్రజల విశ్వాసమును కలిగియుండనివో జయము పొంద సేరదు. బోర్డులలోను కాననభలలోను అన్నిస్థానములను ఎన్నికకు రావలె నని కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. అన్నిస్థానములను ఎన్నికకువచ్చి ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయ ప్రకారము పరిపాలన జరుగుటయే స్వరాజ్యము. కృష్ణాజిల్లాలో నేడు జరుగుచున్నదేమి? ప్రతి తాలూకాబోర్డుకును నాలుగు స్థానములను నామినేషన్లరూపమున జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును మీర్జాపురం రాజాగారిచేతులలో పెట్టుచున్నారు. జిల్లాబోర్డులో 7 స్థానములు నామినేషన్ రూపమున మంత్రిగారిచేతులలో పెట్టుచున్నారు. మంత్రిగారును మీర్జాపురం రాజాగారును ఇద్దరును వెలమవారై బంధువులై స్నేహితులై కృష్ణాజిల్లాబోర్డును ఆరు తాలూకాబోర్డులను నామినేషన్ల ఆయుధములను ప్రయోగించి తమ కేతిలో పెట్టుకొని యత్నించుచున్నారు. ఇందువలన ప్రజల హక్కులకు భంగము కలుగుచున్నది. ఈబోర్డు లన్నిటిలో ప్రజల అభిప్రాయము వ్యక్తమగుటకును ప్రజలరాజ్యమే స్థాపించబడుటకును వీరిద్దరు మహావ్యక్తులను వ్యతిరేకులై నిలచినారు. వీరిద్దరును ప్రజల తరపున ప్రతినిధులుగా వచ్చినామని చెప్పకొనుచున్నారు. అందులోకూడ యథార్థము లేదు. రామారాయంగారు జమిందార్ల ప్రతినిధిగాని సామాన్య ప్రజల ప్రతినిధికాదు. గవర్నరుగారి అనుగ్రహమువలన మంత్రివదనని పొందినవారు. మీర్జాపురం రాజాగారు బోర్డు మెంబరుగా నామినేషన్లవలన వచ్చినవారుగాని ఎన్నికలో నిలచినవైనవారుగాదు. కాని తరువాత ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నికలో కోవలమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారితో సమాన ఓట్లుచ్చి లాటరీలో గెలుపొందినారు.

1. దేజవాడ తాలూకాబోర్డులో నేడు జరుగుచున్నదేమి? నిరుడు మంత్రిగారు అందరు బోర్డు మెంబర్లను నామినేషన్ చేసినారు. ఈసంవత్సరము కాంగ్రెసు పార్టీకిని మీర్జాపురం రాజాగారి పార్టీకిని ఎన్నికలలో గొప్ప పోరాటము కలిగినది. ఎన్నిక స్థానములు పన్నెండు. నామినేషన్ స్థానములు 800 గు. ఈస్థానములను మీర్జాపురం రాజాగారి చేతులలో నున్నవి. కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఎన్నికలలో తొమ్మిది గాని పదిగాని జయింతునును ఆతతో సమ్యక్ముతో పనిచేయుచున్నారు. మా దుసంవత్సరముల వరకు దేజవాడ తాలూకాబోర్డు కాంగ్రెసు వారి కధీనము గావచ్చును. వరయ్య జిల్లాబోర్డుకు కూడ కాంగ్రెసువారే ఈ బోర్డును ఎన్నుకొనబడెదమన్ను. మీర్జాపురం రాజాగారి పక్షమున మఖ్యులగు అభ్యర్థులు మైలవరం రెండవ రాజాగారును వీరికి సహపంధువులగు చీమలవాడు రాజా

గారును పుల్లెల రాజాగారును తిరువూరు రాజాగారును వీరందరును వెలమ జమిందార్లు. తక్కినవారు కొండప గారు ముగ్గులు మరయ్యగారు ఇక్కడ మీ రాజాగారు తాండూరుగారు. ఇందులో మైలవరం రెండవ రాజాగారి ప్రెసిడెంటుగా చేయనలె నని ప్రయత్నించుచున్నట్లుల వీ పార్టీవారు బహిరంగముగా చూచుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసు వారి పోటీలో మీర్జాపురం రాజాగారి పార్టీ వచ్చునా అనునది సమస్యఅయినది. మీర్జాపురం రాజాగారిని సంప్రతించియే దేజవాడ తాలూకాబోర్డువారు కొన్ని ఫీర్సులుగా చేసివారు. వాటిని జిల్లాబోర్డువారు ఖాయపరిచినారు. ఆప్రకారం ఎన్నిక దారులపట్టియి తయారుఅయినది. తరువాత మీర్జాపురం రాజాగారికి అనుమానంకలిగినది. కావున తిరిగి జిల్లాబోర్డులో ఫీర్సులలో మర్చించినారు. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును తొలగించ రెడ్డిగారు ఈ రెండవ దఫా జరిగిన మార్పు చెల్లనని చెప్పి పాత ఫీర్సుల ప్రకారమే ఎన్నికలు జరుపుటకు నోటీసు కట్టినారు. మీర్జాపురం రాజాగారిపక్షము వారు దేజవాడ బోర్డులో దావాలు వేసినారు. ఎన్నికలు జరగకుండా ఇంజంక్షన్ వేసి పొందినారు. ఈనెల 9 వ తేదీతో పాత సభ్యులగుడువుకాల ము పూర్తి అయినది. కొత్తగా జరగవలసిన ఎన్నికలు ఆగినవి. కావున దేజవాడ తాలూకాబోర్డు మీర్జాపురం రాజాగారి వశమైపోయినది. అయినగాని దేజవాడ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా మైలవరం రెండవ రాజాగారి స్నేహున్న వారి మైలవరం బాలభారతీ నాటక సమాజమువకు మేనేజరున్నా అయిన శ్రీశ్రీమూర్తి వీరయ్యగారిని నామినేషన్ చేసినారు. ప్రెసిడెంటుగారికి లోడుగా చుంకి బోర్డు వ్యవహారములలో బాధ్యత వహించు బోర్డు సభ్యులను సెట్టి యుచున్నామని చెప్పటకు మైలవరం కాపురములపై లంగరి తెచ్చి రాజాగారి కంఠముతొడ నొకరును శ్రీ వేదనాంబుల రిన్నీ చీమలవాడు కాపురములను పంచుకుంటున్నట్లుచెప్పి పాత రాజాగారి పాలెనున్నా అయిన శ్రీచాల్ల చింతయ్య గారినినూ నామినేషన్ చేసినారు. దేజవాడలో దావాలు మనసముగోర్డు సముగోర్డు పైకొట్టుచున్నామనిబోర్డులలోను మును సంతకర్తలు పట్టచున్ను. ఈకాలములో దేజవాడతాలూకా బోర్డు ఎవరిచేతులలో నుండును? దేజవాడ తిరువూరు తాలూకాల ప్రజలచేతిలో నుండునా? ఉండదు. మీర్జాపురం రాజాగారిచే నామినేషన్ చేయబడిన పైన చెప్పబడిన మహాభావులచేతిలో నుండును.

4

2. నందిగామ తాలూకాబోర్డును నిరుడు నామినేషన్లు వచ్చినవి. వెలమ మొఖాసాదారుగు నుమృతపు వెంకటరంగారావుగారు ప్రెసిడెంటు అయినారు. వీరికి సాత కులస్తులగు వెంకటరెడ్డిగారిని పొడ్డుకర్కుగా నిచ్చిరి. వెంకటరంగారావుగారికి ఇంగ్లీషు రాసయిన ప్రతికరెస్పాండెన్సు తెలుగులో తిడ్డుమా చేయించుకొనుచున్నారు. తక్కిన గుమాస్తాలయందు రంగారావుగారికి విశ్వాసములేదు. వారందరు బ్రాహ్మణులు. వారిందరును రంగారావుగారు టాన్సుఫరు చేయించుకున్నారు. బ్రాహ్మణేతర గుమాస్తాలను బదిలీగా తెచ్చించుకున్నారు. నందిగామలో నొక బ్రాహ్మణేతర సంఘము స్థాపించ బడినది. దానికి పొడ్డుకర్కు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు. ఆస్పత్రి కాంపౌండరు గారొక ముఖ్యసభ్యులు. ప్రెసిడెంటు గారికి వైసు ప్రెసిడెంటుగారికి ఈవిషయములలో తగాదా కలిగినది. వీది ఎటు లున్నును వైసు ప్రెసిడెంటుగారు ఆరు నెల్లల క్రిందట రాజీనామా నిచ్చినారు. ఆస్థానమంకను ప్రెసిడెంటు గారు ఎన్నికకు పెట్టలేదు. ప్రెసిడెంటు రంగారావుగారు జజ్జరు కాపురములు తాలూకాబోర్డు కార్యస్థానమును నందిగామకు నెలల కొద్దియట్లులేదు. 1925 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలనుండి 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలవరకు రాలేదు. వైసు ప్రెసిడెంటులేదు. పొడ్డుకర్కు వెంకటరెడ్డిగారే చాలావరకు వ్యవహారములను నిర్వహించుచున్నారు. ఈసంవత్సరము ఎన్నికలు వచ్చినవి.

జిల్లాబోర్డువారు నందిగామతాలూకా కంచకచెర్లనుండి రంగారావుగారి స్వగ్రామమును జజ్జరుమీదుగా ఎర్రపాలెం రైలుస్టేషన్కు రోడ్డువేయటను ప్రారంభించినారు. దానికి రంగారావుగారి రోడ్డు అని నామకరణము చేయించి కిల్వకా చతురతతో ఒక రాతిమీస చెక్కించినారు. రంగారావుగారి జజ్జరునుండి క్కముందుఅటు రైలుకు వచ్చుటకును ఇటువైదరా బోరు రోడ్డుకు మోటారుకు వచ్చుటకును బహువిధగ నుండును. ఈసంవత్సరపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమున సరస్వతి పత్రికాధిపతుడు విజ్ఞానచంద్రికా మండలి సభ్యులును సగ శ్రీ యుత జయంతిపురం జమిందారుగారును అయ్యుడేవరకాకోకం

వృక్షాదు ర్మేనుగ నం 18½ బెన్నె 1-1	96	6 0 0
మూల ర్మేనుగ నం 20	98	9 0 0
నం 20 బెన్నె నించు 2	99	8 12 0
నం 22 99	99	8 14 0
నం 12½ బెన్నె వర్క ను	97	7 0 0
నం 13½ 99	99	7 8 0
నం 12½ అలెన్నె	99	6 6 0
నం 12½ పాండిచేరి	99	6 14 0
నం 14½ 99	99	7 2 0
నం 12½ క్విలక్ కవున్	99	5 15 0
నం 14½ 99	99	6 9
నం 10½ కోయంబుత్తూరు	99	6 2
నం 12½ 99	99	6 12
నం 14½ 99	99	6 14
నం 12½ గోక	99	6 7 0
నం 20 గోక	99	7 12 0

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మంచిపనితరము!

సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన మజారి

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును
అన్నివిధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర,
వద్యాణములు, నాగవత్తులు, వుంగరములు వగైరా నగలున్న చెంబులు, లో
టాలు, కప్పులు, పెండిసామానులు, కుంకుమభరిత మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే
పెద్దఅండాలువర్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద
ముగాను కుద్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

శ్రీలక్ష్మీ వర్కుస్

తంజిలిసం. } పొన్నయిటరు, మే. సత్యనారాయణచారి,
“సత్యవర్కుస్” } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

సోలవజంట్లు: జి. యం. శెట్టి అందు నన్ను, నగలవర్తకులు, 229, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము

అంజనాలయము

లోనే తెలిసింది ఆయన ప్రపంచము! అనందించుము. కష్టములు, భోగ్యకృత్యములు, విద్యాబుద్ధులు,
జయపజయములు వేయే నీ జీవిత రహస్యమంతయు అంజనాలయమున గన్నులకు గట్టిపట్టు ప్రదర్శింపబడును.
వ్రాసిపంపవలెను. జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపవలెను లేనివారు తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి
పంపినచాలును. జీవిత రహస్యకోధన ప్రశ్నకు 0-8-0 తక్కిన వివరములు వ్రాసిన తెలుపుదుము

వి. యస్. యన్. శర్మ అంజనాలయము, రాజమండ్రి.

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు స్ప్రే అత్తరు

క్రాంతగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యిక్కర
వేడుకసమయములందు నా
డుటకు యంతమంచి నవీన
అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు

ఉండి యుండ లేదు,
పై భాగమునం దున్న
మొర మూతను తీసినచే
మంచి గువాసన గల

అత్తరు వేడలను, బుడిని నిలుపుగానుంచిన బయటికిరావడము ఆగును. పరిష్కారమై ఒకబుడికి అర్థరూపు తప్పించుకొనుడ,
తరువాత మీరు మీస్నేహితులను డజనులకు సంతోషముతో ఆహ్వానింతురు. బుడి 1-కి ధర రు 1-4-0 తపాలాద్వార ప్రశ్నకం.

BAIJNATH MOTHILAL & Co.,
168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు గుమారు (5000) అయిదుజేల తెలుగుమాటలు ఆకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆర
వము పదములు చేర్చబడినవి; ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు,
ఇది చదివినచో గురుసహాయ మక్కరలేకుండ పైభాషలు మాటలాడు శక్తికలుగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు,
లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనలకు, మిక్కిలి యుపయోగించును.
వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపఁగలదని నిరూపించుముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ. ఒక లులుడత్యంత శౌభ్యమున నమిలి త్తముఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుఁడు
వేశ్యాలోలుఁడై తద్విత్తమంతయు వేశ్యకర్మించి తుదకు దానిచే వేడలగొట్టుబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క
వ్రాయబడినది. లుబనర్థనము, వేశ్యామాతృవర్ణనము జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందులి నీతిశృంగార పద్యములు చదివి
తీరవలయును. ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువఱకు విడువ బుద్ధివోడవదు.

చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి పితాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారిచే రచింపబడినది:
ఆంగ్ల దినపత్రిక “హిందు” విమర్శన మిట్లు
చేసినది:—

“గ్రంథకర్త యీపుస్తకమును ఆంగ్లదేశమునకు రాబిన్
హుడ్ (Robin Hood) వంటి యసహాయశూరుని పేరట
కావ్యసమర్పణముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముగూడ
నున్నది. ఒకయోధ్యునిరాగములచే పితూరి యెట్లు రేగినది;
బాధితులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రాజెట్లు సంసిద్ధుడయ్యె
నో; తన విత్రేక కృతచేతను, ప్రత్యేక దేశభక్తిచేతను, నిష్క
పాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజలంతని కట్టునుర క్తులెరో; ఇంగ్లీ
షభుజ్జీలశంసాగౌరవముల నాత డెట్లుసంపాదించెనో; ప్ర
భుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయివేయగలిగెనో; యాతనిపితూరికై
యాతనిప్రాణము తెట్లుపుచ్చుకొనినో యంతయు మనకు చూప
బడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టు
కొనవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యక్కడి యొకయ
ధ్యోగిచే ఆనవాలు పట్టించబడినవాడు తన ప్రియసేనానాయ
కునికొకై మనఃపూర్వకముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచి
మరియొకడనియు; నాయకుడు మరియు బాగుగా తయారగు
కై తపస్సుచేయుటకై యేగి సవయము వేచియున్నాడని
యు (గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు.” (శ్రీనివాసము 7 వ నవం
బరు 1925).

పుస్తకమువెల ఆర్ధరూపాయ; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వి.
పి. గా 11 అణాలకు పంపబడును.

కావలసినవారు క్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ,
2605 ఇన్నీ కుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి
వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. కులభక్తైలిని మంట
యోగములుకలవు. సగముధరము అమృతమున్నాము. వెల 0-8-0

కూటముద్గరము:— మాధవపండితరచిత మైన

వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0

చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు

సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆలోగ్యవిధులను దెలు
పును. వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,
కృష్ణాజిల్లా.

గాంధీమహాత్ముని సీతిమంజరి

వల్లెటూరు గ్రంథమండలి

ని డ ద వో లు 2671

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సాలీనా చందా రు 2 లు మా
త్రమే. సాలునకు రమరమి 1200 పేజీలు. డిసెంబరు 1/16 నైజా
న 2 నెలల కొకబుక్కు ప్రచురించి తపాలాఖర్చులు మేమే భరిం
చి పంపుదుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, స్త్రీజ
కీయ, ఆర్థిక, నైతికభాషప్రచారము పెంపొందించు సుద్దేశ్యము.
ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి బి. ఎ.

శనివారపు సుబ్బారావు
సంపాదకులు